บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนา ปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงเสียงและโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทลื้อปัจจุบัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน

หมวดที่ 1 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ
หมวดที่ 2 คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา
หมวดที่ 3 คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องเรือน เครื่องใช้และเครื่องมือ
หมวดที่ 4 คำศัพท์เกี่ยวกับการเมืองและการแบ่งเขตการปกครอง
หมวดที่ 5 คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ
หมวดที่ 6 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป
หมวดที่ 7 คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า
หมวดที่ 8 คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น
หมวดที่ 9 คำศัพท์เกี่ยวกับมาตรวัด
หมวดที่ 10 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า
หมวดที่ 11 คำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ
หมวดที่ 12 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์
หมวดที่ 13 คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ
หมวดที่ 14 คำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย
หมวดที่ 15 คำศัพท์เบ็ดเตล็ด

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ
2. การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ
3. การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน

1. คำยืมแบบทับศัพท์
2. คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน
3. คำยืมแบบแปลความหมาย
4. คำยืมแบบมีพยางค์ต้นเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ
5. คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทลื้อสิบสองปันนา

1. ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์
2. ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์
3. ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง
4. ปัจจัยด้านการศึกษา
5. ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า
6. ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว
7. ปัจจัยด้านสื่อมวลชน
8. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม
9. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม้สอย
10. ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

ดังจะได้เสนอรายละเอียดต่อไป

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน

การศึกษาหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการรวบรวมคำยืมโดยการสำรวจคำยืมจากเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ทีละเล่ม เมื่อพบคำยืมก็บันทึกลงในตารางเก็บคำศัพท์จำแนกตามหมวดหมู่ พร้อมทั้งเขียนตัวอักษรภาษาจีน เขียนเสียงภาษาจีนคำยืมโดยใช้สัทอักษร pin yin เขียนเสียงคำยืมจีนในภาษาไทลื้อโดยใช้สัทอักษร (phonetics) ตามระบบของจีนและบอกความหมายของคำยืม แล้วนำคำที่รวบรวมไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง จากการรวบรวมคำยืมทั้งหมดจำนวน 586 คำ วิธีการจำแนกประเภทคำยืม ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ ปราณี กายอรุณสุทธิ์ (2526 : 25-26) แยกหมวดคำยืมออกเป็น 15 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 อาหาร - การปรุงอาหาร
หมวดที่ 2 สำนวนพูด - ภาษาสะแลง
หมวดที่ 3 เครื่องมือ - เครื่องใช้ - เครื่องเรือน
หมวดที่ 4 ความเชื่อ - ศาสนา - ประเพณี - วรรณคดี
หมวดที่ 5 ธุรกิจการค้า
หมวดที่ 6 เครือญาติ
หมวดที่ 7 อาชีพ - ตำแหน่ง
หมวดที่ 8 การละเล่น
หมวดที่ 9 เสื้อผ้า - เครื่องแต่งกาย - เครื่องประดับ
หมวดที่ 10 สถานที่
หมวดที่ 11 ลักษณะนาม - จำนวน - มาตรา
หมวดที่ 12 ดอกไม้ - ต้นไม้
หมวดที่ 13 คำเรียกชนชาติ
หมวดที่ 14 ยานพาหนะ
หมวดที่ 15 คำศัพท์เบ็ดเตล็ด

ผู้วิจัยจำแนกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อโดยอาศัยแนวคิดการจัดหมวดคำยืมของปราณี กายอรุณสุทธิ์ มาแยกหมวดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อออกเป็น 15 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ
หมวดที่ 2 คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา
หมวดที่ 3 คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องเรือน เครื่องใช้ และเครื่องมือ
หมวดที่ 4 คำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และการแบ่งเขตการปกครอง

หมวดที่ 5 คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ
หมวดที่ 6 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป
หมวดที่ 7 คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า
หมวดที่ 8 คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น
หมวดที่ 9 คำศัพท์เกี่ยวกับมาตรวัด
หมวดที่ 10 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า
หมวดที่ 11 คำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ
หมวดที่ 12 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์
หมวดที่ 13 คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ
หมวดที่ 14 คำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย
หมวดที่ 15 คำศัพท์เบ็ดเตล็ด

การเรียงลำดับหมวดคำ จะเรียงจากหมวดคำที่มีคำมากที่สุดไปหาหมวดที่มีคำน้อยที่สุด ยกเว้นหมวดที่ 15 เป็นหมวดเบ็ดเตล็ด รายละเอียดหมวดคำ ได้แก่

หมวดที่ 1 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ 198 คำ (ดูรายการคำได้จากภาคผนวก : คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ หน้า 176) เป็นหมวดที่มีจำนวนคำมากที่สุด ตัวอย่าง เช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦟᦸᧃᦓᦵᦉᧃᦟᦱᧃ [fu^{35}sɤn^{41}tsaŋ^{41}]	副省长 (fù shéng zhǎng)	รองผู้ว่าการมณฑล

ᦟᦸᧃᦓᦵᦉᧃᦟᦱᧃเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 副省长(fù shéng zhǎng) โดยการทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง ความหมาย คือ รองผู้ว่าการมณฑล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦃᦺᧃᦓᦱᧃ [jɛn^{35} tsaŋ^{41}]	院长 (yuàn zhǎng)	คณบดี ผู้อำนวยการ

ᥑᥑᦓᥐᥐᥐᥐᥐ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 院长 (yuàn zhǎng) โดยการทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง ความหมายคือ คณบดี หรือผู้อำนวยการ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥖᥒᥐᥐᥐᥐᥐ [tsiu^{11} tsaŋ^{41}]	局长 (jú zhǎng)	อธิบดี ผู้อำนวยการ

ᥐᥖᥒᥐᥐᥐᥐᥐ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 局长 (jú zhǎng) โดยการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง ความหมายคือ อธิบดี หรือผู้อำนวยการ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥑᥖᥐᥖᥐ [li^{41}sɯ^{33}]	律师 (lǜ shī)	ทนายความ

ᥑᥖᥐᥖᥐ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 律师 (lǜ shī) โดยการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่ออาชีพ ความหมายคือ ทนายความ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥒᥐᥐᥐᥐᥐᥐ [kŭŋ^{33} ʔan^{33}]	公安 (gōng ān)	ตำรวจสันติบาล

ᥒᥐᥐᥐᥐᥐᥐ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 公安 (gōng ān) โดยการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่ออาชีพ ความหมายคือ ตำรวจสันติบาล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥐᥐᥐᥐᥐ [mi^{11}su^{33}]	秘书 (mì shū)	เลขานุการ

ᥐᥐᥐᥐᥐᥐ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 秘书 (mì shū) โดยการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่ออาชีพ ความหมายคือ เลขานุการ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦋᦷᦎᦷᦺᦵᦋᦷᦎᦷᦓᦵ	民政局	สำนักงานการบริหาร
[hoŋ^{41}kan^{55}min^{11}tsɤn^{35}tsiu^{11}]	(mín zhèng jú)	ราชการฝ่ายพลเรือน

ᦓᦷᦎᦵᦋᦷᦎᦷᦺᦵᦓᦷᦎᦷᦓᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 民政局 (mín zhèng jú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵ [hoŋ^{41}kan^{55}] เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับองค์กรและหน่วยงาน ความหมายคือ สำนักงานการบริหารราชการฝ่ายพลเรือน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦋᦷᦋᦵᦺᦵᦓᦷᦎᦷᦓᦵ	司法局	สำนักงานยุติธรรม
[hoŋ^{41}kan^{55}sɯ^{55}fa^{11}tsiu^{11}]	(sī fǎ jú)	

ᦋᦷᦋᦵᦺᦵᦓᦷᦎᦷᦓᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 司法局 (sī fǎ jú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵ [hoŋ^{41}kan^{55}] เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับองค์กรและหน่วยงาน ความหมายคือ สำนักงานยุติธรรม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦺᦵᦋᦷᦎᦷᦓᦵᦋᦷᦎᦷᦓᦵ	乡政府	ที่ว่าการเขตปกครองท้องถิ่น
[sɛŋ^{33}tsɤn^{35}fu^{41}]	(xiāng zhèng fǔ)	

ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦺᦵᦋᦷᦎᦷᦓᦵᦋᦷᦎᦷᦓᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 乡政府 (xiāng zhèng fǔ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับองค์กรและหน่วยงาน ความหมายคือ ที่ว่าการเขตปกครองท้องถิ่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵ	交警支队	กองตำรวจจราจร
[hoŋ^{41}kan^{55}tseu^{33}tsin^{41}tsɯ^{33}tui^{35}] (jiāo jǐng zhī duì)		

ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 交警支队 (jiāo jǐng zhī duì) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦵᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵ [hoŋ^{41}kan^{55}] เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับองค์กรและหน่วยงาน ความหมายคือ กองตำรวจจราจร

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กร และหน่วยงานต่างๆ 198 คำ สามารถสรุปได้ว่า หมวดคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กร และหน่วยงานต่างๆ เป็นหมวดที่มีคำศัพท์มากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าสังคมและวัฒนธรรมไทลื้อเปลี่ยนแปลงไป คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อเป็นอย่างมาก การเมืองการปกครองตกอยู่ใต้รัฐบาลจีน ชาวไทลื้อรุ่นใหม่ไม่ค่อยรู้จักชื่อหน่วยงานบริหารการปกครองของสิบสองปันนาเดิม เช่น "เหนือสนามใน" และ "เหนือสนามนอก" ไม่ค่อยรู้จักชื่อตำแหน่งหรืออาชีพสมัยก่อน เช่น "พญาล่ามป่าว" "พญานายวัว" "เจ้าหลวงนาแพน" "เจ้าหลวงนาก่าง" เป็นต้น (เจีย แยนจอง 2005:283)

หมวดที่ 2 คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการศึกษาจำนวน 41 คำ (ดูรายการคำได้จากภาคผนวก : คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา หน้า 198) เป็นหมวดที่มีจำนวนคำมากเป็นอันลำดับ 2 ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦑᦳᦂᦲᦉᦵ	大学	มหาวิทยาลัย
[ta^{35}sɔ ^{11}]	(dà xué)	

ᦑᦳᦂᦲᦉᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 大学 (dà xué) โดยการทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา ความหมายคือ มหาวิทยาลัย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᧁᧉᧇᧉᧈᧇᧅᧆᧁᧇᧉ	初中	มัธยมศึกษาตอนต้น
[hoŋ^{41}hen^{41}su^{33}tsoŋ^{33}]	(chū zhōng)	

ᧅᧆᧁᧇᧉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 初中 (chū zhōng) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᧁᧉᧇᧉᧈ [hoŋ^{41} hen^{41}] เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา ความหมายคือ มัธยมศึกษาตอนต้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦷᦺᦋᦺᦷᦺᦋᦺᦷᦺᦋᦺ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦲᦎᦺᦅᦲᦓᦸᦎᦺᦅᦲ	教授	ศาสตราจารย์
[tsɛu^{35}sɤu^{35}]	(jiào shòu)	

ᦅᦲᦎᦺᦅᦲᦓᦸᦎᦺᦅᦲ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 教授 (jiào shòu) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา ความหมายคือ ศาสตราจารย์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦱᦎᦺᦉᦲᦅᦵ	科学	วิทยาศาสตร์
[xo^{55}sɔ^{11}]	(kē xué)	

ᦈᦱᦎᦺᦉᦲᦅᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 科学 (kē xué) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา ความหมายคือ วิทยาศาสตร์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦳᦆᦷᦟᦲᦆᦷ	物理	ฟิสิกส์
[vu^{35}li^{41}]	(wù lǐ)	

ᦟᦳᦆᦷᦟᦲᦆᦷ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 物理 (wù lǐ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา ความหมายคือ ฟิสิกส์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦷᦟᦲᦆᦷ	地理	ภูมิศาสตร์
[ti^{35}li^{41}]	(dì lǐ)	

ᦐᦷᦟᦲᦆᦷ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 地理 (dì lǐ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษา ความหมายคือ ภูมิศาสตร์

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการศึกษา 41 คำ เป็นหมวดหมู่ที่มีจำนวนคำมากเป็นอันลำดับ 2 สามารถสรุปได้ว่า ตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในสิบสองปันนา เมื่อปี ค.ศ. 1950 เป็นต้นมา การศึกษาในสิบสองปันนาได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว รัฐบาลได้สร้างโรงเรียนสอนภาษาจีนทุก

อำเภอทุกตำบล เมื่อปี ค.ศ. 1986 รัฐบาลจีนได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา “เก้าปีการศึกษาภาคบังคับ” ในกฎหมายได้ระบุไว้ว่า เด็กอายุถึง 7 ขวบ ผู้ปกครองต้องส่งไปโรงเรียนรับการศึกษา ตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมัธยมตอนต้น ทั้งหมด 9 ปี เป็นหลักสูตรภาษาจีน ค่าเทอมรัฐบาลรับผิดชอบทั้งหมด ในสิบสองปันนายังมีบางโรงเรียนในแถบชนบทเปิดสอนภาษาไทลื้อ แต่ก็ยังถือเอาภาษาจีนเป็นหลัก แม้กระทั่งในวัดไทลื้อบางแห่งก็ยังเปิดสอนภาษาจีนด้วย ทำให้เด็กรุ่นใหม่ชาวไทลื้อนิยมเรียนภาษาจีนกันเพิ่มมากขึ้น ก็เลยทำให้เด็กรุ่นใหม่ชาวไทลื้อไม่ค่อยพูดภาษาแม่ของตนเองตัวอย่างเช่น ᦲᦸᦎᦓᦷᦋᦹᦎᦷᦓᦎᦓᦟᦹ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦸᦑᦺᦓᦹᦃᦺᦟᦹᦟᦺᦓᦹᦟ	电冰箱	ตู้เย็น
[tɛn^{35}piŋ^{33}sɛŋ^{33}]	(diàn bīng xiāng)	

ᦟᦸᦑᦺᦓᦹᦃᦺᦟᦹᦟᦺᦓᦹᦟ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 电冰箱 (diàn bīng xiāng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ ตู้เย็น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦸᦑᦺᦓᦹᦅᦺᦃᦹ	电脑	คอมพิวเตอร์
[tɛn^{35}nao^{41}]	(diàn nǎo)	

ᦟᦸᦑᦺᦓᦹᦅᦺᦃᦹ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 电脑 (diàn nǎo) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ คอมพิวเตอร์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦸᦑᦺᦓᦹᦓᦺᦃᦸ	电话	โทรศัพท์
[tɛn^{35}xoa^{35}]	(diàn huà)	

ᦟᦸᦑᦺᦓᦹᦓᦺᦃᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 电话 (diàn huà) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ โทรศัพท์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦵᦲᦊᦹᦓᦺᦋᦲᦹᦏᦸᦃᦸ	遥控器	เครื่องควบคุมระยะไกล
[ho^{55}jǎu^{11}xǔŋ^{35}si^{35}]	(yáo kòng qì)	

ᦊᦹᦓᦺᦋᦲᦹᦏᦸᦃᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 遥控器 (yáo kòng qì) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦵᦲ [ho^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ เครื่องควบคุมระยะไกล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮꪫꪎꪹꪕꪱꪎꪉꪒ ꪎꪊꪹꪕꪱꪎꪉꪒꪹꪕꪱꪎꪉꪒꪕꪹꪎꪕ	太阳能热水器	เครื่องทำน้ำอุ่นพลังงานแสงอาทิตย์
[ho^{55}năm^{11} ʔŭn^{35}thai^{11}jaŋ^{11}nɤn^{11}]	(tàiyángnéng rèshuǐqì)	

ꪎꪊꪹꪕꪱꪎꪉꪒꪕꪹꪎꪕ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 太阳能热水器 (tàiyáng néng rè shuǐqì) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪮꪫꪎꪹꪕꪱꪎꪉꪒ [ho^{55}năm^{11} ʔŭn^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ เครื่องทำน้ำอุ่นพลังงานแสงอาทิตย์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪶꪀꪹꪎꪎꪊ ꪎꪉꪊꪖꪊꪎ	组合柜	ตู้เสื้อผ้า
[lim^{11}tsu^{41}xo^{11}kui^{35}]	(zǔ hé guì)	

ꪎꪊ ꪎꪉꪊꪖꪊꪎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 组合柜 (zǔ hé guì) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪶꪀꪹꪎ [lim^{11}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ในเรือน ความหมายคือ ตู้เสื้อผ้า

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮꪫꪊꪎꪉꪀꪹꪀꪶꪊꪀꪉꪒꪀ	洗衣机	เครื่องซักผ้า
[ho^{55}tsăk^{55}si^{41}ji^{33}tsi^{33}]	(xǐ yī jī)	

ꪉꪀꪶꪀꪉꪒꪀ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 洗衣机 (xǐ yī jī) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪮꪫꪊꪎꪎ [ho^{55}tsăk^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ เครื่องซักผ้า

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮꪫꪉꪀꪀꪹꪎꪶꪊꪉꪒꪀ	收音机	วิทยุ
[ho^{55}sɤu^{33}jin^{33}tsi^{33}]	(shōu yīn jī)	

ꪉꪀꪀꪹꪎꪶꪊꪉꪒꪀ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 收音机

(shōu yīn jī) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪮꪫ [ho^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปน ทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ วิทยุ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮꪫᦎᦷᦓᦎᦵᦋᦺᦎᦷ	电表	แอมมิเตอร์
[ho^{55}tɛn^{35}pɛu^{41}]	(diàn biǎo)	

ᦎᦷᦓᦎᦵᦋᦺᦎᦷเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 电表 (diàn biǎo) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪮꪫ [ho^{55}] เป็นการยืมแบบปนภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความหมายคือ แอมมิเตอร์

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องเรือน เครื่องใช้ และเครื่องมือ 37 คำ สามารถสรุปได้ว่า ชีวิตความเป็นอยู่ชาวไทลื้อมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เศรษฐกิจชาวไทลื้อได้พัฒนาดีขึ้น เครื่องเรือน เครื่องใช้และเครื่องมือก็เปลี่ยนมาใช้ของที่ทันสมัย ชาวไทลื้อรุ่นใหม่ไม่ค่อยรู้จักเครื่องเรือน เครื่องใช้เก่าของตนแล้ว เช่น “ᦎᦳᦟ” [koi^{55}] คือ กล่องเก็บเสื้อผ้าทำจากไม้ไผ่หรือหวาย สมัยนี้ไม่ได้ใช้กันแล้ว เปลี่ยนมาใช้คำว่า ᦟᦰᦖᦲᦵᦘᦷ ᦃᦵᦇᦳᦟᦵ [lim^{11}tsu^{41}xo^{11}kui^{35}] ตู้เสื้อผ้าแทน เช่น “ ᦋᦳᦙᦖᦱ ” [phaŋ^{55} măn^{41}] คือ ตะเกียงน้ำมัน สมัยนี้ก็ไม่ได้ใช้แล้วเหมือนกัน เปลี่ยนมาใช้ ᦎᦷᦓᦎᦵᦇ [tɛn^{35}] ไฟฟ้าแทนเป็นต้น คำพวกนี้จะค่อย ๆ หายไปจากชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อ

หมวดที่ 4 คำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และการแบ่งเขตการปกครอง

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และการแบ่งเขตการปกครอง 30 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวกคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และการแบ่งเขตการปกครอง หน้า 207) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦵᦘᦷᦎᦳᦘᦷ	民主	ประชาธิปไตย
[min^{11}tsu^{41}]	(mín zhǔ)	

ꪙꪖꪎꪮꪎꪒ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 民主 (mín zhǔ) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง ความหมายคือ ประชาธิปไตย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪫꪖꪁꪒꪊꪮꪎꪒ ꪗꪖꪁ	社会主义	ลัทธิสังคมนิยม
[sɤ^{35}xui^{35}tsu^{41}ji^{35}]	(shè huì zhǔ yì)	

ꪉꪫꪖꪁꪒꪊꪮꪎꪒ ꪗꪖꪁ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 社会主义 (shè huì zhǔ yì) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง ความหมายคือ ลัทธิสังคมนิยม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪀꪎꪙꪮꪒꪙꪮꪎꪒ ꪗꪖꪁ	共产主义	คอมมิวนิสต์
[kǔŋ^{35}san^{41}tsu^{41}ji^{35}]	(gòng chǎn zhǔ yì)	

ꪀꪎꪙꪮꪒꪙꪮꪎꪒ ꪗꪖꪁ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 共产主义 (gòng chǎn zhǔ yì) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง ความหมายคือ คอมมิวนิสต์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪖꪁꪭꪫꪁꪙꪮ	革命	ปฏิวัติ
[kɤ^{11}miŋ^{35}]	(gé mìng)	

ꪉꪖꪁꪭꪫꪁꪙꪮ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 革命 (gé mìng) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง ความหมายคือ ปฏิวัติ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪜꪎꪀꪮꪉꪭ ꪀꪎꪙꪮꪒꪙꪮꪎꪒꪎꪮꪀ	中国共产党	พรรคคอมมิวนิสต์จีน
[tsoŋ^{33}ko^{11}kǔŋ^{35}san^{41}taŋ^{41}]	(zhōng guó gòngchǎn dǎng)	

ꪜꪎꪀꪮꪉꪭ ꪀꪎꪙꪮꪒꪙꪮꪎꪒꪎꪮꪀ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 中国共

产党 (zhōng guó gòngchǎn dǎng) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง ความหมายคือ พรรคคอมมิวนิสต์จีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦲᦎᦺ	乡	เขตปกครองท้องถิ่นตำบล
[sɛŋ^{33}]	(xiāng)	

ᦅᦲᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 乡 (xiāng) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการแบ่งเขตการปกครอง ความหมายคือ เขตปกครองท้องถิ่นหรือตำบล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦓᦱᦎᦺ	县	อำเภอ
[sɛn^{35}]	(xiàn)	

ᦅᦓᦱᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 县 (xiàn) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการแบ่งเขตการปกครอง ความหมายคืออำเภอ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦲᦵᦎᦺ	省	มณฑล
[sɤn^{41}]	(shěng)	

ᦅᦲᦵᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 省 (shěng) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการแบ่งเขตการปกครอง ความหมายคือมณฑล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦷᦵᦅᦲᦓᦱᦵᦎᦺ	直辖市	เมืองปกครองตนเอง
[tsɯ^{11}sa^{11}sɯ^{35}]	(zhí xiá shì)	

ᦷᦵᦅᦲᦓᦱᦵᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 直辖市 (zhí xiá shì) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการแบ่งเขตการปกครอง ความหมายคือ เมืองปกครองตนเอง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᧃᦟᦎᧉ	州	เมือง จังหวัด
[tsɤu^{33}]	(zhōu)	

ᦎᧃᦟᦎᧉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 州 (zhōu) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับการแบ่งเขตการปกครอง ความหมายคือ เมือง จังหวัด

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง และการแบ่งเขตการปกครอง 30 คำ สามารถสรุปได้ว่า ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อดำเดินอยู่ในระบอบการเมืองการปกครองของประเทศจีน เป็นสังคมนิยม ทุกๆ เมืองที่อยู่ในสิบสองปันนาจัดเป็นการแบ่งเขตการปกครองระบบใหม่ มีคำภาษาจีนเข้ามาปะปนอยู่ เช่น “ᦎᧃᦟᦎᧉ” [tsɤu^{33}] ทับศัพท์มาจากภาษาจีน “州” (zhōu) คือเมือง จังหวัด เช่น ᦈᦟᦏᦈᦎᦎᦂᦎᦂᦎᧃᦟᦎᧉ [sip^{55}sɔŋ^{55}păn^{41}na^{41} tsɤu^{33}] คือเมืองสิบสองปันนา “ᦎᦇᦎᧉ” [sɛn^{35}] ทับศัพท์มาจากภาษาจีน “县” (xiàn) คือ อำเภอ เช่น ᦎᦋᦟᦎᦃᦇᦎᦎᧉ [mɤŋ^{41}la^{11} sɛn^{35}] คืออำเภอเมืองลา “ᦈᦟᧉ” [sɯ^{35}] ทับศัพท์มาจากภาษาจีน “市” (shì) คือ เมือง หรือ นคร ใช้เป็น ᦎᦃᦏᦃᦈᦎᦟᧉ [tsɛŋ^{41}huŋ^{33} sɯ^{35}] คือเมืองเชียงรุ่ง หรือนครเชียงรุ่ง

หมวดที่ 5 คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ 21 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ หน้า 211) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦋᦹᦈᦎᦂᦎᦟᧉ	面包	ขนมปัง
[xău^{13}mɛn^{35}pău^{33}]	(miàn bāo)	

ᦎᦂᦎᦟᧉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 面包 (miàn bāo) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦋᦹᦈ [xău^{13}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร ความหมายคือ ขนมปัง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪒꪊꪀꪫꪉꪀꪫꪊꪀ	面条	บะหมี่
[xǎu^{13}mɛn^{35}thɛu^{11}]	(miàn tiáo)	

ꪒꪊꪀꪫꪉꪀꪫꪊꪀ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 面条 (miàn tiáo) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪒꪊꪀ [xǎu^{13}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร ความหมายคือ บะหมี่

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪒꪊꪙꪫꪀꪱꪊꪉ	馒头	หมั่นโถว
[xǎu^{13}man^{11}thɤu^{33}]	(mán tou)	

ꪒꪊꪙꪫꪀꪱꪊꪉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 馒头 (mán tou) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪒꪊꪀ [xǎu^{13}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร ความหมายคือ หมั่นโถว

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪫꪫꪊꪫꪫꪊ	酱油	ซีอิ๊ว
[tsɛŋ^{35}jeu^{11}]	(jiàng yóu)	

ꪫꪫꪊꪫꪫꪊ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 酱油 (jiàng yóu) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องปรุงรส ความหมายคือ ซีอิ๊ว

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪝꪊꪓꪫꪉꪊ	味精	ผงชูรส
[vǎi^{35}tsin^{33}]	(wèi jīng)	

ꪝꪊꪓꪫꪉꪊ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 味精 (wèi jīng) เป็นคำยืมแบบทับศัพท์ เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องปรุงรส ความหมายคือ ผงชูรส

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦙᦱᧃᦓᦵᦋᦲᦎᦱᦑᦸᧉ	苹果	แอปเปิ้ล
[mak^{35}phiŋ^{11}ko^{41}]	(píng guǒ)	

ᦓᦵᦋᦲᦎᦱᦑᦸᧉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 苹果 (píng guǒ) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦙᦱᧃ [mak^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับผลไม้ ความหมายคือ แอปเปิ้ล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᦵᦟᦱᧃᦎᦲᦓᦵᦟᦱ	洋芋	มันฝรั่ง
[ho^{55}jaŋ^{11}ji^{35}]	(yáng yù)	

ᦱᦃᦎᦲᦓᦵᦟᦱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 洋芋 (yáng yù) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦉᦵ [ho^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับผัก ความหมายคือ มันฝรั่ง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᦲᦙᦵᦃᦱᦅᦲᦙᦲᦑᦱᦙᦱ	杂交稻	ข้าวพันธุ์ผสม
[xǎu^{13}tsa^{11}tsɛu^{33}tau^{35}]	(zá jiāo dào)	

ᦙᦱᦅᦲᦙᦲᦑᦱᦙᦱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 杂交稻 (zá jiāo dào) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦃᦲᦙᦵ [xǎu^{13}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับพันธุ์ข้าว ความหมายคือ ข้าวพันธุ์ผสม

ยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦙᦲᦙᦵᦐᦺᧃᦟᦱᦅᦲᦙᦵᦅᦱᦎᦱ	五粮液	เหล้าหวู่เหลี่ยงเย่
[lǎu^{13}vu^{41}lɛŋ^{11}je^{35}]	(wǔ liáng yè)	

ᦐᦺᧃᦟᦱᦅᦲᦙᦵᦅᦱᦎᦱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 五粮液 (wǔ liáng yè) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦙᦲᦙᦵ [lǎu^{13}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับประเภทเครื่องดื่ม ความหมายคือ เหล้าหวู่เหลี่ยงเย่

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪣꪎꪦꪣꪎꪦꪀꪊꪦꪎꪆ	茅台酒	เหล้าเหมาไถ
[lău^{13}mau^{11}thai^{11}tsiu^{41}]	(máo tái jiǔ)	

ꪣꪎꪦꪣꪎꪦꪀꪊꪦꪎꪆ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 茅台酒 (máo tái jiǔ) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪣꪎꪦ [lău^{13}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องดื่ม ความหมายคือ เหล้าเหมาไถ

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและผลไม้ต่าง ๆ 21 คำ สรุปได้ว่า อาหารการกินของชาวจีนฮั่นเข้ามาในชีวิตความเป็นอยู่ชาวไทลื้อมาก มีทั้งอาหาร เครื่องปรุงรส และเครื่องดื่มเป็นต้น แต่ไม่ว่าอาหารการกินของชาวจีนฮั่นเข้ามาจำนวนมากเพียงใด ชาวไทลื้อก็ยังชอบกินและรักษาอาหารการกินแบบดั้งเดิมของไทลื้ออยู่เสมอ เช่น ꪒꪎꪦꪉ [xău^{13}no^{55}] (ข้าวเหนียว) ꪘꪎꪣꪆꪊꪦꪆ [năm^{11}mi^{35}pu^{55}] (น้ำปู) ꪥꪇꪊꪎꪦ [pa^{55}piŋ^{13}] (ปลาปิ้งย่าง) เป็นต้น ก็ยังอยู่คู่กับชาวไทลื้อตลอด

หมวดที่ 6 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป 21 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป หน้า 214) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪙꪊꪦꪎꪆꪒꪊꪦꪉꪎꪦꪙꪊꪦ	中华人民共和国	ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
ꪕꪖꪉꪒꪀꪊꪎꪆꪒꪊꪦꪀꪊꪦꪎꪦ	(zhōng huá rén míngòng héguó)	
[phă^{55}tet^{33}tsoŋ^{33}xva^{41} jʏn^{41} min^{11}kŭŋ^{35}xo^{11}ko^{11}]		

ꪀꪊꪒꪎꪦꪙꪊꪦꪕꪖꪉꪒꪀꪊꪎꪆꪒꪊꪦꪀꪊꪦꪎꪦ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 中华人民共和国 (zhōng huá rén míngòng héguó) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪙꪊꪦꪎꪆ [phă^{55}tet^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อประเทศ ความหมายคือ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥣᥚᥒᥰᥑᥚᥒ	亚洲	เอเชีย
[thă^{33}lip^{33}ja^{35}tsɤu^{33}]	(yà zhōu)	

ᥒᥰᥑᥚᥒ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 亚洲 (yà zhōu) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᥐᥣᥚᥒ [thă^{33}lip^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อทวีป ความหมายคือ เอเชีย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥔᥒᥙᥱᥒᥛᥙᥱ	东盟	สมาคมอาเซียน
[toŋ^{33}moŋ^{11}]	(dōng méng)	

ᥔᥒᥙᥱᥒᥛᥙᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 东盟 (dōng méng) เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อกลุ่มสมาคม ความหมายคือ สมาคมอาเซียน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥓᥐᥓᥱᥒᥰ	南亚	เอเชียใต้
[nan^{11}ja^{35}]	(nán yà)	

ᥓᥐᥓᥱᥒᥰ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 南亚 (nán yà) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อกลุ่มสมาคม ความหมายคือ เอเชียใต้

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥙᥭᥖᥙᥗᥐᥱᥐᥖᥓᥱ	北京	ปักกิ่ง
[mɤŋ^{41}pɤ^{11}tsin^{33}]	(běi jīng)	

ᥗᥐᥖᥱᥐᥖᥓᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 北京 (běi jīng) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᥙᥭᥖᥙ [mɤŋ^{41}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อเมือง ความหมายคือ ปักกิ่ง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦙᦎᦸᦙᦓᦵᦎᦺᦓᦵᦎᦺᦓᦵᦎᦺ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦎᦲᦎᦰᦸᦎᦲ	九寨沟	จิ่วจ้ายโก
[tsiu^{41}tsai^{35}kɤu^{33}]	(jiǔ zhài gōu)	

ᦎᦸᦎᦲᦎᦰᦸᦎᦲ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า九寨沟(jiǔ zhài gōu) ยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ความหมายคือ จิ่วจ้ายโก เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งในประเทศจีน

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อประเทศและทวีป 21 คำ สรุปได้ว่าสังคมชาวไทลื้อก็ไม่ต่างจากสังคมอื่นคือเป็นสังคมที่เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ยอมรับสิ่งใหม่เข้ามาในชีวิตความเป็นอยู่ของตน และพยายามเรียนรู้สังคมนอกเหนือจากสังคมของตนเอง อีกทั้งยังรู้จักเรียนรู้สิ่งใหม่ และสังคมอื่นอยู่เสมอ

หมวดที่ 7 คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า 20 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า หน้า 216) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦓᦲᦅ	企业	วิสาหกิจ
[si^{41}nɛ^{11}]	(qǐ yè)	

ᦎᦸᦓᦲᦅ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า企业(qǐ yè) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือ วิสาหกิจ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦺᦎᦸᦎᦸᦵ	公司	บริษัท
[kŭŋ^{33}sɯ^{33}]	(gōng sī)	

ᦈᦺᦎᦸᦎᦸᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า公司 (gōng sī) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือบริษัท

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪙꪊꪎꪙꪫꪙꪫꪎꪊ ꪫꪉꪊꪙꪫꪎꪎꪎꪊ [jiu^{41}sɛn^{35}tsɤ^{11} jɤn^{35} kŭŋ^{33}sɯ^{33}]	有限责任公司 (yŏu xiàn zé rèn gōng sī)	บริษัทจำกัด

ꪙꪊꪎꪙꪫꪙꪫꪎꪊꪫꪉꪊꪙꪫꪎꪎꪎꪊ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 有限责任公司 (yǒu xiàn zérèn gōng sī) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือบริษัทจำกัด

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪊꪖ ꪫꪫꪗꪎ [ku^{41}phɛu^{35}]	股票 (gŭ piào)	หุ้น

ꪊꪖ ꪫꪫꪗꪎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 股票 (gŭ piào) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือหุ้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪎꪗꪫꪫꪗꪎ [sai^{41}phɛu^{35}]	彩票 (cǎi piào)	สลากกินแบ่งรัฐบาล หวย

ꪎꪗꪫꪫꪗꪎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 彩票 (cǎi piào) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือหวย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪋꪎꪎꪫꪉꪊꪒꪫꪊ ꪫꪙꪊꪙꪎ [kŭŋ^{33}sɯ^{33}vu^{35}liu^{11}]	物流公司 (wù liú gōng sī)	บริษัทโลจิสติกส์ บริษัทขนส่งของ

ꪋꪎꪎꪫꪉꪊꪒꪫꪊ ꪫꪙꪊꪙꪎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 物流公司 (wù liú gōng sī) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจ

การค้า ความหมายคือบริษัทโลจิสติกส์ บริษัทขนส่งของ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦊᦺᦎᦸᦓᦵᦋᦺᦅᦸᦎᦺᦓᦱᦉᦵ	网络公司	บริษัทอินเทอร์เน็ต
[kŭŋ^{33}sɯ^{33}vaŋ^{41}lo^{11}]	(wǎng luò gōng sī)	

ᦊᦺᦎᦸᦓᦵᦋᦺᦅᦸᦎᦺᦓᦱᦉᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 网络公司 (wǎng luò gōng sī) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือบริษัทอินเทอร์เน็ต

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦸᦎᦸᦓᦵᦋᦺᦟᦱᦉᦵᦋᦸ	旅行社	บริษัทท่องเที่ยว
[li^{41}sin^{11}sɤ^{35}]	(lǔ xíng shè)	

ᦟᦸᦎᦸᦓᦵᦋᦺᦟᦱᦉᦵᦋᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 旅行社 (lǔ xíng shè) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือบริษัทท่องเที่ยว

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦱᦅᦺᦋᦸ	超市	ห้างสรรพสินค้า
[sau^{33}sɯ^{35}]	(chāo shì)	

ᦎᦱᦅᦺᦋᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 超市 (chāo shì) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือห้างสรรพสินค้า

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦱᦅᦺᦐᦸ	当铺	โรงรับจำนำ
[taŋ^{41}phu^{35}]	(dàng pù)	

ᦐᦱᦅᦺᦐᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 当铺 (dàng pù) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า ความหมายคือโรงรับจำนำ

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า 20 คำ ทำให้เข้าใจรู้ถึงสภาพสังคมชาวไทลื้อ เมื่อสังคมชาวไทลื้อเปิดกว้าง รูปแบบธุรกิจการค้าของชาวฮั่นได้เข้าสู่สังคมชาวไทลื้อ มีชาวไทลื้อจำนวนมากทิ้งอาชีพเดิมคือปลูกไร่ทำนาเปลี่ยนไปเป็นทำการค้าขาย เปิดร้านอาหารไทลื้อ เปิดร้านขายของ เปิดบริษัทส่วนตัว เป็นต้น

หมวดที่ 8 คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น 16 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น หน้า 219) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦺᦲᧃᦺᦍᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦺ	羽毛球	แบดมินตัน
[mak^{35}ji^{41}mau^{11}seu^{11}]	(yǔ máo qiú)	

ᦍᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦺเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 羽毛球(yǔ máo qiú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦺᦲᧃᦺ [mak^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือแบดมินตัน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦺᦲᧃᦺᦟᦱᦺᦲᦷᦺᦓᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦺ	排球	วอลเลย์บอลล์
[mak^{35}lŭm^{41}phai^{11}seu^{11}]	(pái qiú)	

ᦺᦓᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 排球(pái qiú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦺᦲᧃᦺ ᦟᦱᦺᦲᦺ [mak^{35} lŭm^{41}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือวอลเลย์บอลล์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦺᦲᧃᦺᦟᦱᦺᦲᦷᦺᦓᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦺᦺᦲᦷᦺᦓᦺ	乒乓球	ปิงปอง
[mak^{35}lŭm^{41}phiŋ^{33}phaŋ^{33}seu^{11}] (pīng pāng qiú)		

ᦺᦓᦸᦺᦲᦷᦺᦓᦺᦺᦲᦷᦺᦓᦺเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 乒乓球 (pīng pā

ng qiú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪙꪮꪀꪗꪜꪮꪊ [mak^{35} lŭm^{41}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือปิงปอง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪙꪮꪀꪗꪉꪮꪀꪗꪶꪙꪻ	棒球	เบสบอล
[mak^{35}paŋ^{35} seu^{11}]	(bàng qiú)	

ꪉꪮꪀꪗꪶꪙꪻ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 棒球 (bàng qiú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪙꪮꪀꪗ [mak^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือเบสบอล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪎꪻꪀꪮꪒꪊꪉꪀꪵꪒꪀꪗꪀꪱꪉ	运动会	งานกีฬา
[phɔm^{11}kan^{55}jin^{35}toŋ^{35}xui^{35}]	(yùn dòng huì)	

ꪉꪵꪀꪵꪒꪀꪗꪀꪱꪉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 运动会 (yùn dòng huì) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪎꪻꪀꪮꪒꪊ [phɔm^{11}kan^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคืองานกีฬา

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪇꪮꪀꪊꪫꪀꪮꪵꪇꪮꪊꪗꪒ	广播体操	ยิมนาสติก
[kvaŋ^{41}po^{33}thi^{41}sau^{33}]	(guǎng bō tǐ cāo)	

ꪇꪮꪀꪊꪫꪀꪮꪵꪇꪮꪊꪗꪒ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 广播体操 (guǎng bō tǐ cāo) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือยิมนาสติก

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦁᦇᦔᦺᦵᦟᦷᦔᦺᦵᦅᦳᦁᦋ	健身操	แอโรบิค
[tsɛn^{35}sɤn^{33}sau^{33}]	(jiàn shēn cāo)	

ᦁᦇᦔᦺᦵᦟᦷᦔᦺᦵᦅᦳᦁᦋ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 健身操 (jiàn shēn cāo) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือแอโรบิค

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦁᦅᦷᦊᦳᦁᦅᦷᦇᦺᦵᦁᦅᦳᦇᦺ	太极拳	ไทเก๊ก
[tsɤŋ^{41}thai^{33}tsi^{11}sɛn^{11}]	(tài jí quán)	

ᦊᦳᦁᦅᦷᦇᦺᦵᦁᦅᦳᦇᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 太极拳 (tài jí quán) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦁᦅᦷᦟᦳ [tsɤŋ^{41}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือไทเก๊ก

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦳᦊᦎᦲᦟᦳᦇᦺᦵ	垒球	กีฬาซอฟต์บอล
[mak^{35}lɤi^{41}seu^{11}]	(lěi qiú)	

ᦎᦲᦟᦳᦇᦺᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 垒球 (lěi qiú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦟᦳᦊᦳ [mak^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือกีฬาซอฟต์บอล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦳᦊᦳᦁᦅᦳᦁᦅᦳᦇᦺᦵ	铅球	โยนลูกเหล็ก ทุ่มน้ำหนัก
[mak^{35}sɛn^{33}seu^{11}]	(qiān qiú)	

ᦟᦳᦊᦳᦁᦅᦳᦁᦅᦳᦇᦺᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 铅球 (qiān qiú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦟᦳᦊᦳ [mak^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น ความหมายคือโยนลูกเหล็ก

หรือทุ่มน้ำหนัก

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬาและการละเล่น 16 คำ จะเห็นได้ว่าการกีฬาและการละเล่นของชาวไทลื้อนอกจากจะรักษากีฬาและการละเล่นแบบเดิมของตนเองไว้แล้ว ยังนำเอากีฬาและการละเล่นจากภายนอกเข้ามาด้วย เช่นชาวไทลื้อที่พักอยู่ในเมืองชอบเล่นแอโรบิก ผู้เฒ่าผู้แก่จะหัดไทเก็กมากกว่า คนที่อยู่แถวชนบทจะชอบเล่น “ ᦎᦱᧃᦓᦱᧃᦎᦲᧉ ” [mak^{35}xaŋ^{35}] ลูกข่างและ “ ᦅᦳᦺᦎᦲᦆᦵᧉ ” [tsɤŋ^{41}tăi^{41}] หัดเจิงไต เป็นต้นดังนั้นจึงรับคำจีนมาใช้ ทั้งทับศัพท์และนำมาประสมกับคำไทลื้อ

หมวดที่ 9 คำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัด

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับมาตรวัด 12 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัด หน้า 221) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦙᦸ	亩	หน่วยวัดพื้นที่ระบบจีน
[mu^{41}]	(mǔ)	(666ตารางเมตร)

ᦙᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 亩 (mǔ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดความกว้างของพื้นที่ ความหมายคือไร่ของจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦊᦳᧃᦅᦵᦆᦵᦋᦳᧉ	公顷	เฮกเตอร์
[kŭŋ^{33}siŋ^{11}]	(gōng qǐng)	

ᦊᦳᧃᦅᦵᦆᦵᦋᦳᧉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 公顷 (gōng qǐng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดความกล้างของพื้นที่ ความหมายคือเฮกเตอร์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦀᦸᦎᦲᦟᦵ	公里	กิโลเมตร
[kŭŋ^{33}li^{41}]	(gōng lǐ)	

ᦀᦸᦎᦲᦟᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 公里 (gōnglǐ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดระยะทาง ความหมายคือ กิโลเมตร

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦀᦸᦎᦲᦖᦵᦎᦺ	公斤	กิโลกรัม
[kŭŋ^{33}tsin^{33}]	(gōng jīn)	

ᦀᦸᦎᦲᦖᦵᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 公斤 (gōngjīn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราชั่งน้ำหนัก ความหมายคือ กิโลกรัม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᦉᦃᦺᦈᦵ	元	หยวน หมวดเงินตราของจีนหนึ่งหยวน
[jɐn^{11}]	(yuán)	ประมาณเท่ากับ 5 บาทเงินไทย

ᦉᦉᦃᦺᦈᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 元 (yuán) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดเงินจีน ความหมายคือ หยวน หมวดเงินตราของจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦱᦈᦵ	角	เจี่ยว หมวดเงินตราของจีน
[tsɔ^{13}]	(jiǎo)	สิบเจี่ยวเท่ากับหนึ่งหยวน

ᦎᦱᦈᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 角 (jiǎo) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดเงินจีน ความหมายคือ เจี่ยว หมวดเงินตราของจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦵᧁᦟᧂᦎ	分	เฟิน หมวดเงินตราของจีน
[fɤn^{33}]	(fēn)	สิบเฟินเท่ากับหนึ่งเจี่ยว

ᦎᦵᧁᦟᧂᦎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 分 (fēn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดเงินจีน ความหมายคือเฟิน หมวดเงินตราของจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᦷᧁᦟᧂᦋᦱᧁᦺᦋᦷ	平方米	ตารางเมตร
[phin^{11}faŋ^{33}mi^{41}]	(píng fāng mǐ)	

ᦉᦷᧁᦟᧂᦋᦱᧁᦺᦋᦷ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 平方米 (píng fāng mǐ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดความกว้างของพื้นที่ ความหมายคือตารางเมตร

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦦᦱᧂᦟᧂᦦᧁᦟᧂᦎ	毫升	มิลลิลิตร
[xau^{11}sɤn^{33}]	(háo shēng)	

ᦦᦱᧂᦟᧂᦦᧁᦟᧂᦎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 毫升 (háo shēng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดความจุ ความหมายคือมิลลิลิตร

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦲᧃᦋᧂᦅᦱ	千瓦	กิโลวัตต์
[sɛn^{55}va^{41}]	(qiān wǎ)	

ᦎᦲᧃᦋᧂᦅᦱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 千瓦 (qiān wǎ) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัดไฟฟ้า ความหมายคือกิโลวัตต์

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับมาตราวัด 12 คำ จะเห็นได้ว่าสมัยนี้ ชาวไทลื้อใช้มาตราวัดแบบสากล แต่ไม่นิยมใช้คำไทลื้อเก่าๆ เช่น “ᦅᦱ” [va^{41}] คือวา คำว่า

“ᥛᥤᥐᥱ” [sɔk^{35}] คือสอก และคำว่า“ᥖᥣᥔ” [hap^{35}] คือหาบเป็นต้น

หมวดที่ 10 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า 11 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า หน้า 223) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥛᥣᥛᥣᥒᥲᥐᥬᥒᥬᥐᥤᥱ	阿昌族	ชนเผ่าอาซาง
[pha^{41}sa^{55} ʔa^{33}saŋ^{33}]	(ā chāng zú)	

ᥒᥲᥐᥬᥒᥬᥐᥤᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 阿昌族(ā chāng zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᥛᥣᥛᥣ [pha^{41}sa^{55}] ภาษาจีน 族(zú) ความหมายคือชนเผ่าภาษาจีน 阿昌(ā chāng) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าอาซาง เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥛᥣᥛᥣᥑᥬᥒᥱ	白族	ชนเผ่าไป๋
[pha^{41}sa^{55} pɤ^{11}]	(bái zú)	

ᥑᥬᥒᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 白族(bái zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᥛᥣᥛᥣ [pha^{41}sa^{55}] ภาษาจีน 族(zú) ความหมายคือชนเผ่าภาษาจีน 白 (bái) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าไป๋ เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥛᥣᥛᥣᥖᥣᥖᥲᥑᥨᥒᥱ	拉祜族	ชนเผ่าลาหู่
[pha^{41}sa^{55} la^{33}xu^{33}]	(lā hù zú)	

ᥖᥣᥑᥨᥒᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 拉祜族(lā hù zú)

แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 拉祜 (lā hù) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าลาหู่ หรือที่รู้จักกันว่าเผ่าลีซอ เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦸᦎᦸᧃᦖᦲᦵᦒᦸ	景颇族	ชนเผ่าจิ่นพอ
[pha^{41}sa^{55}tsin^{33}po^{33}]	(jǐng pō zú)	

ᧃᦲᦵᦒᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 景颇族 (jǐng pō zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 景颇 (jǐng pō) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าจิ่นพอ เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦸᦎᦸᦅᦺᦓᦵ	彝族	ชนเผ่าอี๋
[pha^{41}sa^{55}ji^{11}]	(yí zú)	

ᦅᦺᦓᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 彝族 (yí zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 彝 (yí) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าอี๋ เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦸᦎᦸᦋᦲᦂᦎᦸᦏᦵ	蒙古族	ชนเผ่ามองโกเลีย
[pha^{41}sa^{55}mŭŋ^{11}ku^{41}]	(měng gǔ zú)	

ᦋᦲᦂᦎᦸᦏᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 蒙古族 (měng gǔzú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 蒙古 (měng gǔ) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่ามองโกเลีย เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦕᦋᦅᦋᦟᦋᦵᦟᦲᦎ	纳西族	ชนเผ่าน่าซี
[pha^{41}sa^{55}na^{35}si^{33}]	(nà xī zú)	

ᦟᦋᦵᦟᦲᦎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 纳西族 (nà xī zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦕᦋᦅᦋ [pha^{41}sa^{55}] ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 纳西 (nà xī) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าน่าซี เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦕᦋᦅᦋᦟᦳᦎ	怒族	ชนเผ่านู
[pha^{41}sa^{55}nu^{35}]	(nù zú)	

ᦟᦳᦎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 怒族 (nù zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦕᦋᦅᦋ [pha^{41}sa^{55}] ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 怒 (nù) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่านู เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦕᦋᦅᦋᦀᦋᦌᦎ	藏族	ชนเผ่าทิเบต
[pha^{41}sa^{55}tsaŋ^{35}]	(zàng zú)	

ᦀᦋᦌᦎ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 藏族 (zàng zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦕᦋᦅᦋ [pha^{41}sa^{55}] ภาษาจีน 族 (zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 藏 (zàng) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าทิเบต เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦕᦋᦅᦋᦂᦋᦌᦅᦋᦎᦋᦎ	高山族	ชนเผ่าเกาซาน
[pha^{41}sa^{55}kau^{33}san^{55}]	(gāo shān zú)	

ꪵꪫꪻꪱꪫꪫꪵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 高山族(gāo shān zú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪫꪫꪱꪫ [pha^{41}sa^{55}] ภาษาจีน 族(zú) ความหมายคือชนเผ่า ภาษาจีน 高山(gāo shān) คือชื่อเฉพาะ เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า ความหมายคือชนเผ่าเกาซาน เป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศจีน

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อชนเผ่า 11 คำ จะเห็นได้ว่าสังคมชาวไทลื้อตั้งแต่สมัยก่อนจนถึงปัจจุบัน มีชนเผ่าหลายชนเผ่าอาศัยอยู่ด้วยกัน ติดต่อไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ ชาวไทลื้อมีคำเรียกชื่อชนเผ่าพวกนี้อยู่ แต่เมื่อมีชื่อภาษาจีนชนเผ่าพวกนี้เข้ามา ชาวไทลื้อก็เลยเรียกตามภาษาจีน เช่นเผ่าอาข่า เมื่อก่อนชาวไทลื้อเรียก ꪫꪫꪱꪒꪫꪉꪱꪖ [pha^{41}sa^{55}xa^{13}kɔ^{33}] สมัยนี้เรียกตามภาษาจีน 哈尼族(hā ní zú) ว่า ꪫꪫꪱꪒꪫꪒꪫꪖ [pha^{41}sa^{55}xa^{55}ni^{11}]

หมวดที่ 11 คำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ 7 คำ ได้แก่

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪖꪮꪜꪫꪒꪫꪖ	拖拉机	แทรกเตอร์
[tho^{33}la^{33}tsi^{33}]	(tuō lā jī)	

ꪖꪮꪜꪫꪒꪫꪖ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 拖拉机(tuō lā jī) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ แทรกเตอร์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪖꪜꪗꪮꪫꪗꪫꪒꪫꪖ	吊车	เครื่องยกของหนัก
[lot^{33}tɛu^{35}sɤ^{33}]	(diào chē)	

ꪮꪫꪗꪫꪒꪫꪖ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 吊车(diào chē) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪖꪜꪗ [lot^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน

เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ เครื่องยกของหนัก (ปั้นจั่น)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦱᧃᦎᦹᦎᦷᦓᦰᧁᦵᧂᦋᦵ	电动车	รถไฟฟ้า
[lot^{33}tɛn^{35}tŭŋ^{35}sɤ^{33}]	(diàn dòng chē)	

ᦎᦹᦎᦷᦓᦰᧁᦵᧂᦋᦵเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 电动车 (diàn dòng chē) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦟᦱᧃ [lot^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ รถไฟฟ้า

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦱᧃᦉᦱᧃᦓᦰᧂᦋᦵ	班车	รถบัส
[lot^{33}pan^{33}sɤ^{33}]	(bān chē)	

ᦉᦱᧃᦓᦰᧂᦋᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 班车 (bān chē) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦟᦱᧃ [lot^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ รถบัส

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦱᧃᦅᦲᧉᦓᦰᧂᦋᦵ	轿车	รถเก๋ง
[lot^{33}tsɛu^{35}sɤ^{33}]	(jiào chē)	

ᦅᦲᧉᦓᦰᧂᦋᦵเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 轿车 (jiào chē) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦟᦱᧃ [lot^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ รถเก๋ง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦠᦴᦅᦻᧃᦋᦹᧃᦓᦰᧁᦵ	推土机	รถไถ
[ho^{55}tsăk^{55}thui^{33}thu^{41}tsi^{33}]	(tuī tǔ jī)	

ᦋᦹᧃᦓᦰᧁᦵเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 推土机 (tuī tǔ jī)

แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪮꪳꪮꪎꪗ [ho^{55}tsăk^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ รถไถ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮꪊꪗꪎꪊ ꪎꪎꪊ ꪎꪊꪎꪖ	出租车	แท็กซี
[lot^{33}su^{33}tsu^{33} sɤ^{33}]	(chū zū chē)	

ꪎꪊ ꪎꪎꪊ ꪎꪊꪎꪖ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 出租车 (chū zū chē) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪮꪊꪗ [lot^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ ความหมายคือ รถแท็กซี

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับยานพาหนะ 7 คำ จะเห็นได้ว่าชีวิตความเป็นอยู่ชาวไทลื้อสมัยนี้ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก มียานพาหนะ เครื่องจักร เครื่องยนต์สมัยใหม่เข้ามาในชีวิตความเป็นอยู่ชาวไทลื้อ ทำให้ลดการใช้สัตว์เป็นยานพหนะไป คำพวกนี้ก็จะสูญหายจากชาวไทลื้อ เช่น ꪑꪉꪒꪊꪒꪮ [lɔ^{11}ma^{11}] และ ꪑꪉꪒꪮꪮꪁ [lɔ^{11}ho^{41}] เป็นการขนส่งอาศัยเกวียนเทียมม้า เกวียนเทียมวัว

หมวดที่ 12 คำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อสัตว์ 4 คำ ได้แก่

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪇꪮꪎꪊꪜꪮꪖ	草鱼	ปลาเฉาฮื้อ ปลาจีนชนิดหนึ่ง
[pa^{55}sau^{41}ji^{11}]	(cǎo yú)	

ꪎꪮꪊꪜꪮꪖ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 草鱼 (cǎo yú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪇꪮ [pa^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับประเภทของปลา ความหมายคือ ปลาเฉาฮื้อ เป็นปลาจีนชนิดหนึ่ง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦸᦅᦍᦲᦎᦆ	罗非鱼	ปลานิล
[pa^{55}lo^{11}fǎi^{33}]	(luó fēi yú)	

ᦍᦲᦎᦆ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 罗非鱼(luó fēi yú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦸᦅ [pa^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน 鱼 (yú) ความหมายคือ ปลา เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับประเภทของปลา ความหมายคือ ปลานิล ชื่อปลาชนิดหนึ่ง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦸᦅᦋᦷᦎᦆ	雄鱼	ปลาซุงหยี ปลาจีนชนิดหนึ่ง
[pa^{55}sŭŋ^{11} ji^{11}]	(xióng yú)	

ᦋᦷᦎᦆ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 雄鱼(xióng yú) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦸᦅ [pa^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน 鱼 (yú) ความหมายคือ ปลา เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับประเภทของปลา ความหมายคือ ปลาซุงหยี ชื่อปลาชนิดหนึ่ง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦙᦺᦓᦅᦎᦆᦓᦷᦎᦆ	杂交猪	หมูพันธุ์ผสม
[mu^{55}tsa^{11}tsɛu^{33}]	(zá jiāo zhū)	

ᦅᦎᦆᦓᦷᦎᦆ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 杂交猪(zá jiāo zhū) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦙᦺ [mu^{55}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน 猪 (zhū) ความหมายคือ หมู เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับประเภทของสัตว์ ความหมายคือ หมูพันธุ์ผสม

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับประเภทของสัตว์ 4 คำ จะเห็นได้ว่า ชาวไทลื้อเมื่อมีชื่อสัตว์ประเภทใหม่เข้ามา การเรียกสัตว์ประเภทนี้ ใช้คำเดิมภาษาไทลื้อมาผสมปนภาษาจีนชื่อเฉพาะสัตว์พวกนี้ เป็นคำศัพท์ใหม่ขึ้นมา เช่นตัวอย่างที่กล่าวมานี้

หมวดที่ 13 คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญต่าง ๆ 4 คำ ได้แก่

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦸᦱᦷᦺᦎᦲᦓᦷᦓᦲᦷᦺ	春节	ตรุษจีน
[pi^{55}măi^{35}sŭn^{33}tse^{11}]	(chūn jié)	

ᦓᦷᦓᦲᦷᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 春节 (chūn jié) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦸᦱᦷᦺᦎ [pi^{55}măi^{35}] เป็นการยืมแบบนำมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญ ความหมายคือ ตรุษจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦀᦲᦷᦺᦸᦵᦟᦲᦷᦎᦷᦓᦲᦷᦺ	国际劳动节	วันแรงงานสากล
[ko^{11}tsi^{11}lău^{11}tŭŋ^{35} tse^{11}] (guó jì láo dòng jié)		

ᦀᦲᦷᦺᦸᦵᦟᦲᦷᦎᦷᦓᦲᦷᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 国际劳动节 (guó jì láo dòng jié) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญ ความหมายคือ วันกรรมกรสากล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦷᦺᦓᦷᦅᦲᦵᦐᦵᦷᦟᦲᦷᦺ	三八妇女节	วันสตรีสากล
[san^{33}pa^{11}fu^{35}ni^{41} tse^{11}] (sān bá fù nǚjié)		

ᦷᦺᦓᦷᦅᦲᦵᦐᦵᦷᦟᦲᦷᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 三八妇女节 (sān bá fù nǚjié) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญ ความหมายคือ วันสตรีสากล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪊꪱꪖꪱꪗꪽꪖꪱꪙꪱꪉꪱ	六一儿童节	วันเด็กสากล
[lo^{11}ji^{11} ʔɤ^{11}thŭŋ^{11} tse^{11}]	(liù yì ér tóng jié)	

ꪉꪊꪱꪖꪱꪗꪽꪖꪱꪙꪱꪉꪱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 六一儿童节(liù yì ér tóng jié) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญ ความหมายคือ วันเด็กสากล

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญ 4 คำ จะเห็นได้ว่า ชาวไทลื้อเป็นชาวที่ยอมรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาในชีวิตของตน สมัยนี้ไม่ว่าเป็นวันตรุษจีนหรือวันสตรีสากล ชาวไทลื้อก็ฉลองเหมือนกัน จึงมีคำศัพท์ใหม่พวกนี้เกิดขึ้นในภาษาไทลื้อ

หมวดที่ 14 คำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย 3 คำ ได้แก่

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪊꪖꪎꪖꪀꪒꪱ	西装	ชุดสากล สูท
[sɤ^{13}si^{33}tsɔn^{33}]	(xī zhuāng)	

ꪎꪖꪀꪒꪱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 西装(xī zhuāng) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ꪉꪊꪖ [sɤ^{13}] เป็นการยืมแบบนำมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ความหมายคือ ชุดสากลหรือสูท

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪣꪖꪑꪱꪒꪗ	领带	เนคไท
[lin^{41}tai^{35}]	(lǐng dài)	

ꪣꪖꪑꪱꪒꪗ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 领带(lǐng dài) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ความหมายคือ เนคไท

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦰᧃᦎᦵᧁᦎᦵᧁᦎᦳ	牛仔裤	กางเกงยีนส์
[teu^{35}niu^{11}tsai^{41}]	(niú zǎi kù)	

ᦎᦵᧁᦎᦳ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 牛仔裤(niú zǎi kù) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᦈᦰᧃᦍ [teu^{35}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน 裤 (kù) ความหมายคือกางเกง เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ความหมายคือ กางเกงยีนส์

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ที่คำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย 3 คำ จะเห็นได้ว่า การแต่งกายชาวไทลื้อมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยแต่งกายแบบไทลื้อ ไม่ใส่ชุดไทลื้อ มานิยมกันใส่ชุดสากล ยกเว้นวันเทศกาล หรือวันสำคัญต่าง ๆ จะกลับมาใส่ชุดไทลื้อ เช่นวันสงกรานต์ เป็นต้น ปกติมีแต่รุ่นปู่ย่าตายายยังรักษาความเป็นลื้ออยู่ ยังใส่ชุดไทลื้อ ชาวไทลื้อเป็นชาวที่ยอมรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาในชีวิตของตน ก็เลยมีคำศัพท์ใหม่พวกนี้เกิดขึ้นในภาษาไทลื้อ

หมวดที่ 15 คำศัพท์เบ็ดเตล็ด

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยได้รวบรวมคำศัพท์เบ็ดเตล็ดมี 161 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำศัพท์เบ็ดเตล็ด หน้า 229) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦳᧁᦎᦳᧁᦀᦳ	炮仗	ประทัดจีน
[phau^{35}tsaŋ^{41}]	(pào zhàng)	

ᦐᦳᧁᦎᦳᧁᦀᦳ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 炮仗 (pào zhàng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ ประทัดจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥝᥱ	提	เสนอ
[thi^{11}]	(tí)	

ᥐᥝᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 提 (tí) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ เสนอ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥑᥐᥰᥑᥐᥰᥒ	网站	เว็บไซต์
[vaŋ^{41}tsaŋ^{35}]	(wǎng zhàn)	

ᥑᥐᥰᥑᥐᥰᥒ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 网站 (wǎng zhàn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ เว็บไซต์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥘᥭᥰᥖᥐᥴ	光缆	สายเคเบิล
[kvɔŋ^{41}lan^{41}]	(guāng lǎn)	

ᥘᥭᥰᥖᥐᥴ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 光缆 (guāng lǎn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ สายเคเบิล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥑᥐᥰᥒ	占	ยึด ยึดครอง
[tsaŋ^{35}]	(zhàn)	

ᥑᥐᥰᥒ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 占 (zhàn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ ยึดหรือยึดครอง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥖᥟᥐᥱ	解决	แก้ไข
[kai^{41}tse^{13}]	(jiě jué)	

ᨠᩋᨠᨩᨩᩮ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 解决 (jiě jué) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ แก้ไข

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᨦᩋᨡᨡᩮᨦ	保险	ประกันภัย
[pău^{41}sɛn^{41}]	(báo xiǎn)	

ᨦᩋᨡᨡᩮᨦ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 保险 (báo xiǎn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือ ประกันภัย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᨦᩈᩋᨦᨥᨡᨩᩋ	期刊	วารสาร
[pɔp^{33}si^{41}xaŋ^{41}]	(qī kān)	

ᨥᨥᨡᨩᩋ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 期刊 (qī kān) แล้วนำมาประสมกับคำไทลื้อ ᨦᩈᩋ [pɔp^{33}] เป็นการยืมแบบมาผสมปนทั้งภาษาไทลื้อและภาษาจีน ความหมายคือวารสาร

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᨠᨩᩋᨦᨠᨩᩋᨦ	胶卷	ฟิล์ม
[tsɛu ^{33}tsɛn^{41}]	(jiāo juǎn)	

ᨠᨩᩋᨦᨠᨩᩋᨦ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 胶卷 (jiāo juǎn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือฟิล์ม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᨥᨾᨡᨥᨾᨡᨩ	知青	เยาวชนที่ผ่านการศึกษา
[tsɯ^{33}sin^{33}]	(zhī qīng)	เยาวชนที่มีความรู้

ᨥᨾᨡᨥᨾᨡᨩ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 知青 (zhī qīng)

เป็นการยืมแบบทับศัพท์ภาษาจีน ความหมายคือเยาวชนที่ผ่านการศึกษา มีความรู้ ความสมารถ ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองสิบสองปันนา เมื่อปี ค.ศ. 1950 ต่อมารัฐบาลจีนมีการส่งเยาวชนที่มีการศึกษาหรือมีความรู้ให้นำความรู้ความสามารถที่ตนมีมาใช้พัฒนาพื้นที่ชนบทที่ด้อยการพัฒนาให้เกิดมีความเจริญในพื้นที่นั้น ๆ เยาวชนกลุ่มนี้ เรียกว่า ๓๑๖๖๑๘๖

จากการศึกษาและวิเคราะห์หมวดคำศัพท์เบ็ดเตล็ด 161 คำ จะเห็นได้ว่าเป็นคำศัพท์นอกจาก 14 หมวดแบ่งหมวดหมู่ไว้นั้น หมวดหมู่เบ็ดเตล็ดมีทั้งคำนาม คำกริยา เป็นคำศัพท์ที่รวบรวมจากหลาย ๆ ด้าน หลาย ๆ ประเภท

คำศัพท์ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา 586 คำ เป็นคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน เฉพาะภาษาเขียนที่ปรากฏอยู่ในหนังสือตำรา งานวิจัย วารสาร พจนานุกรม สิ่งพิมพ์ข่าวสารจากสื่อมวลชน เอกสารแหล่งข้อมูลเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์อยู่ในระหว่างปี พ.ศ.2543 - พ.ศ.2553 เท่านั้น แต่คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อไม่ได้มีเพียง 586 คำ อีกทั้งคำเหล่านี้ก็ไม่ได้มีอายุเก่าสุดเริ่มต้นแค่ปี พ.ศ.2543 แค่ว่าคำเหล่านี้ปรากฏอยู่ในเอกสารที่ตีพิมพ์อยู่ในระหว่างปี พ.ศ.2543 - พ.ศ.2553 เท่านั้น หมวดหมู่คำศัพท์ก็ไม่ได้มีเพียง 15 หมวดหมู่เท่านั้น ยังมีคำศัพท์หมวดอื่น ๆ อีก เช่นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับแพทย์ศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในขอบเขตของงานวิจัยในครั้งนี้ คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อยังมีการพัฒนาตามการเปลี่ยนแปลงสังคมอยู่เรื่อย ๆ และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ทำให้ภาษาไทลื้อสมบูรณ์มากขึ้น แต่เวลาเดียวกัน เมื่อคำยืมภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น คำภาษาไทลื้อเดิมก็มีแนวโน้มจะสูญหายไปเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อมีคำยืมใหม่เข้ามา ชาวไทลื้อรุ่นใหม่ก็ไม่ค่อยนิยมใช้ภาษาของตน แม้กระทั่งคนไทลื้อรุ่นใหม่กันก็ยังใช้ภาษาจีนเป็นหลัก มีแต่คนในชนบทและผู้สูงอายุรุ่นปู่ย่าตายายที่ยังรักษาภาษาของตนอยู่ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงเป็นธรรมชาติของภาษาชนกลุ่มน้อย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ศึกษาคำยืม 586 คำ ในครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของปราณี กุลละวณิชย์ (2532 : 16-54) ที่กล่าวถึงการปรากฏของคำศัพท์ไว้ 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. คำที่มีรูปศัพท์คงเดิม
2. คำที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปศัพท์

การเปลี่ยนแปลงพยัญชนะ
การเปลี่ยนแปลงสระ
การเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์
การเปลี่ยนแปลงพยางค์
การเปลี่ยนแปลงรูปศัพท์ตามบริบท

ผู้วิจัยพบว่ามีบางคำที่มีรูปศัพท์คงเดิม แต่บางคำมีรูปศัพท์ที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากสาเหตุหลายประการกล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงรูปศัพท์เกิดจากการรับคำศัพท์ต่าง ๆ เข้ามาใช้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนคำให้มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาของผู้รับมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงเสียงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน มี 3 ลักษณะดังนี้ (การเปลี่ยนแปลงพยางค์วิเคราะห์ในประเด็นโครงสร้างของคำยืม)

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ
2. การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ
3. การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ

สระภาษาจีนกลางทั้งหมดมี 39 เสียงได้แก่ a、o、e、 ê、i、u、ü、-i、i-、er、ai、ei、ao、ou、ia、ie、ua、uo、üe、iao、iou、uai、uei、an、an、uan、 üan 、en、in、uen、 ün 、ang、iang、uang、eng、ing、ueng、ong、iong และสระภาษาไทลื้อแบบใหม่มี 18 เสียง (รายละเอียดดูตารางที่ 1.4 สระและตัวสะกดในภาษาไทลื้อแบบใหม่ทั้งหมด หน้า11) เสียงสระภาษาจีนกับเสียงสระภาษาไทลื้อมีทั้งเหมือนกันใกล้เคียงและต่างกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปแล้ว เสียงสระที่ต่างกันต้องใช้เสียงที่ใกล้เคียงมากที่สุดมาแทน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (อักษรตัวหนาเป็นที่นำมาวิเคราะห์)

1.1 การเปลี่ยนแปลงสระ e[ɣ]→ᦉ-[o:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อคำยืมมีเสียงพยัญชนะ k[k‘] หรือ h[x] สะกดกับเสียงสระภาษาจีน e[ɣ] เสียงสระภาษาจีน e[ɣ] ต้องปรับเป็นเสียงสระภาษาไทลื้อ ᦉ-[o:] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᧃᦎᦱᦂᦉᦎᦉᦓᦱᦓᦂ	中科院	สถาบันวิทยาศาสตร์จีน
[hoŋ^{41} kan^{55}tsoŋ^{33}xo^{55}jɛn^{33}]	(zhōng kē yuàn)	

ภาษาจีน 中科院 (zhōng kē yuàn) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦵᦺᦟᦱᦎᦷᦺᦟᦱᦅᦸᦎ [hoŋ^{41} kan^{55}tsoŋ^{33}xo^{55}jɛn^{33}] ภาษาจีน 科 (kē) เป็นเสียงพยัญชนะ k[kʻ] สะกดกับเสียงสระ e[ɣ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 科 (kē) ปรับเป็นเสียง ᦴᦲ [xo^{55}] คือเสียงสระ e[ɣ] ปรับเป็นเสียง ᦴ-[o:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦴᦺᦟᦱᦎᦷᦺᦟᦱᦉᦲᦎᦸᦎ	农科院	สถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตร
[hoŋ^{41} kan^{55}noŋ^{11} xo^{55}jɛn^{33}]	(nóng kē yuàn)	

ภาษาจีน 农科院 (nóng kē yuàn) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦴᦺᦟᦱᦎᦷᦺᦟᦱᦉᦲᦎᦸᦎ [hoŋ^{41} kan^{55}noŋ^{11} xo^{55}jɛn^{33}] ภาษาจีน 科 (kē) เป็นเสียงพยัญชนะ k[kʻ] สะกดกับเสียงสระ e[ɣ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 科 (kē) ปรับเป็นเสียง ᦴᦲ [xo^{55}] คือ เสียงสระ e[ɣ] ปรับเป็นเสียง ᦴ-[o:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦱᦷᦴᦲᦎᦸᦎ	副科级	ขั้นตำแหน่งข้าราชการ
[fu^{35}xo^{55}tsi^{11}]	(fù kē jí)	

ภาษาจีน 副科级 (fù kē jí) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦱᦷᦴᦲᦎᦸᦎ [fu^{35}xo^{55}tsi^{11}] ภาษาจีน 科 (kē) เป็นเสียงพยัญชนะ k[kʻ] สะกดกับเสียงสระ e[ɣ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 科 (kē) ปรับเป็นเสียง ᦴᦲ [xo^{55}] คือ เสียงสระ e[ɣ] ปรับเป็นเสียง ᦴ-[o:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦸᦷᦎᦳᦴᦸ	本科	ปริญญาตรี
[pɤn^{41}xo^{33}]	(běn kē)	

ภาษาจีน 本科 (běn kē) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦈᦸᦷᦎᦳᦴᦸ [pɤn^{41}xo^{33}] ภาษาจีน 科 (kē) เป็นเสียงพยัญชนะ k[kʻ] สะกดกับเสียงสระ e[ɣ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 科 (kē) ปรับเป็นเสียง ᦴᦲ [xo^{55}] คือเสียงสระ e[ɣ] ปรับเป็นเสียง ᦴ-[o:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦹᦵᦎᦸᦓᦺ ᧅᦲᦎᦷᦋᦺ	组合柜	ตู้เสื้อผ้า
[lim^{11}tsu^{41}xo^{11}kui^{35}]	(zǔ hé guì)	

ภาษาจีน 组合柜 (zǔ hé guì) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦹᦵᦎᦸᦓᦺ ᧅᦲᦎᦷᦋᦺ [lim^{11}tsu^{41}xo^{11}kui^{35}] ภาษาจีน 合 (hé) เป็นเสียงพยัญชนะ h[x] สะกดกับเสียงสระ e[ɣ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 合 (hé) ปรับเป็นเสียง ᧅᦲ [xo^{11}] คือเสียงสระ e[ɣ] ปรับเป็นเสียง ᧅ-[o:]

จากผลการวิเคราะห์เห็นว่า เมื่อภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เสียงพยัญชนะภาษาจีน k[kʻ] หรือ h[x] สะกดกับเสียงสระภาษาจีน e[ɣ] เสียงสระภาษาจีน e[ɣ]ต้องปรับเป็นเสียงสระภาษาไทลื้อ ᧅ-[o:] นอกจากนี้ เสียงสระภาษาจีน e[ɣ]สะกดกับเสียงพยัญชนะอื่นไม่มีการเปลี่ยนเสียง คือ เป็นเสียง e[ɣ]เหมือนเดิม เช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᧅᦱᦎᦺᦓᦺᦎᦺᦓᦺᦵᦋᦺ	电动车	รถไฟฟ้า
[lot^{33}tɛn^{35}tŭŋ^{35}sɤ^{33}]	(diàn dòng chē)	

ภาษาจีน 电动车 (diàn dòng chē) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᧅᦱᦎᦺᦓᦺᦎᦺᦓᦺᦵᦋᦺ [lot^{33}tɛn^{35}tŭŋ^{35}sɤ^{33}] ภาษาจีน 车 (chē) เป็นเสียงพยัญชนะ ch[tʂ] สะกดกับเสียงสระ e[ɣ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 车 (chē) ก็เป็นเสียง ᦋᦵ [sɤ^{33}] คือ เสียงสระ e[ɣ] ไม่มีการเปลี่ยนเสียง

1.2 การเปลี่ยนแปลงสระ ü[y]→ᦰ[i:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อภาษาจีนมีเสียงสระ ü[y] ต้องปรับเป็นเสียง ᦰ[i:] เนื่องจากภาษาไทลื้อไม่มีเสียงสระ ü[y] (เสียงสระ ü[y]เป็นสระประสมระหว่างสระ u กับสระ i ให้ห่อริมฝีปากตอนออกเสียง อู แล้วแผ่ริมฝีปากออกไปด้านข้างตอนออกเสียง อี โดยออกเสียงให้ติดกันเร็ว ๆ จนกลายเป็นเสียง อวี เมื่อสระ ü สะกดกับพยัญชนะ j q x y สองจุดอยู่ด้านบนไม่ใส่ ซึ่งจะกลายเป็น u แต่เสียงคือเสียง ü) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦸᦵᦎᦵᦟᦸᦺ	草鱼	ปลาเฉาฮื้อ ปลาจีนชนิดหนึ่ง
[pa^{55}sau^{41}ji^{11}]	(cǎo yú)	

ภาษาจีน 草鱼 (cǎo yú) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦸᦵᦎᦵᦟᦸᦺ [pa^{55}sau^{41}ji^{11}] ภาษาจีน 鱼 (yú) ปรับเป็นเสียง ᦟᦸᦺ [ji^{11}] คือ เสียงสระ ü[y] ปรับเป็นเสียง ᦰ[i:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦰᦎᦰᦋᦵᦟᦟᦸᦺ	旅行社	บริษัทท่องเที่ยว
[li^{41}sin^{11}sɤ^{35}]	(lǚ xíng shè)	

ภาษาจีน 旅行社 (lǚ xíng shè) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦰᦎᦰᦋᦵᦟᦟᦸᦺ [li^{41}sin^{11}sɤ^{35}] ภาษาจีน 旅 (lǚ) ปรับเป็นเสียง ᦟᦰ [li^{41}] คือเสียงสระ ü[y] ปรับเป็นเสียง ᦰ[i:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦋᦸᦰᦋᦵᦟᦎᦵᦋᦸᦵ	云南	ยูนนาน
[mɤŋ^{41}jin^{11}nan^{11}]	(yún nán)	

ภาษาจีน 云南 (yún nán) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦋᦸᦰᦋᦵᦟᦎᦵᦋᦸᦵ [mɤŋ^{41}jin^{11}nan^{11}] ภาษาจีน 云 (yún) ปรับเป็นเสียง ᦟᦰᦎᦵ [jin^{11}] คือ เสียงสระ ü[y] ปรับเป็นเสียง ᦰ[i:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᦸᦃᦵᦋᦸᦺᦟᦰ	洋芋	มันฝรั่ง
[ho^{55}jaŋ^{11}ji^{35}]	(yáng yù)	

ภาษาจีน 洋芋 (yáng yù) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦉᦸᦃᦵᦋᦸᦺᦟᦰ [ho^{55}jaŋ^{11}ji^{35}] ภาษาจีน 芋 (yù) ปรับเป็นเสียง ᦟᦰ [ji^{35}] คือ เสียงสระü[y] ปรับเป็นเสียง ᦰ[i:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪎꪸꪖ	区	เขตปกครอง ตำบล
[si^{33}]	(qū)	เขตปกครองตนเอง

ภาษาจีน 区 (qū) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪎꪸꪖ [si^{33}] คือเสียงสระü[y] ปรับเป็นเสียง -ꪸ[i:]

นอกจากตัวอย่างที่ยกมาวิเคราะห์ ยังมีภาษาจีน 局 (jú) เป็นกรณีพิเศษ นอกจากมีการปรับเสียง ü[y] เป็นเสียง -ꪸ[i:] แล้ว ยังต้องสะกดกับเสียง -ꪎเป็นเสียง -ꪸꪎ [iu] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪜꪎꪀꪕꪒꪫꪸꪎꪸꪎ	文体局	สำนักงานวัฒนธรรมและ การกีฬา
[hoŋ^{41}kan^{55}vɤn^{11}thi^{41}tsiu^{11}]	(wén tǐ jú)	

ภาษาจีน 文体局 (wén tǐ jú) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪜꪎꪀꪕꪒꪫꪸꪎꪸꪎ [hoŋ^{41}kan^{55}vɤn^{11}thi^{41}tsiu^{11}] ภาษาจีน 局 (jú) เสียงสระ [y] เป็นเสียงไม่มีในภาษาไทลื้อ เสียงสระü[y] ปรับเป็นเสียง -ꪸ[i:] เสียงสระอี มีตัว ว สะกดเป็น -ꪸꪎ [iu] เพื่อให้มีเสียงใกล้เคียงกับเสียงภาษาไทลื้อมากที่สุด

1.3 การเปลี่ยนแปลงสระ ia[ia]→ɔ[a:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อภาษาจีนมีเสียงสระ ia[ia] ต้องปรับเป็นเสียง -ɔ[a:] เนื่องจากภาษาไทลื้อไม่มีเสียงสระผสม ia[ia] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪎꪸꪉꪎꪫꪖꪉ	直辖市	เมืองปกครองตนเอง
[tsɯ^{11}sa^{11}sɯ^{35}]	(zhí xiá shì)	

ภาษาจีน 直辖市 (zhí xiá shì) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪎꪸꪉꪎꪫꪖꪉ [tsɯ^{11}sa^{11}sɯ^{35}] ภาษาจีน 辖 (xiá) ปรับเป็นเสียง ꪎꪫ [sa^{11}] คือเสียงสระ ia[ia] ปรับเป็นเสียง -ɔ[a:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪀꪱꪀꪱꪊꪮ	驾照	ใบอนุญาตขับขี่
[tsa^{35} tsau^{35}]	(jià zhào)	

ภาษาจีน 驾照 (jià zhào) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪀꪱꪀꪱꪊꪮ [tsa ^{35} tsau ^{35}] ภาษาจีน 驾 (jià) ปรับเป็นเสียง ꪀꪱ [tsa ^{35}] คือเสียงสระ ia[ia] ปรับเป็นเสียง -ɔ[a:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪘꪱꪉꪒꪵꪀꪫꪒꪉ	夏令营	ค่ายพักแรมฤดูร้อน
[sa^{35}liŋ^{35}jin^{11}]	(xià lìng yíng)	

ภาษาจีน 夏令营 (xià lìng yíng) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪘꪱꪉꪒꪵꪀꪫꪒꪉ [sa^{35}liŋ^{35}jin^{11}] ภาษาจีน 夏 (xià) ปรับเป็นเสียง ꪘꪱ [sa^{35}] คือเสียงสระ ia[ia] ปรับเป็นเสียง -ɔ[a:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪕꪱꪒꪵꪀꪱ	放假	หยุดงาน หรือปิดเทอม
[faŋ^{35}tsa^{35}]	(fàng jià)	

ภาษาจีน 放假 (fàng jià) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪕꪱꪒꪵꪀꪱ [faŋ^{35}tsa^{35}] ภาษาจีน 假 (jià) ปรับเป็นเสียง ꪀꪱ [tsa^{35}] คือเสียงสระ ia[ia] ปรับเป็นเสียง -ɔ[a:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪥꪊ ꪋꪘꪫꪱꪉꪎꪒꪎꪱꪀ	专家	ผู้เชี่ยวชาญ
[phu^{13}sǎ^{55}la^{35}tsɔn^{33}tsa^{33}]	(zhuān jiā)	

ภาษาจีน 专家 (zhuān jiā) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪥꪊ ꪋꪘꪫꪱ ꪒꪎꪒꪎꪱꪀ [phu^{13}sǎ^{55}la^{35}tsɔn^{33}tsa^{33}] ภาษาจีน 家 (jiā) ปรับเป็นเสียง ꪀꪱ [tsa^{33}] คือเสียงสระ ia[ia] ปรับเป็นเสียง -ɔ[a:]

1.4 การเปลี่ยนแปลงสระ ei[ei]→ᩋ-ᩉ[ᩮ:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อมีเสียงสระภาษาจีน ei[ei] สะกดกับเสียงพยัญชนะภาษาจีน b[b] เสียงสระภาษาจีน ei[ei] ต้องปรับเป็นเสียงสระภาษาไทลื้อᩋ-ᩉ[ᩮ:] คือ ei[ei]→ᩋ-ᩉ[ᩮ:] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᩋᩫᩉᩤᩋᩣᩫᩉᩮᩣᩉᩤᩋᩯ	北京	ปักกิ่ง
[mᩮŋ^{41}pᩮ^{11}tsin^{33}]	(běi jīng)	

ภาษาจีน 北京 (běi jīng) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᩋᩫᩉᩤᩋᩣᩫᩉᩮᩣᩉᩤᩋᩯ [mᩮŋ^{41}pᩮ^{11}tsin^{33}] ภาษาจีน 北 (běi) ปรับเป็นเสียง ᩋᩣᩫᩉᩮ[pᩮ^{11}] คือเสียงสระ ei[ei] ปรับเป็นเสียงᩋ-ᩉ[ᩮ:]

จากผลการวิเคราะห์เห็นว่า นอกจากมีเสียงสระภาษาจีน ei[ei] สะกดกับเสียงพยัญชนะภาษาจีน b[b] เสียงสระภาษาจีน ei[ei] ต้องปรับเป็นเสียงสระภาษาไทลื้อᩋ-ᩉ[ᩮ:] เสียงสระภาษาจีน ei[ei]สะกดกับเสียงพยัญชนะอื่น ไม่มีการเปลี่ยนเสียง คือ เป็นเสียง ei[ei] เหมือนเดิม เช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᩉᩣᩅᩤᩋᩣᩫᩅᩥᩉ	单位	หน่วยงาน
[tan^{33}vᩮi^{35}]	(dān wèi)	

ภาษาจีน 单位 (dān wèi) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᩉᩣᩅᩤᩋᩣᩫᩅᩥᩉ [tan^{33}vᩮi^{35}] ภาษาจีน 位 (wèi) เป็นเสียงพยัญชนะ w[w] สะกดกับเสียงสระ ei[ei] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 位 (wèi) ก็เป็นเสียง ᩋᩣᩫᩅᩥᩉ [vᩮi^{35}] คือเสียงสระ ei[ei] ไม่มีการเปลี่ยนเสียง คือเป็นเสียง ei[ei] เหมือนเดิม

1.5 การเปลี่ยนแปลงสระ ai[ai]→ᩋ-ᩉ[ᩮ:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อมีเสียงสระภาษาจีน ai[ai] สะกดกับเสียงพยัญชนะภาษาจีน b[b] เสียงสระภาษาจีน ai[ai] ต้องปรับเป็นเสียงสระภาษาไทลื้อᩋ-ᩉ [ᩮ:] คือ ai[ai]

→ᥐ-ᦵ[ɤ:] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦠᦳᦟᦳᥐᦺᦵᥑ	白族	ชนเผ่าไป๋
[pha^{41}sa^{55} pɤ^{11}]	(bái zú)	

ภาษาจีน 白族 (bái zú) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦠᦳᦟᦳᥐᦺᦵᥑ [pha^{41}sa^{55} pɤ^{11}] ภาษาจีน 白 (bái) ปรับเป็นเสียง ᥐᦺᦵᥑ [pɤ^{11}] คือเสียงสระ ai[ai] ปรับเป็นเสียง ᥐ-ᦵ[ɤ:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥱᦠᦺᥐᦺᦵᥑᥐᦵᦷᦵᥒᦺ	漂白粉	ผงฟอกสี
[phɛu^{41}pɤ^{11}fɤn^{41}]	(piǎo bái fěn)	

ภาษาจีน 漂白粉 (piǎo bái fěn) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥐᥱᦠᦺ ᥐᦺᦵᥑᥐᦵᦷᦵᥒᦺ [phɛu^{41}pɤ^{11}fɤn^{41}] ภาษาจีน 白 (bái) ปรับเป็นเสียง ᥐᦺᦵᥑ [pɤ^{11}] คือเสียงสระ ai[ai] ปรับเป็นเสียง ᥐ-ᦵ[ɤ:]

จากผลการวิเคราะห์เห็นว่า นอกจากมีเสียงสระภาษาจีน ai[ai] สะกดกับเสียงพยัญชนะภาษาจีน b[b] เสียงสระภาษาจีน ai[ai] ต้องปรับเป็นเสียงสระภาษาไทลื้อ ᥐ-ᦵ[ɤ:] เสียงสระภาษาจีน ai[ai] สะกดกับเสียงพยัญชนะอื่น ไม่มีการเปลี่ยนเสียง คือเป็นเสียง ai[ai] เหมือนเดิม เช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥖᦟᥐᦺᥐᦷᦟᦷ	代表	ตัวแทน
[tai^{35}pɛu^{41}]	(dài biǎo)	

ภาษาจีน 代表 (dài biǎo) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥖᦟᥐᦺᥐᦷᦟᦷ [tai^{35}pɛu^{41}] ภาษาจีน 代 (dài) เป็นเสียงพยัญชนะ d[t] สะกดกับเสียงสระ ai[ai] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเสียง 代 (dài) ก็เป็นเสียง ᥖᦟᥐ [tai^{35}] คือเสียงสระ ai[ai] ไม่มีการเปลี่ยนเสียง คือเป็นเสียง ai[ai] เหมือนเดิม

1.6 การเปลี่ยนแปลงสระ uo[uo]→ꪮ-[o:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อภาษาจีนมีเสียงสระ uo[uo] ต้องปรับเป็นเสียง ꪮ-[o:] เนื่องจากภาษาไทลื้อไม่มีเสียงสระผสม uo[uo] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮᦑᦋᦱᦟᦵᦏᦋᦓᦲᦑᦲᦟᦵ	国税局	สำนักงานภาษีแห่งชาติ
[hoŋ^{41}kan^{55}ko^{11}sui^{35}tsiu^{11}]	(guó shuì jú)	กรมสรรพากร

ภาษาจีน 国税局 (guó shuì jú) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪮᦑᦋᦱᦟᦵᦏᦋᦓᦲᦑᦲᦟᦵ [hoŋ^{41}kan^{55}ko^{11}sui^{35}tsiu^{11}] ภาษาจีน 国 (guó) ปรับเป็นเสียง ꪮᦋᦵ [ko^{11}] คือเสียงสระ uo[uo] ปรับเป็นเสียง ꪮ-[o:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪮᦑᦋᦱᦟᦵᦏᦋᦷᦓᦵᦅᦟᦵᦎ	国务院	สำนักนายกรัฐมนตรี
[hoŋ^{41}kan^{55} ko^{11}vu^{35}jɛn^{35}]	(guó wù yuàn)	

ภาษาจีน 国务院 (guó wù yuàn) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪮᦑᦋᦱᦟᦵᦏᦋᦷᦓᦵᦅᦟᦵᦎ [hoŋ^{41}kan^{55} ko^{11}vu^{35}jɛn^{35}] ภาษาจีน 国 (guó) ปรับเป็นเสียง ꪮᦋᦵ [ko^{11}] คือเสียงสระ uo[uo] ปรับเป็นเสียง ꪮ-[o:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦳᦵᦋᦷᦐᦱᦓᦲᦋᦱᦟᦵᦋ	电炒锅	กะทะไฟฟ้า
[mɔ^{13}tɛn^{35}sau^{41}ko^{33}]	(diàn chǎo guō)	

ภาษาจีน 电炒锅 (diàn chǎo guō) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦳᦵᦋᦷᦐᦱᦓᦲᦋᦱᦟᦵᦋ[mɔ^{13}tɛn^{35}sau^{41}ko^{33}] ภาษาจีน 锅 (guō) ปรับเป็นเสียง ꪮᦋᦵ [ko^{11}] คือ เสียงสระ uo[uo] ปรับเป็นเสียง ꪮ-[o:]

1.7 การเปลี่ยนแปลงสระüe[yɛ]→-ᦳ[ɔ:]

ภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เมื่อภาษาจีนมีเสียงสระüe[yɛ] ต้องปรับเป็นเสียง -ᦳ[ɔ:] เนื่องจากภาษาไทลื้อไม่มีเสียงสระผสมüe[yɛ] (เสียงสระ ü[y]เป็นสระประสมระหว่างสระ u กับสระ i ให้ห่อริมฝีปากตอนออกเสียง อู แล้วแผ่ริมฝีปากออกไปด้านข้างตอนออกเสียง อี

โดยออกเสียงให้ติดกันเร็ว ๆ จนกลายเป็นเสียง อวี เมื่อสระ ü สะกดกับพยัญชนะ j q x y สองจุดอยู่ด้านบนไม่ใส่ ซึ่งจะกลายเป็น u แต่เสียงคือเสียง ü) ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦑᦱᧁᦓᦲᧂ	大学	มหาวิทยาลัย
[ta^{35}sɔ^{11}]	(dà xué)	

ภาษาจีน 大学 (dà xué) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦑᦱᧁᦓᦲᧂ [ta^{35}sɔ^{11}] ภาษาจีน 学 (xué) ปรับเป็นเสียง ᦓᦲᧂ [sɔ^{11}] คือเสียงสระ üe[yɛ] ปรับเป็นเสียง - ᦲ[ɔ:]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦺᦓᦲᧂ	科学	วิทยาศาสตร์
[xo^{55}sɔ^{11}]	(kē xué)	

ภาษาจีน 科学 (kē xué) นำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦺᦓᦲᧂ [xo^{55}sɔ^{11}] ภาษาจีน 学 (xué) ปรับเป็นเสียง ᦓᦲᧂ [sɔ^{11}] คือเสียงสระ üe[yɛ] ปรับเป็นเสียง - ᦲ[ɔ:]

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เมื่อภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทลื้อและเพื่อความสะดวกในการออกเสียง จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงสระ มีลักษณะดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสระ e[ɣ]→ᦅ-[o:]
2. การเปลี่ยนแปลงสระ ü[y]→-ᦰ[i:]
3. การเปลี่ยนแปลงสระ ia[ia]→-ᦷ[a:]
4. การเปลี่ยนแปลงสระ ei[ei]→ᦀ-ᦰ[ɤ:]
5. การเปลี่ยนแปลงสระ ai[ai]→ᦀ-ᦰ[ɤ:]
6. การเปลี่ยนแปลงสระ uo[uo]→ᦅ-[o:]
7. การเปลี่ยนแปลงสระ üe[yɛ]→-ᦲ[ɔ:]

2. การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ

ภาษาจีนกลางมีพยัญชนะ 23 เสียงได้แก่ b p m f d t n l g k h j q x zh ch sh r z c s y w และพยัญชนะภาษา

ไทลื้อแบบใหม่มี 21 เสียง 42 รูป ได้แก่ ᦀᦁ ᦂᦃ ᦄᦅ ᦆᦇ ᦈᦉ ᦊᦋ ᦌᦍ ᦎᦏ ᦐᦑ ᦒᦓ ᦔᦕ ᦖᦗ ᦘᦙ ᦚᦛ ᦜᦝ ᦞᦟ ᦠᦡ ᦢᦣ ᦤᦥ ᦦᦧ ᦨᦩ เสียงพยัญชนะภาษาจีนกับเสียงพยัญชนะภาษาไทลื้อมีทั้งเหมือนกัน ใกล้เคียงและต่างกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปแล้ว เสียงพยัญชนะที่ต่างกัน ต้องใช้เสียงที่ใกล้เคียงมากที่สุดมาแทน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (อักษรตัวหนาเป็นที่นำมาวิเคราะห์)

2.1 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น

2.1.1 การเปลี่ยนแปลงเสียง zh[tʂ]→ᦎ[ts] ch[tʂ]→ᦐ[s] sh[ʂ']→ᦐ[s] เนื่องจากเสียงพยัญชนะภาษาไทลื้อไม่มีเสียง zh ch sh เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย เกิดจากที่ปลายลิ้นซ้อนขึ้นไปแตะปุ่มเหงือกปล่อยลิ้นออกพร้อมกับเสียง ให้กระแสลมออกจากช่องว่างระหว่างลิ้นกับเพดานแข็งเสียงจะอยู่ในลำคอและสั่นเล็กน้อย คือเสียง [tʂ] [tʂ] [ʂ'] ชาวไทลื้อก็เลยใช้เสียงที่ใกล้เคียงที่สุดมาแทน คือเสียง ᦎ[ts] ᦐ[s] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦵᦐᦺᦓᦷᦊᦺ	省长	ผู้ว่าการมณฑล
[sɤn^{41}tsaŋ^{41}]	(shéngzhǎng)	

ภาษาจีน 省长 (shéngzhǎng) เสียงพยัญชนะ (sh) และ (zh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [ʂ'] และ [tʂ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦵᦐᦺᦓᦷᦊᦺ [sɤn^{41}tsaŋ^{41}] เสียงจาก sh[ʂ'] ปรับเป็นเสียง ᦐ[s] คือ sh[ʂ']→ᦐ[s] และเสียงจาก zh[tʂ] ปรับเป็นเสียง ᦎ[ts] คือ zh[tʂ]→ᦎ[ts]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦷᦎᦺᦓᦷᦊᦺ	州长	ผู้ว่าราชการจังหวัด
[tsɤu^{33} tsaŋ^{41}]	(zhōu zhǎng)	

ภาษาจีน 州长 (zhōu zhǎng) เสียงพยัญชนะ (zh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [tʂ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦷᦎᦺᦓᦷᦊᦺ [tsɤu^{33} tsaŋ^{41}] เสียงจาก zh[tʂ] ปรับเป็นเสียง ᦎ[ts] คือ zh[tʂ]→ᦎ[ts]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᧁᦓᦷᦎᦺ	主任	หัวหน้า
[tsu^{41}jɤn^{35}]	(zhǔ rèn)	

ภาษาจีน 主任 (**zhǔ rèn**) เสียงพยัญชนะ (zh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [tʂ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᧁᦓᦷᦎᦺ [tsu^{41}jɤn^{35}] เสียงจาก zh[tʂ] ปรับเป็นเสียง ᦎ[ts] คือ zh[tʂ]→ᦎ[ts]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦋᦺᦅᦸᧁᦅᦺ	常委	คณะกรรมาธิการ
[saŋ^{11}vui^{41}]	(cháng wěi)	

ภาษาจีน 常委 (**cháng wěi**) เสียงพยัญชนะ (ch) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [tʂ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦋᦺᦅᦸᧁᦅᦺ [saŋ^{11}vui^{41}] เสียงจาก ch[tʂ] ปรับเป็นเสียง ᦋ [s] คือ ch[tʂ] →ᦋ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᧁᦟᦷᦓᦷᦃᦺ	总领事	กงสุลใหญ่
[tsŭŋ^{41}lin^{41}sɯ^{35}]	(zǒng lǐng shì)	

ภาษาจีน 总领事 (zǒng lǐng **shì**) เสียงพยัญชนะ (sh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [ʂ‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᧁᦟᦷᦓᦷᦃᦺ [tsŭŋ^{41}lin^{41}sɯ^{35}] เสียงจาก sh[ʂ‘] ปรับเป็นเสียง ᦓ[s] คือ sh[ʂ‘] → ᦓ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᦺᦓᦷᦓᦸᧁᦎᦷᦎᦺ	正处级	ขั้นตำแหน่งข้าราชการ
[tsɤn^{35} su^{35}tsi^{11}]	(zhèng chù jí)	

ภาษาจีน 正处级 (**zhèng chù jí**) เสียงพยัญชนะ (zh) และ (ch) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [tʂ]และ[tʂ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦃᦺᦓᦷᦓᦸᧁᦎᦷᦎᦺ [tsɤn^{35} su^{35}tsi^{11}] เสียงจาก zh[tʂ] ปรับเป็น

เสียง ꪜ[ts] คือ zh[tʂ]→ꪜ[ts] และ ch[tʂ] ปรับเป็นเสียง ꪫ[s] คือ ch [tʂ]→ꪫ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪎꪀꪱꪎꪫꪒꪾ	秘书	เลขานุการ
[mi^{11}su^{33}]	(mì shū)	

ภาษาจีน 秘书 (mì **shū**) เสียงพยัญชนะ (sh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น -ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [ʂ‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪎꪀꪱꪎꪫꪒꪾ [mi^{11}su^{33}] เสียงจาก sh[ʂ‘] ปรับเป็นเสียง ꪫ[s] คือ sh[ʂ‘] →ꪫ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪫꪀꪊꪉꪒꪫꪾ	首相	นายกรัฐมนตรี
[sɤu^{41}sɛŋ^{35}]	(shǒu xiàng)	

ภาษาจีน 首相 (**shǒu** xiàng) เสียงพยัญชนะ (sh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [ʂ‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪉꪫꪀꪊꪉꪒꪫꪾ [sɤu^{41}sɛŋ^{35}] เสียงจาก sh[ʂ‘] ปรับเป็นเสียง ꪫ[s] คือ sh[ʂ‘] →ꪫ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪋꪎꪉꪉꪫꪀꪫꪸꪫꪾ	工程师	วิศวกร
[kŭŋ^{33}sɤn^{11}sɯ^{33}]	(gōng chéng shī)	

ภาษาจีน 工程师 (gōng **chéng** shī) เสียงพยัญชนะ (ch) และ (sh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็นปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [tʂ] และ [ʂ‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪋꪎꪉꪉꪫꪀꪫꪸꪫꪾ [kŭŋ^{33}sɤn^{11}sɯ^{33}] เสียงจาก ch[tʂ] ปรับเป็นเสียง ꪫ[s] คือ ch [tʂ]→ꪫ[s] และ sh[ʂ‘] ปรับเป็นเสียง ꪫ[s] คือ sh[ʂ‘] →ꪫ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪑꪎꪫꪉꪾ	政府	รัฐบาล
[sɤŋ^{35}fu^{41}]	(zhèng fǔ)	

ภาษาจีน 政府 (**zhèng** fǔ) เสียงพยัญชนะ (zh) เป็นเสียงที่มีฐานกรณ์เป็น

ปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก ม้วยปลายลิ้นนิดหน่อย คือเสียง [tʂ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦵᦙᧃᦵᦅᦺᦓ [sɤŋ^{35}fu^{41}] เสียงจาก zh[tʂ] ปรับเป็นเสียง ᦅ[ts] คือ zh[tʂ]→ᦅ[ts]

2.1.2 การเปลี่ยนแปลงเสียง k[k‘]→ᦃ[x]

เสียงพยัญชนะภาษาจีน k[k‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องปรับเป็นเสียง ᦃ[x] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦺᦑᧁᦵᦟᦵᦙᧃ	农垦	เกษตรกรรม
[noŋ^{11}xɤn^{41}]	(nóng kěn)	

ภาษาจีน 农垦 (nóng kěn) เสียงพยัญชนะ (k) เป็นเสียง [k‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เป็น ᦈᦺᦑᧁᦵᦟᦵᦙᧃ[noŋ^{11}xɤn^{41}] เสียงจาก k[k‘] ปรับเป็นเสียง ᦆ[x] คือ k[k‘]→ᦆ[x]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦖᦱᦓ ᦈᦵᦃᦺᦈᦵ	副科级	ขั้นตำแหน่งราชการ
[fu^{35}xo^{55}tsi^{11}]	(fù kē jí)	

ภาษาจีน 副科级 (fù kē jí) เสียงพยัญชนะ (k) เป็นเสียง [k‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦖᦱᦓ ᦈᦵᦃᦺᦈᦵ[fu^{35}xo^{55}tsi^{11}] เสียงจาก k[k‘] ปรับเป็นเสียง ᦃ[x] คือ k[k‘]→ᦃ[x]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᦲᦈᦵᦅᦵ	会计	พนักงานบัญชี
[xɔi^{35}tsi^{35}]	(kuài jì)	

ภาษาจีน 会计 (kuài jì) เสียงพยัญชนะ (k) เป็นเสียง [k‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦃᦲᦈᦵᦅᦵ [xɔi^{35}tsi^{35}] เสียงจาก k[k‘] ปรับเป็นเสียง ᦃ[x] คือ k[k‘]→ᦃ[x]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦊᦺᦎᦵᦊᦺᦎᦵ	高考	การสอบเข้ามหาวิทยาลัย
[kau^{33}xau^{41}]	(gāo kǎo)	

ภาษาจีน 高考 (gāo kǎo) เสียงพยัญชนะ (k) เป็นเสียง [k‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦊᦺᦎᦵᦊᦺᦎᦵ [kau^{33}xau^{41}] เสียงจาก k[k‘] ปรับเป็นเสียง ᦊ[x] คือ k[k‘] →ᦊ[x]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦓᦷᦃᦺᦓᦸᦃᦸᦎ	水库	อ่างเก็บน้ำ เขื่อน
[nɔŋ^{55}sui^{41}xu^{35}]	(shuǐ kù)	

ภาษาจีน 水库 (shuǐ kù) เสียงพยัญชนะ (k) เป็นเสียง [k‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เป็น ᦓᦷᦃᦺᦓᦸᦃᦸᦎ [nɔŋ^{55}sui^{41}xu^{35}] เสียงจาก k[k‘] ปรับเป็นเสียง ᦃ[x] คือ k[k‘]→ᦃ[x]

2.1.3 การเปลี่ยนแปลงเสียง q[tɕ‘]→ᦐ[s]

เสียงพยัญชนะภาษาจีน q[tɕ‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องปรับเป็นเสียง ᦐ[s] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦷᦋᦺᦎᦸᦙᦸᦎ	国库券	ตั๋วเงินคลัง
[ko^{11}xu^{35}sɛn^{35}]	(guó kù quàn)	

ภาษาจีน 国库券 (guó kù quàn) เสียงพยัญชนะ (q) เป็นเสียง [tɕ‘] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦷᦋᦺᦎᦸᦙᦸᦎ [ko^{11}xu^{35}sɛn^{35}] เสียงจาก q[tɕ‘] ปรับเป็นเสียง ᦐ[s] คือ q[tɕ‘]→ᦐ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦔᦹᦃᦵᦔᦹᦃᦸᦎ	知青	เยาวชนที่ผ่านการศึกษา
[tsɯ^{33}sin^{33}]	(zhī qīng)	เยาวชนที่มีความรู้

ภาษาจีน 知青 (zhī qīng) เสียงพยัญชนะ (q) เป็นเสียง [tɕʻ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เป็น ꪸꪖꪸꪖꪒ [tsɯ^{33}sin^{33}] เสียงจาก q[tɕʻ] ปรับเป็นเสียง ꪸ[s] คือ q[tɕʻ] →ꪸ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪀꪀꪸꪉꪱꪖꪉꪸꪫꪖꪗꪊ	全运会	งานกีฬาแห่งชาติ
[sɛn^{11}jin^{35}xui^{35}]	(quán yùn huì)	

ภาษาจีน 全运会 (quán yùn huì) เสียงพยัญชนะ (q) เป็นเสียง [tɕʻ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪀꪀꪸꪉꪱꪖꪉꪸꪫꪖꪗꪊ [sɛn^{11}jin^{35}xui^{35}] เสียงจาก q[tɕʻ] ปรับเป็นเสียง ꪸ[s] คือ q[tɕʻ]→ꪸ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪹꪮꪖꪀꪸꪉꪒꪖ	华侨	เชื้อสายจีน ชาวจีนโพ้นทะเล
[xva^{11}sɛu ^{11}]	(huá qiáo)	

ภาษาจีน 华侨 (huá qiáo) เสียงพยัญชนะ (q) เป็นเสียง [tɕʻ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪹꪮꪖꪀꪸꪉꪒꪖ [xva^{11}sɛu ^{11}] เสียงจาก q[tɕʻ] ปรับเป็นเสียง ꪸ[s] คือ q[tɕʻ]→ꪸ[s]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪓꪯꪒꪸꪫꪀꪮꪊꪖꪉ	期刊	วารสาร
[pɔp^{33}si^{33}xaŋ^{33}]	(qī kān)	

ภาษาจีน 期刊 (qī kān) เสียงพยัญชนะ (q) เป็นเสียง [tɕʻ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪓꪯꪒꪸꪫꪀꪮꪊꪖꪉ [pɔp^{33}si^{33}xaŋ^{33}] เสียงจาก q[tɕʻ] ปรับเป็นเสียง ꪸ[s] คือ q[tɕʻ]→ꪸ[s]

2.2 การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย

คำภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ พยัญชนะท้ายมี g[ŋ] เมื่อมีเสียง (en) และ

เสียง (in) ประกอบหน้าเป็นเสียง (eng) และเสียง (ing) มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย g[ŋ] ปรับเป็นเสียง ng[n] คือ g[ŋ]→ng[n] ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦲᦵᦎᦲᦵᦋᦷᦅᦺᦓ	省政府	ที่ว่าการมณฑล
[sɤn^{41}tsɤn^{35}fu^{41}]	(shěng zhèng fǔ)	

ภาษาจีน 省政府 (**shěng zhèng** fǔ) เสียงพยัญชนะท้าย (g) เป็นเสียง [ŋ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦲᦵᦎᦲᦵᦋᦷᦅᦺᦓ [sɤn^{41}tsɤn^{35}fu^{41}] เสียงจาก g[ŋ] ปรับเป็นเสียง ng[n] คือ g[ŋ]→ng[n]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦳᦋᦱᦟᦷᦃᦲᦵᦎᦲᦵᦈᦱᦟ	卫生院	โรงพยาบาล
[hoŋ^{41}ja^{55}vui^{35}sɤn^{33}jɛn^{35}]	(wèi shēng yuàn)	

ภาษาจีน 卫生院 (wèi **shēng** yuàn) เสียงพยัญชนะท้าย (g) เป็นเสียง [ŋ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦳᦋᦱᦟᦷᦃᦲᦵᦎᦲᦵᦈᦱᦟ [hoŋ^{41}ja^{55}vui^{35}sɤn^{33} jɛn^{35}] เสียงจาก g[ŋ]ปรับเป็นเสียง ng[n] คือ g[ŋ]→ng[n]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦳᦋᦱᦟᦳᦀᦸᦋᦷᦃᦲᦵᦈᦱᦟᦷᦅ	公证处	หน่วยงานสำหรับออกเอกสารรับรอง
[hoŋ^{41} kan^{55}kŭŋ^{41}tsɤn^{35}su^{35}]	(gōng zhèng chù)	

ภาษาจีน 公证处 (gōng **zhèng** chù) เสียงพยัญชนะท้าย (g) เป็นเสียง [ŋ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦳᦋᦱᦟᦳᦀᦸᦋᦷᦃᦲᦵᦈᦱᦟᦷᦅ [hoŋ^{41} kan^{55}kŭŋ^{41}tsɤn^{35} su^{35}] เสียงจาก g[ŋ]ปรับเป็นเสียง ng[n] คือ g[ŋ]→ng[n]

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦳᦋᦱᦟᦳᦀᦸᦎᦲᦵᦃᦲᦵᦈᦱᦟ	工程院	สถาบันวิศวกรรม
[hoŋ^{41} kan^{55}kŭŋ^{33}sɤn^{11}jɛn^{35}]	(gōng chéng yuàn)	

ภาษาจีน 工程院 (gōng **chéng** yuàn) เสียงพยัญชนะท้าย (g) เป็นเสียง [ŋ] เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦶᦺᦎᦵᦷᦎᦺᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵᦎᦷᦓᦵ

การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้น

1. zh[tʂ]→ꪙ[ts]

   ch[tʂ] →ꪎ[s]

   sh[ʂ']→ꪎ[s]

2. k[k']→ꪆ[x]

3. q[tɕ']→ꪎ[s]

การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย

1. (eng) g[ŋ]→ꪮ[n]
2. (ing) g[ŋ]→ꪮ[n]

3. การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์

การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ หมายถึง เสียงวรรณยุกต์คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อมีการเปลี่ยนแปลงจากเสียงภาษาจีนกลาง มาเป็นเสียงภาษาจีนในถิ่นยูนนานเสียก่อนแล้วชาวไทลื้อจึงรับคำยืมภาษาจีนจากยูนนานอีกครั้งหนึ่ง เสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีนในถิ่นยูนนานต่างจากเสียงภาษาจีนกลางดังจะได้กล่าวต่อไป ชาวไทลื้ออยู่อาศัยในเขตภาษาจีนถิ่นยูนนาน ดังนั้นเสียงวรรณยุกต์ในคำยืมภาษาจีนของชาวไทลื้อทุกคำ จึงเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ปรับเปลี่ยนมาจากเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนถิ่นยูนนาน ก็คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกลาง → เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนถิ่นยูนนาน → เสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ ในวิจัยฉบับนี้ก็เลยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกลางกับเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ ซึ่งมีบางเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนถิ่นยูนนานตรงกับเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทลื้อ ชาวไทลื้อก็ไม่ต้องปรับเปลี่ยน มีบางเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน เพื่อเข้าระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทลื้อ ต้องปรับเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์

ตาราง 4.1 เปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกลาง ภาษาจีนถิ่นยูนนานและภาษาไทลื้อ

ลำดับเสียง	1	2	3	4	5	6
ระดับเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกลาง	55	35	214	51		
ระดับเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนถิ่นยูนนาน	33	31	53	35		
ระดับเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ	55	35	13	41	33	11

* สำหรับระดับเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนถิ่นยูนนานมีนักวิจัยหลายท่านความเห็นแตกต่างกันเล็กน้อย งานวิจัยฉบับนี้ใช้ของ ซุน ราน โวง (孙髯翁) อ้างจาก www.pkucn.com

เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนมี 4 เสียง คือ วรรณยุกต์เสียง 55 วรรณยุกต์เสียง 35 วรรณยุกต์เสียง 214 และวรรณยุกต์เสียง 51 นอกจากเสียงทั้ง 4 แล้ว ยังมีเสียงพิเศษอีก 1 เสียง คือ เสียงเบา ซึ่งมักจะเป็นคำเสริม คำซ้ำ หรือคำลงท้าย

เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนถิ่นยูนนานมี 4 เสียง คือ วรรณยุกต์เสียง 33 วรรณยุกต์เสียง 31 วรรณยุกต์เสียง 53 และวรรณยุกต์เสียง 35

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทลื้อมี 6 เสียง คือ วรรณยุกต์เสียงสูงระดับ 55 วรรณยุกต์เสียง 35 วรรณยุกต์เสียง 13 วรรณยุกต์เสียง 41 วรรณยุกต์เสียง 33 และวรรณยุกต์เสียง 11

การปรับเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์จากคำจีนกลางมาเป็นคำจีนถิ่นยูนนานซึ่งในงานวิจัยนี้เรียกว่าเป็นคำยืมจีนในภาษาไทลื้อ เป็นดังนี้

จากเสียงภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียง 33 ในภาษาไทลื้อ (55→33)

จากเสียงภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียง 11 ในภาษาไทลื้อ (35→11)

จากเสียงภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียง 41 ในภาษาไทลื้อ (214→41)

จากเสียงภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียง 35 ในภาษาไทลื้อ (51→35)

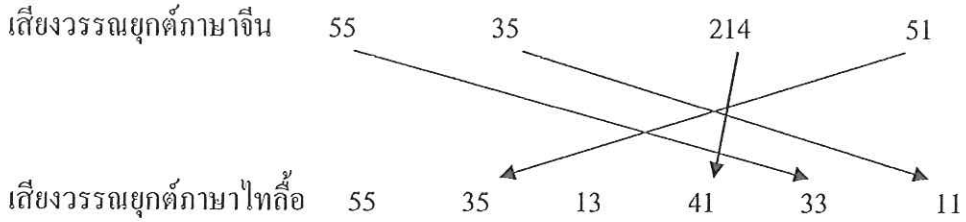

ดังตัวอย่างการปรับเสียงวรรณยุกต์ต่อไปนี้ (อักษรตัวหนาเป็นที่นำมาวิเคราะห์)

3.1 จากเสียงภาษาจีนระดับเสียง 55 ปรับเป็นระดับเสียง ในภาษาไทลื้อ 33 **(55→33)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦺᦋᦹᦓᦺᦷᦑᦺᦋ	方针	นโยบาย
[faŋ^{33} tsɤn^{33}]	(fāng zhēn)	

ภาษาจีน 方针 (fāng zhēn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦺᦋᦹᦓᦺᦷᦑᦺᦋ [faŋ^{33} tsɤn^{33}] คือปรับเสียงจาก [fāng^{55} zhēn^{55}] มาเป็น [faŋ^{33} tsɤn^{33}] **(55→33)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦳᦋᦺᦓᦺᦎᦋ	传销	การจำหน่ายแบบผิดกฎหมาย
[sɔn^{11}seu^{33}]	(chuán xiāo)	

ภาษาจีน 传销 (chuán xiāo) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็นᦎᦳᦋᦺᦓᦺᦎᦋ [sɔn ^{11} seu ^{33}] ปรับเสียงจาก [chuán^{35} xiāo^{55}] เป็นเสียง [sɔn ^{11} seu^{33}] เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 **(55→33)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦷᦋᦺᦟᦺᦎᦋ	单位	หน่วยงาน
[tan^{33}văi^{35}]	(dān wèi)	

ภาษาจีน 单位 (dān wèi) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦷᦋᦺᦟᦺᦎᦋ [tan^{33}văi^{35}] ปรับ เสียงจาก [dān^{55} wèi^{51}] เป็นเสียง [tan^{33}vă i^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 **(55→33)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦺᦎᦳᦓᦺᦟᦺᦎᦋ	天线	เสาอากาศ
[then^{33}sen^{35}]	(tiān xiàn)	

ภาษาจีน 天线 (tiān xiàn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥐᥱᥒᥖᥱᥒᥴᥲᥒ [thɛn^{33}sɛn^{35}] ปรับเสียงจาก [tiān^{55} xiàn^{51}] เป็นเสียง [thɛn^{33}sɛn^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥨᥖᥱᥒᥐᥨᥖᥲᥒ	胶卷	ฟิล์ม
[tsɛu^{33}tsɛn^{41}]	(jiāo juǎn)	

ภาษาจีน 胶卷 (jiāo juǎn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥐᥨᥖᥱᥒᥐᥨᥖᥲᥒ [tsɛu^{33}tsɛn^{41}] ปรับเสียงจาก [jiāo^{55} juǎn^{214}] เป็นเสียง [tsɛu^{33}tsɛn^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥓᥭᥒᥓᥭᥒ	知青	เยาวชนที่ผ่านการศึกษา
[tsɯ^{33}sin^{33}]	(zhī qīng)	เยาวชนที่มีความรู้

ภาษาจีน 知青 (zhī qīng) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥓᥭᥒᥓᥭᥒ [tsɯ^{33}sin^{33}] ปรับเสียงจาก [zhī^{55} qīng^{55}] เป็นเสียง [tsɯ^{33}sin^{33}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥨᥖᥐᥫᥴᥰ	胶布	เทป
[tsɛu^{33}pu^{35}]	(jiāo bù)	

ภาษาจีน 胶布 (jiāo bù) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥐᥨᥖᥐᥫᥴᥰ [tsɛu^{33}pu^{35}] ปรับเสียงจาก [jiāo^{55} bù^{51}] เป็นเสียง [tsɛu^{33}pu^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦓᦺᦟᦸᦵ	专利	สิทธิบัตร เอกสิทธิ์
[tsɔn^{33}li^{35}]	(zhuān lì)	

ภาษาจีน 专利 (zhuān lì) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᦓᦺᦟᦸᦵ [tsɔn^{33}li^{35}] ปรับเสียงจาก [zhuān^{55} lì^{51}] เป็นเสียง [tsɔn^{33}li^{35}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦸᦵᦂᦊᦓᦺ	递交	ยื่นให้ ส่งให้
[ti^{35}kɛu ^{33}]	(dì jiāo)	

ภาษาจีน 递交 (dì jiāo) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦐᦸᦵᦂᦊᦓᦺ [ti^{35}kɛu^{33}] ปรับเสียงจาก [dì^{51} jiāo^{55}] เป็นเสียง [ti^{35}kɛu^{33}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦸᦵᦈᦊᦓᦺ	批发	ขายส่ง
[phi^{33}fa^{33}]	(pī fā)	

ภาษาจีน 批发 (pī fā) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦐᦸᦵᦈᦊᦓᦺ[phi^{33}fa^{33}] เสียงจาก [pī^{55} fā^{55}] ปรับเป็นเสียง [phi^{33}fa^{33}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33)

3.2 จากเสียงภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 11 (35→11)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦋᦺᦎᦸᦓᦺ	牌照	ใบอนุญาต ป้ายทะเบียน
[phai^{11}tsau^{35}]	(pái zhào)	

ภาษาจีน 牌照 (pái zhào) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦐᦋᦺᦎᦸᦓᦺ

[phai^{11}tsau^{35}] ปรับเสียงจาก [pái^{35} zhào^{51}] เป็นเสียง [phai^{11}tsau^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦓᦺᦟᦲᦎᦺᦟᦷᦑᦺ	互联网	อินเทอร์เน็ต
[xu^{35}lɛn^{11}vaŋ^{41}]	(hù lián wǎng)	

ภาษาจีน 互联网 (hù lián wǎng) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦓᦺᦟᦲᦎᦺᦟᦷᦑᦺ [xu^{35}lɛn^{11}vaŋ^{41}] ปรับเสียงจาก [hù^{51} lián^{35} wǎng^{214}] เป็นเสียง[xu^{35}lɛn^{11}vaŋ^{41}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35(51→35) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** และ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦟᦋᦷᦎᦺᦓᦺᦟᦸᦑᦷᦎᦷᦑᦺ	漂白粉	ผงฟอกสี
[phɛu^{41}pɤ^{11}fɤn^{41}]	(piǎo bái fěn)	

ภาษาจีน 漂白粉 (piǎo bái fěn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦟᦋᦷᦎᦺᦓᦺᦟᦸᦑᦷᦎᦷᦑᦺ [phɛu^{41}pɤ^{11}fɤn^{41}] ปรับเสียงจาก [piǎo^{214} bái^{35} fěn^{214}] เป็นเสียง [phɛu^{41}pɤ^{11}fɤn^{41}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦟᦎᦷᦎᦸᦋᦺ	检查	ตรวจสอบ
[tsɛn^{41}sa^{11}]	(jiǎn chá)	

ภาษาจีน 检查 (jiǎn chá) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦟᦎᦷᦎᦸᦋᦺ [tsɛn^{41}sa^{11}] เสียงจาก [jiǎn^{214} chá^{35}] ปรับเป็นเสียง [tsɛn^{41}sa^{11}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) เสียงวรรณยุกต์

ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦉᦲ	提	เสนอ
[thi^{11}]	(tí)	

ภาษาจีน 提 (tí) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᦉᦲ [thi^{11}] ปรับเสียงจาก [tí^{35}] เป็นเสียง [thi^{11}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦇᦎᦔᦺᦓᦸᦉᦲᦅᦸᦉᦲᦈᦸᦉᦲ	电子游戏	เกมกด เกม หรือวีดีโอเกม
[ten^{35}tsɯ^{41}jeu^{11}si^{35}]	(diàn zǐyóu xì)	

ภาษาจีน 电子游戏 (diàn zǐyóu xì) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦇᦎᦔᦺᦓᦸᦉᦲᦅᦸᦉᦲᦈᦸᦉᦲ [ten^{35}tsɯ^{41}jeu^{11}si^{35}] ปรับเสียงจาก [diàn^{51} zǐ^{214}yóu^{35} xì ^{51}] เป็นเสียง [ten^{35}tsɯ^{41}jeu^{11}si^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦓᦸᦋᦲᦓᦸᦊ	农场	ฟาร์ม
[noŋ^{11}saŋ^{41}]	(nóng chǎng)	

ภาษาจีน 农场 (nóng chǎng) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦓᦸᦋᦲᦓᦸᦊ [noŋ^{11}saŋ^{41}] ปรับเสียงจาก [nóng^{35} chǎng^{214}] เป็นเสียง [noŋ^{11}saŋ^{41}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦱᧉᦵᦓᦷᦅᦸᦓᦵᦋᦵᦟᦱᧉ	劳动模范	พนักงานยอดเยี่ยม
[lau^{11}tŭŋ^{35}mo^{11}fan^{35}]	(láo dòng mó fàn)	ตัวอย่างพนักงานที่ดี

ภาษาจีน 劳动模范 (láo dòng mó fàn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦟᦱᧉᦵᦓᦷᦅᦸᦓᦵᦋᦵᦟᦱᧉ [lau^{11}tŭŋ^{35}mo^{11}fan^{35}] เสียงจาก [láo^{35} dòng ^{51} mó^{35} fàn^{51}] ปรับเป็นเสียง [lau^{11}tŭŋ^{35}mo^{11}fan^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦋᦸᦋᦸ	集体	กลุ่ม
[tsi^{11}thi^{41}]	(jí tǐ)	

ภาษาจีน 集体 (jí tǐ) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᦋᦸᦋᦸ [tsi^{11}thi^{41}] ปรับเสียงจาก [jí^{35} tǐ^{214}] เป็นเสียง [tsi^{11}thi^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦺᦋᦵᦉᦸᦋ	华裔	เชื้อสายจีน
[xva^{11}ji^{35}]	(huá yì)	

ภาษาจีน 华裔 (huá yì) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦈᦺᦋᦵᦉᦸᦋ [xva^{11}ji^{35}] เสียงจาก [huá^{35} yì^{51}] ปรับเป็นเสียง [xva^{11}ji^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 **(35→11)** เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

3.3 จากเสียงภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ꪀꪾꪎꪱ	号码	เลขที่ หมายเลข
[xau^{35}ma^{41}]	(hào mǎ)	

ภาษาจีน 号码 (hào **mǎ**) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪀꪾꪎꪱ [xau^{35} ma ^{41}] ปรับเสียงจาก [hào^{51}**mǎ**^{214}] เป็นเสียง [xau^{35}**ma**^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) และ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ꪑꪾꪎꪫꪀꪱ	电影	ภาพยนตร์
[tɛn^{35}jin^{41}]	(diàn yǐng)	

ภาษาจีน 电影 (diàn **yǐng**) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪑꪾꪎꪫꪀꪱ [tɛn^{35}**jin**^{41}] ปรับเสียงจาก [diàn^{51} **yǐng**^{214}] เป็นเสียง [tɛn^{35}jin^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) และ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ꪑꪱꪑꪾꪉꪱ	代表	ตัวแทน
[tai^{35}pɛu^{41}]	(dài biǎo)	

ภาษาจีน 代表 (dài **biǎo**) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪑꪱꪑꪾꪉꪱ [tai^{35}pɛu^{41}] ปรับเสียงจาก [dài^{51} **biǎo**^{214}] เป็นเสียง [tai^{35}pɛu^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) และ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ꪆꪾꪎꪫꪖꪱ	报警	แจ้งความ
[pau^{35}tsin^{41}]	(bào jǐng)	

ภาษาจีน 报警 (bào **jǐng**) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪆꪾꪎꪫꪖꪱ

[pau^{35}tsin^{41}] ปรับเสียงจาก [bào ^{51} jǐng^{214}] เป็นเสียง [pau^{35}tsin^{41}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) และ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦎᦸᧁᦷᦓᦱᦺᧃ	主办	เปิดดำเนินการ
[tsu^{41}pan^{35}]	(zhǔ bàn)	เป็นเจ้าภาพจัดงาน

ภาษาจีน 主办 (zhǔ bàn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᧁᦷᦓᦱᦺᧃ [tsu^{41}pan^{35}] ปรับเสียงจาก [zhǔ^{214} bàn^{51}] เป็นเสียง [tsu^{41}pan^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)** และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦈᦺᦓᦷᦎᦺᦓᧃ	调遣	ระดมกำลังเพื่อส่งไป
[tɛu^{35}sɛn^{41}]	(diào qiǎn)	ปฏิบัติงาน

ภาษาจีน 调遣 (diào qiǎn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦈᦺᦓᦷᦎᦺᦓᧃ [tɛu^{35}sɛn^{41}] ปรับเสียงจาก [diào^{51} qiǎn^{214}] เป็นเสียง [tɛu^{35}sɛn^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᦎᦸᧁᦵᦔᦱ	赌博	การพนัน
[tu^{41}po^{11}]	(dǔ bó)	

ภาษาจีน 赌博 (dǔ bó) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᧁᦵᦔᦱ [tu^{41}po^{11}] ปรับเสียงจาก [dǔ^{214} bó^{35}] เป็นเสียง [tu^{41}po^{11}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 **(214→41)** และ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᦱᧂᦎᦲᧂ	反映	สะท้อน
[fan^{41}jin^{35}]	(fǎn yìng)	

ภาษาจีน 反映 (fǎn yìng) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦃᦱᧂᦎᦲᧂ [fan^{41}jin^{35}] ปรับเสียงจาก [fǎn^{214} yìng^{51}] เป็นเสียง [fan^{41}jin^{35}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᦱᧁᦎᦱᧂ	保管	การเก็บรักษาและดูแล
[pau^{11}kvan^{41}]	(báo guǎn)	

ภาษาจีน 保管 (báo guǎn) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦉᦱᧁᦎᦱᧂ [pau^{11}kvan^{41}] ปรับเสียงจาก [báo^{35} guǎn^{214}] เป็นเสียง [pau^{11}kvan^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦲᧃᦐᦲᧉᧆᧅ	选票	บัตรเลือกตั้ง
[sɛn^{41}phɛu^{35}]	(xuǎn piào)	

ภาษาจีน 选票 (xuǎn piào) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦲᧃᦐᦲᧉᧆᧅ [sɛn^{41}phɛu^{35}] ปรับเสียงจาก [xuǎn^{214} piào^{51}] เป็นเสียง [sɛn^{41}phɛu^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

3.4 จากเสียงภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษร	ความหมาย
ᦉᦲᧉᧆᧅ	票	ตั๋ว ใบ
[phɛu^{35}]	(piào)	

ภาษาจีน 票 (piào) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦉᦲᧉᧆᧅ [phɛu^{35}] ปรับเสียง

จาก [piào^{51}] เป็นเสียง [pheu^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦎᦸᧃᦋ	驾照	ใบอนุญาตขับขี่
[tsa^{35} tsau^{35}]	(jià zhào)	

ภาษาจีน 驾照 (jià zhào) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦸᦎᦸᧃᦋ [tsa ^{35} tsau ^{35}] ปรับเสียงจาก [jià^{51} zhào^{51}] เป็นเสียง [tsa ^{35} tsau ^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦑᦸᦓᧁᦉᦱ	大学	มหาวิทยาลัย
[ta^{35}sɔ^{11}]	(dà xué)	

ภาษาจีน 大学 (dà xué) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦑᦸᦓᧁᦉᦱ [ta^{35}sɔ^{11}] ปรับเสียงจาก [dà^{51} xué^{35}] เป็นเสียง [ta^{35}sɔ^{11}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)** และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦍᦵᧃᦎᦵᧃᦐᦸᧃᦋᦷᧄ	镇政府	เทศบาลตำบล
[tsɤn^{35}tsɤn^{35}fu^{41}]	(zhèn zhèng fǔ)	

ภาษาจีน 镇政府 (zhèn zhèng fǔ) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦍᦵᧃᦎᦵᧃᦐᦸᧃᦋᦷᧄ [tsɤn^{35}tsɤn^{35}fu^{41}] ปรับเสียงจาก [zhèn^{51} zhèng^{51} fǔ^{214}] เป็นเสียง [tsɤn^{35}tsɤn^{35}fu^{41}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)** และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦍᦲᧃᦎᦵᧃᦐᦸᧃᦋᦷᧄ	县政府	ที่ว่าการอำเภอ
[sen^{35}tsɤn^{35}fu^{41}]	(xiàn zhèng fǔ)	

ภาษาจีน 县政府 (xiàn zhèng fǔ) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น

ᥑᥐᥒᥴᥑᥱᥐᥖᥴᥐᥱᥙ [sɛn^{35}tsɤn^{35}fu^{41}] ปรับเสียงจาก [xiàn^{51} zhèng^{51} fǔ^{214}] เป็นเสียง[sɛn^{35}tsɤn^{35}fu^{41}]คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)** และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᥘᥖᥴᥐᥐᥐᥱ	领带	เนคไท
[lin^{41}tai^{35}]	(lǐng dài)	

ภาษาจีน 领带 (lǐng dài) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥘᥖᥴᥐᥐᥐᥱ [lin^{41}tai^{35}] ปรับเสียงจาก [lǐng^{214} dài^{51}] เป็นเสียง [lin^{41}tai^{35}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᥑᥑᥒᥴᥑᥲᥖᥴᥑᥱᥐᥱ	健身操	แอโรบิค
[tsɛn^{35}sɤn^{33}sau^{33}]	(jiàn shēn cāo)	

ภาษาจีน 健身操 (jiàn shēn cāo) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥑᥑᥒᥴᥑᥲᥖᥴᥑᥱᥐᥱ [tsɛn^{35}sɤn^{33}sau^{33}] ปรับเสียงจาก [jiàn^{51} shēn^{55} cāo^{55}] เป็นเสียง [tsɛn^{35}sɤn^{33}sau^{33}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)** และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33)

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	**อักษรจีน**	**ความหมาย**
ᥐᥐᥐᥖᥰᥔᥱ	当铺	โรงรับจำนำ
[taŋ^{35}phu^{35}]	(dàng pù)	

ภาษาจีน 当铺 (dàng pù) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᥐᥐᥐᥖᥰᥔᥱ [taŋ^{35}phu^{35}] ปรับเสียงจาก [dàng^{51} pù^{51}] เป็นเสียง [taŋ^{35}phu^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪎꪗꪊꪫꪖꪾ	超市	ซุปเปอร์มาร์เก็ต
[sau^{33}sɯ^{35}]	(chāo shì)	

ภาษาจีน 超 市 (chāo **shì**) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪎꪗꪊꪫꪖꪾ [sau^{33}sɯ^{35}] ปรับเสียงจาก [chāo^{55} **shì**^{51}] เป็นเสียง [sau^{33}sɯ^{35}] คือ เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)**

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪜꪖꪎꪖꪊꪉꪫꪖꪾ	旅行社	บริษัทท่องเที่ยว
[li^{41}sin^{11}sɤ^{35}]	(lǚ xíng shè)	

ภาษาจีน 旅行社 (lǚ xíng **shè**) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ꪜꪖꪎꪖꪊꪉꪫꪖꪾ [li^{41}sin^{11}sɤ^{35}] ปรับเสียงจาก [lǚ^{214} xíng^{35} **shè**^{51}] เป็นเสียง [sau^{33}sɯ^{35}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 41 (214→41) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (35→11) และเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 35 **(51→35)**

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างสรุปได้ว่า เมื่อภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อ เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทลื้อและเพื่อความสะดวกในการออกเสียง จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ มีลักษณะดังนี้

จากเสียงภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 33 (55→33)

จากเสียงภาษาจีน 35 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 11 (35→11)

จากเสียงภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 41 (214→41)

จากเสียงภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงภาษาไทลื้อ 35 (51→35)

แต่ว่ามีบางคำภาษาจีนนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็นเวลานานแล้ว บางคำเสียงสระภาษาจีนกลางกับเสียงสระภาษาจีนยูนนานต่างกัน และบางคำยืมขึ้นอยู่กับผู้ที่ยืมมา เวลาสะกดเสียงเป็นภาษาไทลื้อไม่ถูกหลักภาษา จึงมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ไม่เข้ากับ 4 ลักษณะที่กล่าวมานี้ ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦳ	组	ทีม คณะ
[tsŭ^{33}]	(zǔ)	

ภาษาจีน 组 (zǔ) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦎᦳ [tsŭ^{33}] ปรับเสียงจาก [zŭ^{214}] เป็นเสียง [tsŭ^{33}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (214→33) ที่จริงแล้วต้องเป็น (214→41) เพราะว่านำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็นเวลานานแล้ว จนเสียงปรับเปลี่ยนเป็นเสียงภาษาไทลื้อ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦀᦲᦉ	角	เขี่ยว (มาตราเงินจีน)
[tsɔ^{13}]	(jiǎo)	

ภาษาจีน 角 (jiǎo) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦀᦲᦉ [tsɔ^{13}] ปรับเสียงจาก [jiǎo^{214}] เป็นเสียง [tsɔ^{13}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 214 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 13 (214→13) ที่จริงแล้วต้องเป็น (214→41) เพราะว่านำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็นเวลานานแล้ว จนเสียงปรับเปลี่ยนเป็นเสียงภาษาไทลื้อ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦲᦎᦸᦺᦓᦳᦎᦸᦺᦓᦳᦎᦉ	六一儿童节	วันเด็กสากล
[lo^{11}ji^{11} ʔɤ^{11}thŭŋ^{11} tse^{11}]	(liù yì ér tóng jié)	

ภาษาจีน 六一儿童节 (liù yì ér tóng jié) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦅᦲᦎᦸᦺᦓᦳᦎᦸᦺᦓᦳᦎᦉ [lo^{11}ji^{11} ʔɤ^{11}thŭŋ^{11} tse^{11}] ปรับเสียงจาก [liù^{51} yì^{51} ér^{35} tóng^{35} jié^{35}] เป็นเสียง [lo^{11}ji^{11} ʔɤ^{11}thŭŋ^{11} tse^{11}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (51→11) ที่จริงแล้วต้องเป็น (51→35) เนื่องจากเสียงสระภาษาจีนกลาง 六 (liù) คือ [iu] แต่เสียงสระภาษาจีนยูนนานคือ [o] เสียงสระภาษาจีนกลางกับเสียงสระภาษาจีนยูนนานต่างกัน ทำให้เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนแปลง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦀᦅᦺᦟᦲᦉ	纲要	บทสรุป หรือบทสรุปใจความ
[kaŋ^{33}jɔ^{11}]	(gāng yào)	

ภาษาจีน 纲要 (gāng yào) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทลื้อเป็น ᦂᦱᧃᦅᦲᧉ [kaŋ^{33}jɔ^{11}] ปรับเสียงจาก [gāng^{55} yào^{51}] เป็นเสียง [kaŋ^{33}jɔ^{11}] คือเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 55 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 33 (55→33) เสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน 51 ปรับเป็นเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทลื้อ 11 (51→11) ที่จริงแล้วต้องเป็น (51→35) เนื่องจากเสียงสระภาษาจีนกลาง 要 (yào) คือ [ao] แต่เสียงสระภาษาจีนยูนนานคือ [ɔ] เสียงสระภาษาจีนกลางกับเสียงสระภาษาจีนยูนนานต่างกัน ทำให้เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนแปลง

พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ (อ้างถึงในอุทัยวรรณ นิยมมี, 2534 : บทนำ) ได้กล่าวถึงคำยืมว่า ในการยืมคำนั้น ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนการออกเสียงให้เหมือนกันกับภาษาของผู้ยืมมาอย่างสิ้นเชิงทุกครั้ง บางครั้งผู้ยืมภาษา ยืมมาเพื่อจะนำมาพูดเพื่อความโก้เก๋ หรือแสดงภูมิรู้ในอีกภาษาหนึ่งของตน ดังนั้นจึงเก็บการออกเสียงแบบภาษาเดิมไว้ด้วย ถ้ามีผู้ที่คุ้นเคยกับภาษาที่ถูกยืมมากพอและคำที่ถูกยืมมามีมากพอ คำยืมกลุ่มนี้จะทำหน้าที่เป็นแนวหน้าที่จะนำเสียงใหม่ๆ เข้ามาในภาษาของผู้ยืม... การยืมคำจึงถือได้ว่า มีผลอย่างสำคัญต่อระบบการออกเสียงในภาษาของผู้ยืม อาจตั้งสมมุติฐานได้ว่า การยืมคำเป็นกลไกขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นสาเหตุให้ภาษาหนึ่งแผ่อิทธิพล เข้าไปในอีกภาษาหนึ่งในด้านระบบเสียง

นักภาษาศาสตร์อีกท่านหนึ่ง คือ T'sou (1975 : อ้างใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2525) แบ่งการยืมภาษา โดยอาศัยหลักการกลมกลืนเสียง การที่ภาษาผู้รับนำศัพท์จาก ภาษาผู้ให้มาใช้ โดยมีการดัดแปลงเสียง หรือการกลมกลืนเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาผู้รับเอง เพื่อความสะดวกในการออกเสียงและใช้

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำของคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อสิบสองปันนาปัจจุบัน

จากการศึกษาลักษณะโครงสร้างคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่ามี 5 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 คำยืมแบบทับศัพท์

ประเภทที่ 2 คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน

ประเภทที่ 3 คำยืมแบบแปลความหมาย

ประเภทที่ 4 คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ

ประเภทที่ 5 คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

การเรียงลำดับประเภท ได้เรียงจากประเภทที่มีคำมากที่สุดไปหาประเภทที่มีคำน้อยที่สุด

1. คำยืมแบบทับศัพท์

คำยืมแบบทับศัพท์คือการที่ภาษาผู้รับ นำศัพท์จากภาษาผู้ให้มาใช้โดยมีการดัดแปลงเสียงหรือการกลมกลืนเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาผู้รับเอง เพื่อความสะดวกในการออกเสียงหรือใช้ การยืมภาษาอาจเนื่องมาจากคำและวลีที่นำมาจากภาษาอื่น สามารถสื่อความตามเรื่องที่พูดได้ดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำศัพท์เฉพาะวงการหรือศัพท์เทคนิคต่าง ๆ ที่เกิดจากการรับเทคโนโลยีมาจากภาษาอื่น ซึ่งอาจยังบัญญัติศัพท์ใหม่ไม่ทันหรือสื่อความหมายได้ไม่ดีพอ การทับศัพท์ภาษาอื่นจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหา จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่า มีคำยืมแบบทับศัพท์ 319 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำยืมแบบทับศัพท์ หน้า 248) เป็นประเภทที่มีจำนวนคำมากที่สุด ลักษณะคำยืมแบบทับศัพท์ คือ การดำเนินการแปลงคำจากระบบการเขียน หรือภาษาหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่งอย่างมีหลักการ เพื่อให้สามารถเขียนคำในภาษาต่างประเทศด้วยภาษาและอักษรในภาษานั้น ๆ ได้สะดวก การเขียนคำ การทับศัพท์ภาษาจีนซึ่งเขียนด้วยอักษรจีน มาเป็นอักษรไทลื้อเพื่อใช้ในภาษาไทลื้อ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนพยางค์ ตัวอย่าง เช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦐᦍᦺᦓᦵᦋᦍ	电影	ภาพยนตร์
[tɛn^{35}jin^{41}]	(diàn yǐng)	

ᦎᦸᦐᦍᦺᦓᦵᦋᦍเป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 电影(diàn yǐng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนานแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือ ภาพยนตร์ ความหมายเหมือนเดิม เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการบันเทิง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦳ ᦎᦸᦑᦍᦺᦂᦎᦷ	互联网	อินเทอร์เน็ต
[xu^{35}lɛn^{11}vaŋ^{41}]	(hù lián wǎng)	

ᦈᦳ ᦎᦸᦑᦍᦺᦂᦎᦷ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 互联网 (hù lián wǎng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนานแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคืออินเทอร์เน็ต ความหมายเหมือนเดิม เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦲᦓᦑᦺᦎᦷᦘ	领带	เนคไท
[lin^{41}tai^{35}]	(lǐng dài)	

ᦎᦲᦓᦑᦺᦎᦷᦘ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 领带 (lǐng dài) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือ เนคไท ความหมายเหมือนเดิมเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦓᦱᦓᦺ	吨	ตัน
[tŭn^{33}]	(dūn)	(คำลักษณะนามของหน่วยน้ำหนัก)

ᦓᦱᦓᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 吨 (dūn) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือ ตัน ความหมายเหมือนเดิมเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับมาตราวัด

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦲᦷᦺᦓᦵᦋᦷᦺ	刑事	กฎหมายอาญา
[xin^{11}sɯ^{35}]	(xíng shì)	อาญาโทษ

ᦲᦷᦺᦓᦵᦋᦷᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 刑事 (xíng shì) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือ กฎหมายอาญา หรืออาญาโทษ ความหมายเหมือนเดิมเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับกฎหมาย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦳᦟᦵᦈᦳᦟᦱᦟ	农场	ฟาร์ม
[noŋ^{11}saŋ^{41}]	(nóng chǎng)	

ᦈᦳᦟᦵᦈᦳᦟᦱᦟ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 农场 (nóng chǎng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือฟาร์ม ความหมายเหมือนเดิม เป็น

คำศัพท์ที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦵᧁᦎᦱᧂᦎᦺ	省长	ผู้ว่าการมณฑล
[sɤn^{41}tsaŋ^{41}]	(shéngzhǎng)	

ᦎᦵᧁᦎᦱᧂᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 省长(shéngzhǎng) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือผู้ว่าการมณฑล ความหมายเหมือนเดิม เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦲᦎᦵᦋᦺ	会计	พนักงานบัญชี
[xɔi^{35}tsi^{35}]	(kuài jì)	

ᦈᦲᦎᦵᦋᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 会计(kuài jì) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือพนักงานบัญชี ความหมายเหมือนเดิม เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาชีพ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦉᦳᧁᦅᦺᦋᦺ	本科	ปริญญาตรี
[pɤn^{41}xo^{33}]	(běn kē)	

ᦉᦳᧁᦅᦺᦋᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 本科(běn kē) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือปริญญาตรี ความหมายเหมือนเดิม เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการศึกษา

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦀᦺᦈᦳᧉᦎᦺᧉ	股票	หุ้น
[ku^{41}pheu^{35}]	(gǔ piào)	

ᥒᥰ ᥑᥑᥝᥒᥑ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อทับศัพท์จากภาษาจีนว่า 股票 (gǔ piào) เป็นการยืมแบบทับศัพท์ ตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ของสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน แบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ ความหมายคือหุ้น ความหมายเหมือนเดิม เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้า

จากการศึกษาและวิเคราะห์คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบัน ประเภทคำยืมแบบทับศัพท์ทั้งหมดนั้นสามารถสรุปได้ว่า การที่ภาษาผู้รับนำศัพท์จากภาษาผู้ให้มาใช้ มักมีการดัดแปลงเสียง หรือการกลมกลืนเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาผู้รับเอง เพื่อความสะดวกในการออกเสียงหรือการใช้ภาษา

ลักษณะโครงสร้างประเภทคำยืมแบบทับศัพท์ พบว่าส่วนมากไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ หรือการเรียงลำดับคำ คือยังคงเรียงตำแหน่งของคำยืมตามหลักภาษาจีนเหมือนเดิม แต่มีบ้างที่บางคำมีการเปลี่ยนแปลงการเรียงคำ เช่น

ᥐᥫᥰᥖᥱᥒᥲᥙᥴᥰ ᥓᥱᥒᥐᥫᥰ [kǔŋ³³sɯ³³vu³⁵ liu¹¹] 物流公司 (wù liú gōngsī) ความหมาย คือบริษัทโลจิสติกส์ คำนี้ประกอบด้วยคำว่า 物流 (wù liú) แปลว่า ส่งของ และ 公司 (gōngsī) แปลว่า บริษัท เมื่อไทลื้อรับมาใช้ ก็มีการเปลี่ยนแปลงการเรียงคำตามระบบไวยากรณ์ในภาษาของตน คือ เรียงคำขยายไว้หลังคำที่ถูกขยาย จึงกลายเป็น ᥐᥫᥰᥖᥱᥒᥲᥙᥴᥰ ᥙᥲᥙᥴᥰ ᥓᥱᥒᥐᥫᥰ [kǔŋ³³sɯ³³vu³⁵ liu¹¹] ตัวอย่างคำอื่น ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการเรียงคำแบบนี้ ได้แก่

ᥐᥫᥰᥖᥱᥒᥲᥙᥴᥰᥐᥲᥒᥰᥓᥱᥒᥐᥫᥰ [kǔŋ³³sɯ³³vaŋ⁴¹lo¹¹] 网络公司 (wǎng luò gōng sī) ความหมาย คือ บริษัทอินเทอร์เน็ต

ᥐᥫᥰᥖᥱᥒᥲᥙᥴᥰᥑᥱᥒᥐᥲᥒᥰᥓᥱᥒᥐᥫᥰ [kǔŋ³³sɯ³³ten³⁵jin⁴¹] 电影公司 (diàn yǐng gōng sī) ความหมาย คือ บริษัทภาพยนตร์

ᥐᥫᥰᥖᥱᥒᥲᥙᥴᥰᥓᥱᥒᥐᥫᥰ [kǔŋ³³sɯ³³ji¹¹tǔŋ³⁵] 移动公司 (yí dòng gōng sī) ความหมาย คือ บริษัทMobile

คำยืมแบบทับศัพท์นี้โดยทั่วไปแล้วมีความหมายเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมให้แคบลง กว้างขึ้น หรือย้ายที่ มีทั้งคำศัพท์ที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้า คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการศึกษา คำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาชีพ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม คำศัพท์ที่เกี่ยวกับกฎหมาย คำศัพท์ที่เกี่ยวกับการบันเทิงและคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นต้น คำเหล่านี้เป็นคำศัพท์ใหม่ที่เกิดจากภาษาอื่น ในชีวิตความเป็นอยู่

ชาวไทลื้อปัจจุบันจำเป็นต้องใช้คำศัพท์พวกนี้ จึงยืมคำแบบทับศัพท์ภาษาจีนมาใช้ในภาษาของตน เพื่อทำให้ภาษาสมบูรณ์ขึ้น การทับศัพท์เป็นวิวัฒนาการทางภาษาที่ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรม ความคิด ฯลฯ อันเกิดจากการกระทบกันของวัฒนธรรมที่ต่างกัน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เสียงและโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาผู้รับบ้างเหมือนกัน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงปัญหาในระบบภาษาเขียนอีกด้วย เช่น ปัญหาในการสะกดคำยืมด้วยอักษรไทลื้อ เป็นต้น

2. คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน 254 คำ (ดูรายการได้ในภาคผนวก : คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน หน้า 281) เป็นประเภทที่มีจำนวนคำมาก ลักษณะคำยืมแบบนี้ มีทั้งคำภาษาไทลื้อและคำทับศัพท์ภาษาจีนเขียนด้วยกัน ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦓᦵᧉᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ	卫星	ดาวเทียม
[dau^{55}vɤi^{35}sin^{33}]	(wèi xīng)	

ᦓᦵᧉᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 卫星 (wèi xīng) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ᦓᦵᧉ เป็นหน่วยคำเดี่ยวของภาษาไทลื้อ ความหมายคือ ดาว ซึ่งชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 卫星 (wèi xīng) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือ ดาวเทียม คำว่า ᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ ไม่มีในภาษาไทลื้อ เป็นคำศัพท์ใหม่ที่เกิดจากภาษาจีน ᦎᦲᦂ แปลว่าดาว ชาวไทลื้อจึงนำคำนี้มาประสมภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือ เพิ่มพยางค์ภาษาไทลื้อ ᦓᦵᧉ เข้ามาเป็นพยางค์หน้า การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦓᦵᧉ ผสมนำหน้าอยู่ด้วย ส่วนความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦓᦵᧉ นำหน้าอยู่ อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อพวกนี้เข้าใจว่า ᦓᦵᧉᦅᦹᦵᦓᦵᦟᦲᦎᦲᦂ หมายถึง ดาวประเภทหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนนี้เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อดาวเทียมต่าง ๆ

เช่น ᦟᦱᦋᦲᦓᦟᦷᦎᦸ [dau^{55}ten^{35}sɯ^{35}] คือ ดาวเทียมส่งสัญญาณทางโทรทัศน์ เป็นต้น เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦟᦱᦋ เข้าไปนำหน้า ดังนั้นชื่อดาวเทียมต่าง ๆ จะมีพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อและตามด้วยคำทับศัพท์ภาษาจีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦅᦸᦺᦟᦲᦉᦋᦸ	发票	ใบเสร็จรับเงิน
[bǎi^{55}fa^{13}pheu^{35}]	(fā piào)	

ᦅᦸᦺᦟᦲᦉᦋᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 发票 (fā piào) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ᦅᦸ เป็นหน่วยคำเดี่ยวของภาษาไทลื้อ ความหมายคือ ใบ ซึ่งชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᦺᦟᦲᦉᦋᦸ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 发票 (fā piào) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือ ใบเสร็จรับเงิน ซึ่งไม่มีในภาษาไทลื้อ จึงยืมภาษาจีน ᦺᦟᦲᦉᦋᦸ มาประสมกับคำไทลื้อ เป็นลักษณะคำประสม มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์ภาษาไทลื้อ ᦅᦸ เข้ามานำหน้า การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᦺᦟᦲᦉᦋᦸ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦅᦸ นำหน้าอยู่ด้วย ส่วนความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦺᦟᦲᦉᦋᦸ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦅᦸ ผสมนำหน้าอยู่ด้วย อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อพวกนี้เข้าใจว่า ᦅᦸᦅᦸᦺᦟᦲᦉᦋᦸ เป็นใบเสร็จประเภทหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้าขาย

คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อใบเสร็จต่าง ๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦅᦸ เข้าไปนำหน้า โดยมีคำทับศัพท์ภาษาจีนตามหลัง ตัวอย่างเช่น ᦅᦸᦅᦸᦺᦟᦲᦉᦋᦸ [bǎi^{55}fa^{13}pheu^{35}] ใบเสร็จรับเงินและ ᦅᦸᦅᦸᦺᦓᦱᦟᦸ [bǎi^{55}fa^{13}tan^{33}] ใบกำกับสินค้าเป็นต้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦷᦎᦺᦎᦱᦂᦷᦎᦸᦟᦷᦎᦺᦟ	钢筋	เหล็ก
[lek^{35}kaŋ^{33}tsin^{33}]	(gāng jīn)	

ᦟᦷᦎᦺᦎᦱᦂᦷᦎᦸᦟᦷᦎᦺᦟ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 钢筋 (gāng jīn) ยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ᦟᦷᦎᦺ เป็น

หน่วยคำเดี่ยวของภาษาไทลื้อ ความหมายคือ เหล็ก ซึ่งชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᦊᦱᧃᦎᦵᧁᦎᦲᧂ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 钢筋 (gāng jīn) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือ เหล็ก คำศัพท์ที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า ᦊᦱᧃᦎᦵᧁᦎᦲᧂ เป็นคำศัพท์ใหม่ที่เกิดจากภาษาจีน ซึ่งชาวไทลื้อนำมาใช้ในภาษาของตน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ ᦅᦳᧃᧉ การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᦊᦱᧃᦎᦵᧁᦎᦲᧂ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦅᦳᧃᧉ นำหน้าอยู่ด้วย ส่วนความหมายเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแคบลงหรือกว้างขึ้น อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦊᦱᧃᦎᦵᧁᦎᦲᧂ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦅᦳᧃᧉ ผสมนำหน้าอยู่ด้วย อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อพวกนี้เข้าใจว่า ᦅᦳᧃᧉᦊᦱᧃᦎᦵᧁᦎᦲᧂ เป็นโลหะประเภทหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับโลหะ

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อเหล็กต่าง ๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦅᦳᧃᧉ เข้าไปนำหน้า แล้วจึงเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีนตามหลัง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦳᧉᦎᦳᧁᦎᦲᦅᦳᧃᦋᦳᧉ	机油	น้ำมันเครื่อง
[năm^{11}măn^{41}tsi^{33}jiu^{11}]	(jī yóu)	

ᦎᦳᧉᦎᦳᧁᦎᦲᦅᦳᧃᦋᦳᧉ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 机油 (jī yóu) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนที่เป็นภาษาไทลื้อ ᦎᦳᧉ ᦎᦳ เป็นหน่วยคำเดี่ยวในภาษาไทลื้อ ความหมายคือ น้ำมัน ซึ่งชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᦅᦳᧃᦋᦳᧉ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 机油 (jī yóu) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือน้ำมันเครื่อง เป็นคำศัพท์ใหม่ที่ยืมจากภาษาจีน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าภาษาไทลื้อ ᦎᦳᧉᦎᦳ เข้ามา การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᦅᦳᧃᦋᦳᧉ เพราะว่า มีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦎᦳᧉᦎᦳ นำหน้าอยู่ ความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคน ไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦅᦳᧃᦋᦳᧉ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦎᦳᧉᦎᦳ ผสมนำหน้า อยู่ด้วย อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจว่า ᦎᦳᧉᦎᦳᦅᦳᧃᦋᦳᧉ เป็นน้ำมันประเภทหนึ่ง

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและ เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อน้ำมันต่าง ๆ เมื่อถูกยืม

มาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦎᧁᦵᦎᧂ เข้าไปนำหน้า ตามหลังด้วยคำยืมภาษาจีน ตัวอย่าง เช่น

ᦎᧁᦵᦎᧂᦓᦰᦋᦵᦙᦷᦋᧁᦵ [năm^{11}măn^{41}xvaŋ^{11}jiu^{11}] เนย
ᦎᧁᦵᦎᧂᦓᦰᦃᦱᦋᦵᦙᦷᦋᧁᦵ [năm^{11}măn^{41}sai^{11}jiu^{11}] น้ำมันดีเซล
ᦎᧁᦵᦎᧂᦅᦱᦋᦷᦋᦵᦙᦷᦋᧁᦵ [năm^{11}măn^{41}kaŋ^{33}jiu^{11}] กลีเซอรีน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ	化肥	ปุ๋ยเคมี
[xi^{13}fŭn^{35}xva^{13}făi^{11}]	(huà féi)	

ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 化肥 (huà féi) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนที่เป็นภาษาไทลื้อ ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰ เป็นหน่วยคำเดี่ยวของภาษาไทลื้อ ความหมายคือ ปุ๋ย หยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 化肥 (huà féi) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือปุ๋ยเคมี คำศัพท์ที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีน คำว่า 化 (huà) เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า 化学 (huà xué) ความหมายคือ เคมี แล้วคำว่า 肥 (féi) เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า 肥料 (féi liào) ความหมายคือ ปุ๋ย คำว่า ᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ ไม่มีในภาษาไทลื้อ เป็นคำศัพท์ใหม่ที่ยืมจากภาษาจีน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าภาษาไทลื้อ ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰ เข้ามานำหน้า การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰ นำหน้าอยู่ ความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰ นำหน้าอยู่ อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจว่า ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰ ᦋᦱᦉᦵᦐᧁᦵ เป็นปุ๋ยประเภทหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและ เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อปุ๋ยต่าง ๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰ เข้าไปนำหน้า แล้วชื่อปุ๋ยภาษาไทลื้อทับศัพท์ภาษาจีนตามหลัง ตัวอย่าง เช่น

ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰᦎᦵᦙᦷᦓᧁᦵᦉᦵᦋᦷᦙᦷᦋᧁᦵ [xi^{13}fun^{35}jiu^{41}tsi^{33}fɤi^{11}] ปุ๋ยอินทรีย์
ᦃᧁᦵᦐᧃᦓᦰᦐᧁᦺ ᦈᦳᧁᦵᦋᦷᦙᦷᦋᧁᦵ [xi^{13}fun^{35}vu^{11}tsi^{33}fɤi^{11}] ปุ๋ยเคมี

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦶᦺᦋᦓᦶᦎᦸᦋᦷᦎᦸᦋᦷᦎᦸᦋᦷ

ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒᥴᥲᥒᥐᥒᥣᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 小学 (xiǎo xué) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนที่เป็นภาษาไทลื้อ ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒ เป็นหน่วยคำเดี่ยวในภาษาไทลื้อ ความหมายคือโรงเรียน ชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᥲᥒᥐᥒᥣᥱ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 小学 (xiǎo xué) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือโรงเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นคำศัพท์ที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีน คำว่า 小 (xiǎo) เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า 小孩 (xiǎo hái) ความหมายคือ เด็ก แล้วคำว่า 学 (xué) เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า 学校 (xué xiào) ความหมายคือ โรงเรียน คำว่า ᥲᥒᥐᥒᥣᥱ เป็นคำศัพท์ใหม่ที่เกิดจากภาษาจีน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าภาษาไทลื้อ ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒ เข้ามา การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᥲᥒᥐᥒᥣᥱ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒ นำหน้าอยู่ ความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᥲᥒᥐᥒᥣᥱ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒ นำหน้าอยู่อย่างน้อยก็ทำให้ ชาวไทลื้อพวกนี้เข้าใจว่า ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒᥲᥒᥐᥒᥣᥱ เป็นโรงเรียนแห่งหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการศึกษา

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีน และเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อสถานที่การศึกษาต่าง ๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒ เข้าไปนำหน้า แล้วชื่อสถานที่การศึกษาทับศัพท์เป็นภาษาไทลื้อตามหลัง ตัวอย่าง เช่น

ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒᥒᥭᥖᥭᥒᥣᥱ [hoŋ^{41}hen^{41}tsoŋ^{33}sɔ^{11}] โรงเรียนมัธยมศึกษา

ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒᥴᥲᥖᥭᥒᥱᥒᥒᥭᥖᥭ [hoŋ^{41}hen^{41}kau^{33}tsoŋ^{33}] มัธยมศึกษาตอนปลาย

ᥒᥱᥖᥭᥒᥱᥒᥐᥙᥒᥱᥒᥒᥭᥖᥭ [hoŋ^{41}hen^{41}su^{33}tsoŋ^{33}] มัธยมศึกษาตอนต้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥓᥣᥰᥕᥲᥖᥭᥴᥱᥴᥲᥖᥭᥒᥭᥒᥱᥓᥭ [ho^{55}faŋ^{35}sɛŋ^{35}tsi^{33}]	放像机 (fàngxiàngjī)	เครื่องฉายภาพยนตร์

ᥓᥣᥰᥕᥲᥖᥭᥴᥱᥴᥲᥖᥭᥒᥭᥒᥱᥓᥭ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 放像机 (fàngxiàngjī) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนที่เป็นภาษาไทลื้อ ᥓᥣᥰ เป็นหน่วยคำเดี่ยวในภาษาไทลื้อ ย่อมาจากคำว่า ᥓᥣᥰᥔᥲᥒ [ho^{55}tsă k^{55}] ความหมายคือเครื่องยนต์ ชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᥕᥲᥖᥭᥴᥱᥴᥲᥖᥭᥒᥭᥒᥱᥓᥭ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 放像机 (fàngxiàngjī) เขียนตาม

เสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือเครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นคำศัพท์ที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีน คำว่า 放像 (fàngxiàng) ความหมายคือ ฉายภาพ แล้วคำว่า 机 (jī) เป็นคำที่ย่อมาจากคำว่า 机器 (jī qì) ความหมายคือเครื่องยนต์ เป็นคำศัพท์ใหม่ที่ยืมจากภาษาจีน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าภาษาไทลื้อ ꪮꪫ เข้ามา การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ꪯꪫꪊꪒꪫꪒꪊꪫꪆ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ꪮꪫ ผสมนำหน้าอยู่ด้วย ความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ꪮꪫꪯꪫꪊꪒꪫꪒꪊꪫꪆ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ꪮꪫ นำหน้าอยู่ อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจว่า ꪮꪫꪯꪫꪊꪒꪫꪒꪊꪫꪆ เป็นเครื่องยนต์ประเภทหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องยนต์เครื่องใช้

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อเครื่องยนตร์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ꪮꪫ หรือ ꪮꪫꪎꪗ เข้าไปนำหน้าแล้วชื่อเครื่องยนต์เครื่องไฟฟ้าทับศัพท์เป็นภาษาไทลื้อตามหลัง ตัวอย่าง เช่น

ꪮꪫꪊꪖꪗꪒꪊꪖꪀꪗꪉ [ho^{55}ten^{35}peu^{41}] แอมมิเตอร์

ꪮꪫꪉꪘꪒꪊꪖꪶꪖꪒꪊꪒꪫꪆ [ho^{55}xɔn^{35}tɤn^{33}tsi^{33}] โปรเจคเตอร์

ꪮꪫꪎꪗꪯꪫꪎꪖꪒꪊꪒꪫꪆ [ho^{55}tsăk^{55}fa^{13}tŭŋ^{35}tsi^{33}] เครื่องมอเตอร์

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪘꪎꪊꪒꪫꪀꪫꪆ	面包	ขนมปัง
[xău^{13}men^{35}pau^{33}]	(miàn bāo)	

ꪉꪘꪎꪊꪒꪫꪀꪫꪆ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 面包 (miàn bāo) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนที่เป็นภาษาไทลื้อ ꪉꪘ เป็นหน่วยคำเดี่ยวในภาษาไทลื้อ ความหมายคือ ข้าว ชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ꪎꪊꪒꪫꪀꪫꪆ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 面包 (miàn bāo) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือขนมปัง เป็นคำศัพท์ที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าภาษาไทลื้อ ꪉꪘ เข้ามานำหน้า เป็นยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ꪎꪊꪒꪫꪀꪫꪆ เพราะว่ามี

คำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦅᦺᦓᦵ นำหน้าอยู่ ความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦎᦸᦐᦺᦓᦷᦏᦱᦓᦵ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦅᦺᦓᦵ นำหน้าอยู่ อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อพวกนี้เข้าใจว่า ᦅᦺᦓᦵᦎᦸᦐᦺᦓᦷᦏᦱᦓᦵ เป็นของกินอย่างหนึ่งเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาหารการกิน

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อของกินต่าง ๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦅᦺᦓᦵ เข้าไปนำหน้า แล้วชื่อของกินทับศัพท์เป็นภาษาไทลื้อตามหลัง ตัวอย่าง เช่น

ᦅᦺᦓᦵᦎᦸᦐᦺᦓᦷᦎᦸᦐᦺᦓᦵ [xău^{13}mɛn^{35}thɛu^{11}] บะหมี่
ᦅᦺᦓᦵᦙᦱᦓᦵᦎᦸᦐᦺᦟᦷ [xău^{13}man^{11}thɤu^{33}] หมั่นโถว
ᦅᦺᦓᦵᦏᦱᦓᦺᦙᦷᦟᦷᦘ [xău^{13}pău^{33}tsɯ^{41}] ซาลาเปา
ᦅᦺᦓᦵᦑᦱᦓᦺᦎᦱᦓᦵ [xău^{13}tan^{35}kău^{33}] ขนมเค้ก

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦱᦏᦱᦐᦷᦓᦵᦎᦸ	苹果	แอปเปิ้ล
[mak^{33}phiŋ^{11}ko^{41}]	(píng guǒ)	

ᦟᦱᦏᦱᦐᦷᦓᦵᦎᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 苹果 (píng guǒ) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนที่เป็นภาษาไทลื้อ ᦟᦱᦏᦱ เป็นหน่วยคำเดี่ยวในภาษาไทลื้อ ความหมายคือ ผลไม้ ชาวไทลื้อหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ᦐᦷᦓᦵᦎᦸ เป็นส่วนที่ทับศัพท์ภาษาจีน 苹果 (píng guǒ) เขียนตามเสียงครบถ้วนทุกพยางค์ตามสำเนียงภาษาจีนถิ่นยูนนาน ความหมายคือ แอปเปิ้ล เป็นคำศัพท์ใหม่ที่ยืมจากภาษาจีน เป็นแบบสองภาษาผสมกัน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์หน้าภาษาไทลื้อ ᦟᦱᦏᦱ เข้ามา การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายคำว่า ᦐᦷᦓᦵᦎᦸ เพราะว่ามีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦟᦱᦏᦱ นำหน้าอยู่ ความหมายเหมือนเดิม อาจจะมีชาวไทลื้อบางคนไม่เข้าใจความหมายแท้จริงของ ᦐᦷᦓᦵᦎᦸ เมื่อมีคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ᦟᦱᦏᦱ นำหน้าอยู่ อย่างน้อยก็ทำให้ชาวไทลื้อเข้าใจว่า ᦟᦱᦏᦱᦐᦷᦓᦵᦎᦸ เป็นผลไม้ประเภทหนึ่ง เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับผลไม้

สรุปได้ว่า คำศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับชื่อผลไม้ต่าง ๆ เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ต้องเพิ่มภาษาไทลื้อ ᦟᦱᦏᦱ เข้าไปนำหน้า แล้วชื่อผลไม้ทับศัพท์เป็นภาษาไทลื้อตามหลัง ตัวอย่าง เช่น

ꩻꩵꩫꩪꩬ ꩮꩫꩻꩮ [mak^{33}phu^{11}thău^{33}] องุ่น

ꩻꩵꩫꩭꩻꩭꩮꩭ [mak^{33} so^{41}loŋ^{11}ko^{41}] แก้วมังกร

การยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ในภาษาเขียนจะมีภาษาไทลื้อที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนที่จะทับศัพท์มาเขียนนำหน้า ทับศัพท์ชื่อเฉพาะภาษาจีนตามหลัง เป็นเพิ่มพยางค์ภาษาไทลื้อ ภาษาจีนที่จะทับศัพท์นั้น ต้องไม่มีในภาษาไทลื้อ ต้องเป็นศัพท์ใหม่มาจากภาษาจีน ในภาษาพูดส่วนใหญ่ไม่มีภาษาไทลื้อที่เกี่ยวข้องมานำหน้า ส่วนความหมายเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อความสะดวกในการพูด พูดทับศัพท์มาโดยตรง นอกจากตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์แล้ว การยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีนก็ยังมีมาก เช่น ꩬꩫꩮꩪꩬ ꩇꩇꩫꩮꩇꩮ [lău^{13}vu^{41}lɛŋ^{11}je^{35}] เหล้าหวู่เหลี่ยกเย่ เป็นเหล้าประเภทหนึ่งของจีน มีคำว่า ꩬꩫꩮ นำหน้า ชื่อเหล้าภาษาจีนต่าง ๆ ก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้น ꩡꩇꩵꩭꩫꩮꩭꩮ [phă^{55}tet^{33}tsoŋ^{33}ko^{11}] ประเทศจีน มีคำว่า ꩡꩇꩵ นำหน้า ชื่อประเทศภาษาจีนต่าง ๆ ก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้น ꩇꩭꩫꩫꩮꩵꩮꩵꩮ [mɤŋ^{41}jin^{11}nan^{11}] เมืองยูนนาน มีคำว่า ꩇꩭꩫꩫ นำหน้า ชื่อเมืองภาษาจีนต่าง ๆ ก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้น ꩬꩵꩬꩪꩮꩫꩬ ꩡꩮꩪꩫꩮꩬ [mak^{35}lŭm^{41}phai^{11}scu^{11}] วอลเลย์บอล มีคำว่า ꩬꩵꩬꩪꩮꩫꩬ นำหน้า ชื่อบอลภาษาจีนต่างๆ ก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้น ꩡꩵꩡꩵꩭꩫꩫ [pha^{41}sa^{55}ji^{11}] ชนเผ่าอี๋ เป็นชนเผ่าประเภทหนึ่งของจีน มีคำว่า ꩡꩵꩡꩵ นำหน้า ชื่อชนเผ่าภาษาจีนต่าง ๆ ก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้น ꩮꩪꩬꩇꩭꩭꩬꩇꩬ [lot^{33}tsɛu^{35}sɤ^{33}] รถเก๋ง มีคำว่า ꩮꩪꩬ นำหน้า ชื่อรถภาษาจีนต่าง ๆ ก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้น ꩪꩭꩬꩵꩬꩫꩫ [pa^{55}sau^{41}ji^{11}] ปลาเฉาอื๋อ มีคำว่า ꩪꩭ นำหน้า ชื่อปลาภาษาจีนต่างๆก็เป็นการยืมแบบนี้เป็นต้นไป การบัญญัติศัพท์และทับศัพท์เป็นวิวัฒนาการทางภาษาที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็เกิดขึ้นได้ต่อไปเรื่อย ๆ มีความยืดหยุ่นและความไม่คงที่ ภาษาไทลื้อก็เช่นกัน

3. คำยืมแบบแปลความหมาย

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำยืมแบบแปลความหมาย 113 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำยืมแบบแปลความหมาย หน้า 310) คำยืมแบบแปลความหมาย เป็นการยืมความหมาย ยืมเฉพาะความหมายของคำที่ใช้อยู่ในภาษาแต่เดิม ซึ่งเป็นความหมายที่ไทลื้อไม่เคยมีใช้มาก่อน และนำความหมายที่ยืมนั้นมาสร้างคำศัพท์ขึ้น เพื่อใช้กับความหมายนั้น แต่การสร้างคำศัพท์ต้องตามลักษณะโครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ซึ่งการยืมแบบนี้ไม่ได้ยืมเสียงของคำมาใช้ เป็นการแปลความหมายอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪨꪉ ꪮꪶꪊꪀꪉꪒꪉꪮꪗꪉꪫꪮꪀꪉꪮ	劳动模范	พนักงานยอดเยี่ยม
[phu^{13}pɤŋ^{55}jaŋ^{35} het^{33}saŋ^{13}]	(láo dòng mó fàn)	ตัวอย่างพนักงานที่ดี

ꪨꪉ ꪮꪶꪊꪀꪉꪒꪉꪮꪗꪉꪫꪮꪀꪉꪮ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 劳动模范 (láo dòng mó fàn) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ꪨꪉ ꪮ เป็นหน่วยคำอิสระของภาษาไทลื้อ ความหมายคือผู้หรือคน คำว่า ꪨꪉ ꪮ มีในภาษาไทลื้ออยู่แล้ว ก็เลยหยิบมาใช้โดยตรง แต่คำว่า ꪮꪶꪊꪀꪉꪒꪉꪮꪗꪉꪫꪮꪀꪉꪮ เป็นคำศัพท์ที่แปลจากภาษาจีน 劳动模范 (láo dòng mó fàn) ความหมายคือพนักงานยอดเยี่ยมหรือตัวอย่างพนักงานที่ดี คำว่า ꪮꪶꪊꪀꪉꪒꪉꪮ เป็นคำศัพท์ที่แปลจากภาษาจีน 模范 (mó fàn) ความหมายคือ ตัวอย่างคำว่า ꪮꪗꪉꪫꪮꪀꪉꪮ เป็นคำศัพท์ที่แปลจากภาษาจีน 劳动 (láo dòng) ความหมายคือ ทำงาน ชาวไทลื้อก็เลยใช้ระบบวิธีการสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อมาสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์ภาษาไทลื้อ ꪨꪉ ꪮ เข้ามานำหน้า เพราะว่า 劳动模范 (láo dòng mó fàn) แสดงถึงนิสัยและพฤติกรรมของคน ก็เลยใช้ ꪨꪉ ꪮ นำหน้า ซึ่งก็มีคำศัพท์ใหม่ ꪨꪉ ꪮꪶꪊꪀꪉꪒꪉꪮꪗꪉꪫꪮꪀꪉꪮ เกิดขึ้น ส่วนความหมายเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแคบลงหรือกว้างขึ้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪀꪫꪉꪒꪫꪀꪉꪮꪎꪶꪊꪉꪮ	副业	อาชีพเสริม
[kan^{55}taŋ^{35}ʔɯn^{35}]	(fù yè)	

ꪀꪫꪉꪒꪫꪀꪉꪮꪎꪶꪊꪉꪮ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 副业 (fù yè) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ภาษาจีน 副 (fù) ความหมายคือรอง 业 (yè) ความหมายคือ การงานหรืออาชีพ แล้วภาษาไทลื้อ ꪀꪫꪉ ความหมายคืองานหรือเรื่อง คำว่า ꪒꪫꪀꪉꪮꪎꪶꪊꪉꪮ ความหมายคืออย่างอื่น ชาวไทลื้อก็เลยแปลความหมาย 副业 (fù yè) เป็น ꪀꪫꪉꪒꪫꪀꪉꪮꪒꪎꪶꪊꪉꪮ ความหมายคือ อาชีพเสริม เพราะว่า 副业 (fù yè) อาชีพเสริม เป็นคำศัพท์ใหม่ที่เกิดจากภาษาจีน ไม่มีในภาษาไทลื้อ ชาวไทลื้อจึงแปลความหมายตามภาษาจีนให้เป็นภาษาไทลื้อและนำมาใช้ ในภาษาของตน ส่วนความหมายเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแคบลงหรือกว้างขึ้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦸᦑᦺᦎᦸᦓᦺᦅᦸᦑᦺ	专利	สิทธิบัตร เอกสิทธิ์
[tsɔŋ^{33}tsăi^{11}to^{55}deu^{55}]	(zhuānlì)	

ᦎᦸᦑᦺᦎᦸᦓᦺᦅᦸᦑᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 专利 (zhuān lì) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือสิทธิบัตรหรือเอกสิทธิ์ ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ᦎᦸᦑᦺ ความหมายคือสิ่งของ คำว่า ᦓᦺᦎᦸ ความหมายคือใช้ คำว่า ᦅᦸᦑᦺᦎᦸ ความหมายคือตัวเอง ᦎᦸᦑᦺᦎᦸᦓᦺᦅᦸᦑᦺᦎᦸ ความหมายก็คือ สิ่งของส่วนตัว ในภาษาไทลื้อไม่มีคำศัพท์สิทธิบัตร เอกสิทธิ์ ก็เลยแปลความหมาย 专利 (zhuānlì) เป็น ᦎᦸᦑᦺᦎᦸᦓᦺᦅᦸᦑᦺᦎᦸ ชาวไทลื้อใช้วิธีการสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อมาสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์ จากสองพยางค์ในภาษาจีนมาเป็นสี่พยางค์ ซึ่งก็มีคำศัพท์ใหม่ ᦎᦸᦑᦺᦎᦸᦓᦺᦅᦸᦑᦺᦎᦸ เกิดขึ้น ส่วนความหมายมีการเปลี่ยนแปลง คือ ความหมายกว้างขึ้น 专利 (zhuānlì) ความหมายคือ สิทธิบัตร เอกสิทธิ์ นอกจาก ᦎᦸᦑᦺᦎᦸᦓᦺᦅᦸᦑᦺᦎᦸ จะมีความหมายว่าสิทธิบัตร เอกสิทธิ์ แล้วนั้นยังมีความหมายรวมถึงสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ส่วนตัว

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦋᦳᦺᦎᦸᦃᦷᦔᦸᦎᦸᦓᦸᦎᦸᦙᦸᦉᦸᦑᦺ	国税局	สำนักงานภาษีแห่งชาติ
[hoŋ^{41}kan^{55}kep^{35}xɔn^{35}xɔŋ^{55}phă^{55}tet^{33}] (guó shuì jú)		กรมสรรพากร

ᦋᦳᦺᦎᦸᦃᦷᦔᦸᦎᦸᦓᦸᦎᦸᦙᦸᦉᦸᦑᦺᦎᦸ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 国税局 (guó shuì jú) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ᦋᦳᦺᦎᦸᦃᦷ ความหมายคือ สำนักงาน หรือหน่วยงาน คำว่า ᦋᦳᦺᦎᦸᦃᦷ มีในภาษาไทลื้ออยู่แล้ว ก็เลยหยิบมาใช้โดยตรง ภาษาจีน 局 (jú) ความหมายคือสำนักงานหรือหน่วยงาน 国税局 (guó shuì jú) เป็นหน่วยงานแห่งหนึ่ง ชาวไทลื้อก็เลยใช้ ᦋᦳᦺᦎᦸᦃᦷᦔᦸ นำหน้า แต่คำว่า ᦔᦸᦙᦸᦉᦸᦑᦺᦎᦸᦙᦸᦉᦸᦑᦺ เป็นคำศัพท์ที่แปลจากภาษาจีน 国税 (guó shuì) ภาษาจีน 国 (guó) ความหมายคือประเทศ 税 (shuì) ความหมายคือ ภาษี 国税局 (guó shuì jú) ความหมายคือ สำนักภาษีแห่งชาติ หรือกรมสรรพากร ชาวไทลื้อก็เลยแปลความหมายเป็น ᦋᦳᦺᦎᦸᦃᦷᦔᦸᦎᦸᦙᦸᦉᦸᦑᦺᦎᦸ คำว่า ᦔᦸᦙᦸᦉᦸᦑᦺ ความหมายคือ เก็บภาษี คำว่า ᦉᦸᦑᦺ คือ ของ คำว่า ᦙᦸᦉᦸᦑᦺ คือประเทศ ใช้วิธีการแปลความหมายมาสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อใหม่

ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน ส่วนความหมายเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแคบลงหรือกว้างขึ้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥐᥒᥐᥰᥛᥭᥒᥲᥛᥭᥒᥱᥐᥰᥛᥭᥴᥲᥛᥱ	春节	ตรุษจีน
[văn^{55}pɔi^{41}kin^{55}dɤn^{55}sam^{55} pi^{55}măi^{35}hɔ^{13}]	(chūn jié)	

ᥐᥒᥐᥰᥛᥭᥒᥲᥛᥭᥒᥱᥐᥰᥛᥭᥴᥲᥛᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 春节 (chūn jié) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือตรุษจีน ส่วนภาษาไทลื้อ ᥐᥒᥐᥰ ความหมายคือวันงานฉลอง คำว่า ᥛᥭᥒ ความหมายคือกิน คำว่า ᥲᥛᥭᥒᥱ ความหมายคือเดือนสาม (เดือนมีนาคม) คำว่า ᥴᥭᥴᥴᥲ ความหมายคือปีใหม่ คำว่า ᥑᥱ ความหมายคือ จีนฮ่อ ในภาษาไทลื้อไม่มีคำศัพท์ว่าตรุษจีน จึงแปลความหมายจาก 春节 (chūn jié) มาเป็นภาษาไทลื้อ เพราะว่าวันตรุษจีนตรงกับเดือนมีนาคมของชาวไทลื้อ ซึ่งวันตรุษจีนถือเป็นเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของชาวจีน ชาวไทลื้อก็เลยใช้วิธีการสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อมาสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมา ᥐᥒᥐᥰᥛᥭᥒᥲᥛᥭᥒᥱᥐᥰᥛᥭᥴᥲᥛᥱ ใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือ เพิ่มพยางค์ ส่วนความหมายเหมือนเดิม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥑᥱᥔᥲᥖᥣᥱᥛᥭᥒᥰᥛᥭ	个体户	ธุรกิจส่วนตัว
[ka^{11}xai^{55}lɔk^{33}xiŋ^{41}]	(gè tǐ hù)	

ᥑᥱᥔᥲᥖᥣᥱᥛᥭᥒᥰᥛᥭ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 个体户 (gè tǐ hù) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือธุรกิจส่วนตัว ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ᥑᥱ ᥔᥲ ความหมายคือ ค้าขาย คำว่า ᥣᥱᥛᥭᥒᥰᥛᥭ ความหมายคือ ส่วนตัว หรือเอกชน ส่วนที่ภาษาจีนคำว่า 个体 (gè tǐ) ความหมายคือ ส่วนตัว หรือตัวเอง คำว่า 户 (hù) ความหมายคือ บ้าน 个体户 (gè tǐ hù) ความหมายคือ ธุรกิจส่วนตัว ในภาษาไทลื้อไม่มีคำศัพท์ธุรกิจส่วนตัว จึงแปลความหมาย 个体户 (gè tǐ hù) เป็น ᥑᥱᥔᥲᥖᥣᥱᥛᥭᥒᥰᥛᥭ ชาวไทลื้อใช้วิธีสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อมาสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน ส่วนความหมายเหมือนเดิม

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦱᦓᧃᦵᦟᦓᧃᦋᦱᦎᦲᦓᧃᦵ	夏令营	ค่ายพักแรมฤดูร้อน
[kan^{55}din^{13}mon^{33}jam^{41} hɔn^{11}]	(xià lìng yíng)	

ᦎᦱᦓᧃᦵᦟᦓᧃᦋᦱᦎᦲᦓᧃᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 夏令营 (xià lìng yíng) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือค่ายพักแรมฤดูร้อน ᦎᦱᦓ ความหมายคืองานหรือเรื่องราว คำว่า ᦓᧃᦓᦵ ความหมายคือเล่น คำว่า ᦅᦋᦓᦺ ความหมายคือ สนุก คำว่า ᦋᦱᦋᦲ ความหมายคือฤดู คำว่า ᦎᦲᦓᦵ ความหมายคือร้อน ᦎᦱᦓᧃᦵᦟᦓᧃᦵᦅᦓᦺ ᦋᦱᦋᦲᦎᦲᦓᦵ ความหมายก็คือ การเที่ยวอย่างสนุกช่วงฤดูร้อน ส่วนภาษาจีน 夏 (xià) ความหมายคือ ฤดูร้อน คำว่า 令营 (lìng yíng) ความหมายคือ เข้าค่ายพักแรม ในภาษาไทลื้อไม่มีคำว่า 夏令营 (xià lìng yíng) ค่ายพักแรมฤดูร้อน ชาวไทลื้อจึงแปลความหมายเป็น ᦎᦱᦓᧃᦵᦟᦓᧃᦵᦋᦱᦋᦲᦎᦲᦓᦵ เป็นการสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์ จากสามพยางค์ในภาษาจีนมาเป็นห้าพยางค์ ส่วนความหมายมีการเปลี่ยนแปลง คือค วามหมายกว้างขึ้น 夏令营 (xià lìng yíng) ความหมายคือ ค่ายพักแรมฤดูร้อน แต่ ᦎᦱᦓᧃᦵᦟᦓᧃᦵᦅᦓᦺ ᦋᦱᦋᦲᦎᦲᦓᦵ ความหมายคือ การเที่ยวอย่างสนุกช่วงฤดูร้อนซึ่งรวมทั้งค่ายพักแรมฤดูร้อน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᦳᦺ ᦀᦀᦵᦇᦵᦎᦷᦓᦱᦎᦲᦓᦺ	被告	จำเลย
[phu^{13}tsɔ^{13}fɔŋ^{41}kau^{35}]	(bèi gào)	

ᦃᦳᦺ ᦀᦀᦵᦇᦵᦎᦷᦓᦱᦎᦲᦓᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 被告 (bèi gào) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือ จำเลย ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ᦃᦳᦺ ความหมายคือ ผู้ คำว่า ᦀᦵᦇᦵ ความหมายคือโดน คำว่า ᦎᦷᦓᦱ ความหมายคือฟ้อง คำว่า ᦎᦲᦓᦺ ความหมายคือกล่าว ᦃᦳᦺ ᦀᦀᦵᦇᦵᦎᦷᦓᦱᦎᦲᦓᦺ ความหมายก็คือผู้ที่ถูกฟ้อง ส่วนภาษาจีน 被 (bèi) ความหมายคือโดน คำว่า 告 (gào) ความหมายคือฟ้อง ในภาษาไทลื้อไม่มีคำว่า 被告 (bèigào) จำเลย ชาวไทลื้อจึงแปลความหมาย 被告 (bèigào) ว่า ᦃᦳᦺ ᦀᦀᦵᦇᦵᦎᦷᦓᦱᦎᦲᦓᦺ ซึ่งเป็นการสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือ เพิ่มพยางค์จากสองพยางค์ในภาษาจีนมาเป็นสี่พยางค์ ส่วนความหมายมีการเปลี่ยนแปลง คือ ความหมายกว้างขึ้น 被告 (bèi gào) ความหมายคือ จำเลย แต่ ᦃᦳᦺ ᦀᦀᦵᦇᦵᦎᦷᦓᦱᦎᦲᦓᦺ ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่จำเลยเท่านั้น แต่ยังมีความหมายรวมถึง

ผู้ต้องหา รวมทั้งผู้ถูกฟ้อง

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦺᦎᦲᦎᦺᦙ	卫生院	โรงพยาบาล
[hoŋ^{41} kan^{55}mot^{33}săi^{55}]	(wèi shēng yuàn)	

ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦺᦎᦲᦎᦺᦙ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 卫生院 (wèi shēng yuàn) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือ โรงพยาบาล ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ᦺᦓᦎᦵᦟᦷ ความหมายคือองค์กร หรือหน่วยงาน คำว่า ᦺᦎᦲᦎᦺᦙ ความหมายคือ สะอาด ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦺᦎᦲᦎᦺᦙ ความหมายก็คือ หน่วยงานที่สะอาด ก็คือโรงพยาบาล ส่วนที่ภาษาจีน 卫生 (wèi shēng) ความหมายคือ สะอาด คำว่า 院 (yuàn) ความหมายคือ หน่วยงาน ในภาษาไทลื้อไม่มีคำว่า 卫生院 (wèi shēng yuàn) โรงพยาบาล ชาวไทลื้อจึงแปลความหมาย 卫生院 (wèi shēng yuàn) เป็น ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦺᦎᦲᦎᦺᦙ สร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์ จากสามพยางค์ในภาษาจีนมาเป็นสี่พยางค์ ส่วนความหมายเหมือนเดิม ก็คือโรงพยาบาล

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦺᦎᦷᦝᦲᦎᦺᦙ	法院	ศาล
[hoŋ^{41} kan^{55} ʔat^{35}ja^{41}]	(fǎ yuàn)	

ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦺᦎᦷᦝᦲᦎᦺᦙ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 法院 (fǎ yuàn) เป็นการยืมแบบแปลความหมาย ความหมายคือ ศาล ภาษาไทลื้อ ᦺᦓᦎᦵᦟᦷ หมายถึง สำนักงานหรือหน่วยงาน คำว่า ᦝᦲᦎᦺᦙ ความหมายคือกฎหมายหรืออำนาจ ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦝᦲᦎᦺᦙ ความหมายก็คือศาล ส่วนภาษาจีน 法 (fǎ) ความหมายคือกฎหมาย คำว่า 院 (yuàn) ความหมายคือหน่วยงาน ในภาษาไทลื้อไม่มีคำว่า 法院 (fǎ yuàn) ศาล ชาวไทลื้อจึงแปลความหมายเป็น ᦺᦓᦎᦵᦟᦷᦝᦲᦎᦺᦙ สร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมาใช้ในภาษาของตน มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือเพิ่มพยางค์ จากสองพยางค์ในภาษาจีนมาเป็นสามพยางค์ ส่วนความหมายเหมือนเดิม ก็คือ ศาล

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างสรุปได้ว่า คำยืมแบบแปลความหมายเป็นการยืมเพียงความหมายจากภาษาผู้ให้ โดยใช้คำทัดเทียมในภาษาของผู้รับ เป็นการยืมความหมาย โดยยืมเฉพาะความหมายของคำที่ใช้อยู่ในภาษาแต่เดิม คือ ภาษาจีน ซึ่งเป็นความหมายที่ไทลื้อไม่เคยมีใช้มาก่อน

และนำความหมายที่ยืมนั้นมาสร้างคำศัพท์ขึ้นใหม่เพื่อใช้กับความหมายนั้น เกิดคำศัพท์ใหม่ขึ้นในภาษาไทลื้อ แต่การสร้างคำศัพท์เป็นไปตามลักษณะโครงสร้างคำศัพท์ในภาษาไทลื้อ ซึ่งการยืมแบบนี้ไม่ได้ยืมเสียงของคำมาใช้ เป็นการแปลความหมายอย่างเดียว แต่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพยางค์ คือ เพิ่มพยางค์ขึ้น เพื่อให้ความหมายของคำศัพท์ภาษาจีนที่ถูกแปลออกมาเป็นภาษาไทลื้อนั้นชัดเจนและเข้าใจง่าย ส่วนความหมายมี 2 ประเด็น คือ ความหมายเหมือนเดิมและความหมายกว้างขึ้น การยืมแบบนี้จะช่วยให้ชาวไทลื้อเข้าใจความหมายของคำศัพท์ใหม่ที่ถูกยืมมาใช้ในภาษาของตนมากขึ้น ทำให้ภาษาของตนสมบูรณ์มากขึ้น

4. คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ 37 คำ (ดูรายการได้ในภาคผนวก : คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ หน้า 327) การยืมประเภทนี้ มีทั้งทับศัพท์ภาษาจีนและมีทั้งแปลความหมายเป็นภาษาไทลื้อปนกันอยู่ ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦸᦺᧁᦓᦵᦋᦺᦎᦷ	报名	สมัคร
[pau^{35}tsɯ^{33}seŋ^{55}]	(bào míng)	

ᦸᦺᧁᦓᦵᦋᦺᦎᦷ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 报名 (bào míng) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ความหมายคือ สมัคร ส่วนภาษาไทลื้อ ᦸᦺᧁเป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 报 (bào) ความหมายเหมือนเดิมคือ รายงาน หรือเสนอ เป็นคำกริยา คำว่า ᦓᦵᦋᦺᦎᦷ ความหมายคือ ชื่อเสียง แปลจากภาษาจีนคำว่า 名 (míng) ส่วนภาษาจีน 报名 (bào míng) ความหมายคือสมัคร ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือ คำกริยานำหน้า คำนามตามหลัง จึงเป็นวิธีการยืมคำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ก็มีภาษาไทลื้อ ᦸᦺᧁᦓᦵᦋᦺᦎᦷ เกิดขึ้นจริง ๆ แล้วคำที่ถูกยืมมามีแค่คำว่าᦸᦺᧁมาจาก 报 (bào) คำเดียว ส่วนความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลง คำว่าᦸᦺᧁนั้นชาวไทลื้อใช้มายาวนานแล้ว และใช้อย่างกว้างขวาง ก็เลยทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่าᦸᦺᧁเป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 报 (bào) และคิดว่าᦸᦺᧁเป็นภาษาไทลื้อเดิม เวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่ารายงานหรือเสนอ ก็ใช้ᦸᦺᧁแทน นอกจากคำว่า ᦸᦺᧁᦓᦵᦋᦺᦎᦷ ยังมีคำว่า ᦸᦺᧁᦓᦵᦎᦺᦎᦷᦓᦺᦈ [pau^{35}tsɯ^{33}thɯŋ^{55}ti^{33}] รายงานตัว

ᦺᦷᦎᦸᦺᦓᦸᦺᦓᦸᦺᦓ

ส่วนภาษาจีน 办公 (bàn gōng) ความหมายคือ ทำงาน ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือ คำกริยานำหน้า คำนามตามหลัง ก็เลยใช้วิธีการยืมคำศัพท์แบบทับศัพท์ภาษาจีนนำหน้า แปลความหมายเป็นภาษาไทลื้อตามหลัง ก็มีภาษาไทลื้อ ᦺᦟᦎᦺᦟᦎᦺᦟ เกิดขึ้น คำที่ถูกยืมมาคือ ᦺᦟᦎᦺ มาจาก 办 (bàn) คำเดียว ส่วนความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลง คำว่า ᦺᦟᦎᦺ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนานและใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมว่า ᦺᦟᦎᦺเป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 办 (bàn) และคิดว่าᦺᦟᦎᦺ เป็นภาษาไทลื้อเดิม นอกจาก ᦺᦟᦎᦺ จะใช้ว่าᦺᦟᦎᦺᦟᦎᦺ แล้วยังใช้ว่าᦺᦟᦎᦺᦷᦈᦺᦙ [pan^{35}pɔŋ^{55}] จัดการได้อีกด้วย

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦑᦸᦙᦎᦺᦖᦺᦟᦎᦺᦎᦺ	定额	กำหนดจำนวน
[tiŋ^{35}năm^{11}kan^{13}]	(dìng é)	

ᦑᦸᦙᦎᦺᦖᦺᦟᦎᦺᦎᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 定额 (dìng é) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ความหมายคือ กำหนดจำนวน ส่วนที่ภาษาไทลื้อ ᦑᦸᦙᦎᦺ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 定 (dìng) ความหมายเหมือนเดิม คือ กำหนด เป็นคำกริยา คำว่า ᦖᦺᦟᦎᦺᦎᦺ ความหมายคือจำนวน แปลจากภาษาจีนคำว่า 额 (é) ส่วนภาษาจีน 定额 (dìng é) ความหมายคือกำหนดจำนวน ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือคำกริยานำหน้า คำนามตามหลัง จึงเป็นวิธีการยืมคำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦑᦸᦙᦎᦺᦖᦺᦟᦎᦺᦎᦺ ขึ้นที่ถูกยืมมา มี ᦑᦸᦙᦎᦺ มาจาก 定 (dìng) ตัวเดียว ส่วนความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลง คำว่า ᦑᦸᦙᦎᦺ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนาน และใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᦑᦸᦙᦎᦺ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 定 (dìng) และคิดว่า ᦑᦸᦙᦎᦺ เป็นภาษาไทลื้อเดิม เวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่ากำหนด ก็ใช้ ᦑᦸᦙᦎᦺ แทน นอกจาก ᦑᦸᦙᦎᦺ จะใช้ว่า ᦑᦸᦙᦎᦺ ᦖᦺᦟᦎᦺᦎᦺ แล้วยังใช้ว่า ᦑᦸᦙᦎᦺᦁᦲᦎᦺᦟᦎᦺ [tiŋ^{35}xăt^{55}ka^{33}] กำหนดราคา ᦑᦸᦙᦎᦺᦋᦺᦟᦎᦺ [tiŋ^{35}ve^{41}la^{41}] กำหนดเวลา และᦑᦸᦙᦎᦺᦠᦲᦎᦷᦐᦲᦓᦲ [tiŋ^{35}hŭn^{55}pai^{41}] กำหนดทิศทาง เป็นต้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥑᥰᥖᥪᥒᥲᥖᥱ	订购	สั่งจอง สั่งซื้อ
[tiŋ^{35}sɯ^{11}]	(dìng gòu)	

ᥑᥰᥖᥪᥒᥲᥖᥱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 订购 (dìng gòu) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ความหมายคือ สั่งจองหรือสั่งซื้อ ส่วนภาษาไทลื้อ ᥑᥰᥖᥪᥒ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 订 (dìng) ความหมายเหมือนเดิม คือ สั่งหรือจอง เป็นคำกริยา คำว่า ᥒᥲᥖᥱ ความหมายคือ ซื้อ แปลจากภาษาจีนคำว่า 购 (gòu) ส่วนภาษาจีน 订购 (dìng gòu) ความหมายคือ สั่งจองหรือสั่งซื้อ ชาวไทลื้อจึงใช้วิธีการยืมคำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᥑᥰᥖᥪᥒᥲᥖᥱ ขึ้น คำว่า ᥑᥰᥖᥪᥒ เป็นคำที่ยืมมาจาก 订 (dìng) คำเดียว ไม่เปลี่ยนแปลงความหมาย คำว่า ᥑᥰᥖᥪᥒ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนาน และใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᥑᥰᥖᥪᥒ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 订 (dìng) และคิดว่า ᥑᥰᥖᥪᥒ เป็นภาษาไทลื้อเดิม เวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่า สั่งหรือจอง ก็ใช้ ᥑᥰᥖᥪᥒ แทน นอกจาก ᥑᥰᥖᥪᥒ จะใช้ว่า ᥑᥰᥖᥪᥒᥲᥖᥱ แล้วยังใช้ว่า ᥑᥰᥖᥪᥒᥱᥒ [tiŋ^{35}xo^{41}] สั่งซื้อผลิตภัณฑ์หรือสั่งซื้อสิ่งของ เป็นต้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᥓᥭᥣᥬᥐᥪᥒᥫ	错误	ผิดหรือผิดพลาด
[sɔ^{35}luŋ^{55}]	(cuò wù)	

ᥓᥭᥣᥬᥐᥪᥒᥫ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 错误 (cuò wù) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ความหมายคือ ผิด หรือผิดพลาด ส่วนภาษาไทลื้อ ᥓᥭᥐ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 错 (cuò) ความหมายเหมือนเดิม คือ ผิดหรือผิดพลาด เป็นคำคุณศัพท์ คำว่า ᥣᥬᥐᥫ ความหมายคือหลง แปลจากภาษาจีนคำว่า 误 (wù) ส่วนภาษาจีน 错误 (cuò wù) ความหมายคือผิดหรือผิดพลาด ชาวไทลื้อใช้วิธีการยืมคำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᥓᥭᥣᥬᥐᥪᥒᥫ ขึ้น คำว่า ᥓᥭᥐ เป็นคำที่ยืมมาจากคำว่า 错 (cuò) ไม่เปลี่ยนแปลงความหมาย คำว่า ᥓᥭᥐ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนาน และใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᥓᥭᥐ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 错 (cuò) ก็ยังคิดว่า ᥓᥭᥐ เป็นภาษาไทลื้อเดิม

เวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่า ผิดหรือผิดพลาด ก็ใช้ ᦎᦲᦓ แทน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦂᦱᧂᦵᦘᦵᧂᦵᦓᦵᧂ	防洪	ป้องกันอุทกภัย
[faŋ^{11}năm^{11}nɔŋ^{41}]	(fáng hóng)	

ᦂᦱᧂᦵᦘᦵᧂᦵᦓᦵᧂ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 防洪 (fáng hóng) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ความหมาย คือป้องกันอุทกภัย ส่วนภาษาไทลื้อ ᦂᦱᧂᦵ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 防 (fáng) ความหมายเหมือนเดิม คือ ป้องกัน เป็นคำกริยา คำว่า ᦓᦵᧂᦵᦓᦵᧂ ความหมายคือ อุทกภัย น้ำท่วม แปลจากภาษาจีนคำว่า 洪 (hóng) ส่วนภาษาจีน 防洪 (fáng hóng) ความหมายคือ ป้องกันอุทกภัย ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือคำกริยานำหน้า คำนามตามหลัง จึงเป็นวิธีการยืมคำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦂᦱᧂᦵᦘᦵᧂᦵᦓᦵᧂ ขึ้น คำว่า ᦂᦱᧂᦵ เป็นคำที่ยืมมาจาก 防 (fáng) ไม่เปลี่ยนแปลงความหมาย คำว่า ᦂᦱᧂᦵ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนาน และใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᦂᦱᧂᦵ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 防 (fáng) และคิดว่า ᦂᦱᧂᦵ เป็นภาษาไทลื้อเดิม เวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่า ป้องกัน ก็ใช้ ᦂᦱᧂᦵ แทน นอกจาก ᦂᦱᧂᦵ จะใช้ว่า ᦂᦱᧂᦵᦘᦵᧂᦵᦓᦵᧂ แล้วยังใช้ว่า ᦂᦱᧂᦵᦎᦹᦒᦱᧂᦸ [faŋ^{11}pit^{33}bɤ^{35}] ป้องกันพิษ ᦂᦱᧂᦵᦃᦂ [faŋ^{11}fái^{33}] ป้องกันอัคคีภัย เป็นต้น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦎᦲᦓᦱᧂᦃᦱᧂᦓᦵ	算账	คิดบัญชี
[sɔn^{35}kan^{35}]	(suàn zhàng)	

ᦎᦲᦓᦱᧂᦃᦱᧂᦓᦵ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 算账 (suàn zhàng) เป็นการยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ ความหมายคือ คิดบัญชี ส่วนภาษาไทลื้อ ᦎᦲᦓᦱ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 算 (suàn) ความหมายเหมือนเดิม คือคิด หรือนับ เป็นคำกริยา คำว่า ᦃᦱᧂᦓᦵ ความหมายคือบัญชีหรือข้อมูล แปลจากภาษาจีนคำว่า 账 (zhàng) ส่วนภาษาจีน 算账 (suàn zhàng) ความหมายคือ คิดบัญชี ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือ คำกริยานำหน้า คำนามตามหลัง จึงเป็นวิธีการยืม

คำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᨅᨠᩋ᩵ᨿᩋ᩵ᨿ᩠ᨠᩋ᩵ᨿᩋ᩵ᨿᩋ᩵ᨿ

ความหมายเหมือนเดิม คือเลือก เป็นคำกริยา คำว่า ᥑᥛᥱ ความหมายคือได้ แปลจากภาษาจีน คำว่า 当 (dāng) ส่วนภาษาจีน 当选 (dāng xuǎn) ความหมายคือได้รับเลือกตั้ง หรือชนะเลือกตั้ง ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือคำกริยานำหน้า จึงเป็นวิธีการยืมคำศัพท์แบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᥒᥲᥐᥑᥛᥱ ขึ้น คำว่าᥒᥲᥐᥐ เป็นคำที่ยืมมาจาก 选 (xuǎn) ไม่เปลี่ยนแปลงความหมาย คำว่าᥒᥲᥐᥐ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนาน และใช้อย่างกว้างขวางเหมือนกัน จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่าᥒᥲᥐᥐ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 选 (xuǎn) และคิดว่าᥒᥲᥐᥐ เป็นภาษาไทลื้อเดิม เวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่าเลือก ก็ใช้ᥒᥲᥐᥐแทน

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างสรุปได้ว่า คำยืมแบบพยางค์หน้าเป็นภาษาจีน พยางค์หลังเป็นภาษาไทลื้อ การยืมแบบนี้มีทั้งทับศัพท์ภาษาจีนและแปลความหมายภาษา จีนปนกันอยู่ คำศัพท์ที่ถูกยืมมาส่วนมากเป็นคำกริยา ทับศัพท์ตามเสียงภาษาจีนและสะกดเป็นภาษาไทลื้อ แต่เป็นคำศัพท์ที่ภาษาไทลื้อมีใช้มาก่อน ใช้คำศัพท์ที่ทับศัพท์ภาษาจีนมาแทนภาษาไทลื้อเดิม เช่นคำว่า ᥖᥒᥐ [pan^{35}] เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 办 (bàn) ความหมายคือ ทำ แต่ความหมายนี้คำศัพท์ภาษาไทลื้อเดิมมีอยู่แล้วคือ ᥑᥣᥐ [het^{33}] เช่นคำว่าᥑᥖᥙᥐ [sʉ^{33}] เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 收 (shōu) ความหมายคือ รับ แต่ความหมายนี้ คำศัพท์ภาษาไทลื้อเดิมมีอยู่แล้วคือ ᥓᥙ [hăp^{33}] เป็นต้น ทำให้เกิดคำศัพท์ใหม่ขึ้นในภาษาไทลื้อ แต่การสร้างคำศัพท์ต้องทำตามลักษณะโครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ซึ่งการยืมแบบนี้เป็นการยืมทั้งเสียงและความหมาย การยืมแบบนี้จะทำให้ภาษาไทลื้อบางคำสูญหาย ชาวไทลื้อรุ่นหลังไม่รู้จักภาษาไทลื้อเดิมอีกต่อไป วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (อ้างจาก อุทัยวรรณ นิยมมี, 2534 : บทนำ) ได้กล่าวว่า คำยืมมีอิทธิพลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในภาษาได้มากมาย สิ่งแรกที่ปรากฏชัดคือ มีคำศัพท์เพิ่มขึ้นในภาษา ศัพท์ที่เพิ่มขึ้นมาใหม่อาจเป็นศัพท์ที่ใช้พูดถึงสิ่งใหม่ ความคิดใหม่ ที่เกิดขึ้นใหม่ บางครั้งศัพท์ที่ยืมเข้ามาก็อาจเป็นศัพท์ที่ใช้พูดถึงสิ่งของหรือความคิดที่มีอยู่แล้วและภาษาเดิมก็มีคำศัพท์สำหรับสิ่งนั้น ๆ หรือความคิดนั้น ๆ อยู่ ถ้าเช่นนี้ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในวงศัพท์ของภาษาที่ยืม

5. คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน 26 คำ (ดูรายการคำได้ในภาคผนวก : คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน หน้า 331) การยืมประเภทนี้ มีทั้งทับศัพท์ภาษาจีนและมีทั้งความหมายภาษาไทลื้อปนกันอยู่ ความหมายที่ทับ

ศัพท์จากภาษาจีนเช่นเดียวกับความหมายคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ตัวอย่างเช่น

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦟᦳᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ	锻炼	ฝึกฝน
[lăt^{55}len^{35}]	(duàn liàn)	

ᦟᦳᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 锻炼 (duàn liàn) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือฝึกฝน ส่วนภาษาไทลื้อคำว่า ᦟᦳ ความหมายคือฝึกหัด เป็นภาษาไทลื้อเดิม คำว่า ᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺเป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 炼 (liàn) ความหมายคือ ฝึกหัด เป็นคำกริยา ส่วนภาษาจีน 锻炼 (duàn liàn) ความหมายคือ ฝึกฝน ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือคำกริยานำหน้า คำนามตามหลัง จึงเป็นวิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦟᦳᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ ขึ้น คำว่า ᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ เป็นคำที่ยืมมาจากคำว่า 炼 (liàn) ไม่เปลี่ยนแปลงความหมาย จริงๆ แล้วการยืมแบบนี้จะทำให้คำศัพท์ภาษาจีนกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อมีความหมายซ้ำซ้อนกัน คำว่า ᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนานและใช้อย่างกว้างขวาง ก็เลยทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺเป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีน คำว่า 炼 (liàn) และคิดว่า ᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ดังนั้นเวลาที่ชาวไทลื้อใช้ คำว่าฝึกหัด ก็ใช้ ᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ ปนกับ ᦟᦳ เป็น ᦟᦳᦟᦲᦵᦆᦳᦓᦺ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦆᦸᦎᦳᦞᦳᦓᦺ	管理	ควบคุม การจัดการ
[po^{55}kvan^{41}]	(guán lǐ)	

ᦆᦸᦎᦳᦞᦳᦓᦺ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 管理 (guán lǐ) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือควบคุม หรือการจัดการ ส่วนภาษาไทลื้อคำว่า ᦆᦸ ความหมายคือดูแลหรือควบคุม เป็นภาษาไทลื้อเดิม คำว่า ᦎᦳᦓᦺเป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 管 (lǐ) ความหมายคือดูแลหรือควบคุม เป็นคำกริยา ส่วนภาษาจีน 管理 (guán lǐ) ความหมายคือ ควบคุมหรือการจัดการ ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือ คำกริยานำหน้า จึงเป็นวิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦆᦸᦎᦳᦞᦳᦓᦺ ขึ้น คำว่า ᦎᦳᦓᦺ เป็นคำที่ยืม

มาจาก 管 (guán) ตัวเดียว ส่วนความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลง จริงๆแล้วการยืมแบบนี้จะทำให้คำศัพท์ภาษาจีนกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อมีความหมายซ้ำซ้อนกัน คำว่า ᦎᦱᦎ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนาน และใช้อย่างกว้างขวาง ก็เลยทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᦎᦱᦎ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 管 (guán) และคิดว่า ᦎᦱᦎ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ดังนั้นเวลาที่ชาวไทลื้อใช้ คำว่าควบคุมหรือการจัดการ ก็ใช้ ᦉᦸ ปนกับ ᦎᦱᦎ เป็น ᦉᦸᦎᦱᦎ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦃᦰᦊᦉᦱᦊᦰ	控告	ฟ้อง ฟ้องร้อง
[fɔŋ[11]kau[35]]	(kòng gào)	

ᦃᦰᦊᦉᦱᦊᦰ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 控告 (kòng gào) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือ ฟ้อง หรือฟ้องร้อง ส่วนภาษาไทลื้อคำว่า ᦃᦰᦊᦉ ความหมายคือ ฟ้อง เป็นภาษาไทลื้อเดิม คำว่า ᦉᦱᦊᦰ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 告 (gào) ความหมายคือ ฟ้องหรือแจ้ง เป็นคำกริยา ส่วนภาษาจีน 控告 (kòng gào) ความหมายคือ ฟ้องหรือฟ้องร้อง ตามระบบไวยากรณ์โครงสร้างคำศัพท์ภาษาไทลื้อ คือคำกริยานำหน้า จึงเป็นวิทีการการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦃᦰᦊᦉᦱᦊᦰ ขึ้น คำว่า ᦉᦱᦊᦰ เป็นคำที่ยืมมาจาก 告 (gào) ตัวเดียว ไม่มีเปลี่ยนแปลงความหมาย จริง ๆ แล้วการยืมแบบนี้จะทำให้คำศัพท์ภาษาจีนกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อมีความหมายซ้ำซ้อนกัน คำว่า ᦉᦱᦊᦰ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนานและใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่า ᦉᦱᦊᦰ เป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 告 (gào) และคิดว่า ᦉᦱᦊᦰ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ดังนั้นเวลาที่ชาวไทลื้อใช้ คำว่าฟ้องหรือฟ้องร้อง ก็ใช้ ᦃᦰᦊᦉ ปนกับ ᦉᦱᦊᦰ เป็น ᦃᦰᦊᦉᦉᦱᦊᦰ

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦐᦳ ᦅᦱᦓᦱᦎᦲᦓᦱᦎᦱ	专家	ผู้เชี่ยวชาญ
[phu[13]să[55]la[35]tsɔn[33] tsa[33]]	(zhuān jiā)	

ᦐᦳ ᦅᦱᦓᦱᦎᦲᦓᦱᦎᦱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 专家 (zhuān jiā) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมาย

เดียวกัน ความหมายคือ ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนภาษาไทลื้อคำว่า ꪒꪊꫀ ความหมายคือ ผู้ เป็นภาษาไทลื้อเดิม คำว่า ꪎꪉꪀꪫ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ซึ่งรับมาจากภาษาพม่า ความหมายคือ ผู้เชี่ยวชาญ เป็นคำนาม คำว่า ꪀꪱꪀꪀꪫ เป็นภาษาไทลื้อทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 专家 (zhuān jiā) ความหมายคือผู้เชี่ยวชาญ ชาวไทลื้อ จึงเป็นวิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ꪒꪊꫀꪎꪉꪀꪫꪀꪱꪀꪀꪫ ขึ้น คำว่า ꪀꪱꪀꪀꪫ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีน 专家 (zhuān jiā) ไม่มีเปลี่ยนแปลงความหมาย การยืมแบบนี้จริง ๆ แล้วคือความหมายคำศัพท์ภาษาจีนกับความหมายคำศัพท์ภาษาไทลื้อซ้ำซ้อน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪉꪫꫀꪊꪉꪒ	检查	ตรวจสอบ
[sa^{11} tsɛt^{41}]	(jiǎn chá)	

ꪉꪫꫀꪊꪉꪒ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 检查 (jiǎnchá) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือ ตรวจสอบ ส่วนภาษาไทลื้อคำว่าꪉꪫเป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 查 (chá) ความหมายคือค้นหาหรือตรวจสอบ คำว่า ꪊꪊꪒ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือ ตรวจสอบ เป็นคำกริยา ส่วนภาษาจีน 检查 (jiǎn chá) ความหมายก็คือ ตรวจสอบ ชาวไทลื้อใช้วิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ꪉꪫꫀꪊꪉꪒ ขึ้น คำว่าꪉꪫเป็นคำที่ยืมมาจาก 查 (chá) คำเดียว ไม่มีเปลี่ยนแปลงความหมาย จริง ๆ แล้ว การยืมแบบนี้จะทำให้คำศัพท์ภาษาจีนกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อมีความหมายซ้ำซ้อนกัน คำว่าꪉꪫ คำนี้ ชาวไทลื้อได้ใช้มาอย่างยาวนานและใช้อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวไทลื้อจำนวนมากลืมไปว่าꪉꪫเป็นคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 查 (chá) และคิดว่าꪉꪫเป็นภาษาไทลื้อเดิม ดังนั้นเวลาที่ชาวไทลื้อใช้คำว่าตรวจสอบหรือค้นหา ก็ใช้ꪉꪫหรือꪉꪫꪉꪒ ไม่ค่อยใช้ภาษาไทลื้อเดิม ꪊꪊꪒแล้ว

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ꪊꪎꪀꪒꪖꪫꪖꪒꪎꪫꪀꪫ	通告	แจ้งให้ทราบ ประกาศ
[sɛn^{55}ja^{41}bɔk^{13} kau^{35}]	(tōng gào)	

ꪊꪎꪀꪒꪖꪫꪖꪒꪎꪫꪀꪫ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 通告 (tōng gào) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

ความหมายคือ แจ้งให้ทราบหรือประกาศ เป็นภาษาไทลื้อเดิม คำว่า ᦅᦱᧁᦋ เป็นทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 告 (gào) ความหมายคือ แจ้งให้ทราบหรือประกาศ เป็นคำกริยา ส่วนภาษาจีน 通告 (tōng gào) ความหมายก็คือ แจ้งให้ทราบหรือประกาศ ชาวไทลื้อใช้วิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦅᦱᦐᧁᦅᦱ ᦷᦋᧁᦅᦱᧁᦋ ขึ้น คำว่า ᦅᦱᧁᦋ เป็นคำที่ยืมมาจาก 告 (gào) ตัวเดียว ไม่มีเปลี่ยนแปลงความหมาย คือความหมายคำศัพท์ภาษาจีนกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อเหมือนกัน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦖᦱᦉᦱᧁ	惩罚	ลงโทษ ปรับ
[fa^{13}măi^{41}]	(chéng fá)	

ᦖᦱᦉᦱᧁ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 惩罚 (chéng fá) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือ ลงโทษหรือปรับ ส่วนภาษาไทลื้อคำว่า ᦖᦱ เป็นภาษาไทลื้อทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 罚 (fá) ความหมายคือลงโทษหรือปรับ คำว่า ᦉᦱᧁ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือ ลงโทษหรือปรับ ส่วนภาษาจีน 惩罚 (chéng fá) ความหมายก็คือ ลงโทษหรือปรับ ชาวไทลื้อ จึงเป็นวิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦖᦱᦉᦱᧁ ขึ้น คำว่า ᦖᦱ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีน 罚 (chéng fá) ไม่มีเปลี่ยนแปลงความหมาย ความหมายคำศัพท์ภาษาจีนกับความหมายคำศัพท์ภาษาไทลื้อเหมือนกัน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦈᦰᦂᦷᦙᦱᦓᦺᦙ	选票	บัตรเลือกตั้ง
[bǎi^{55}lʏk^{33} sɛn^{55}]	(xuǎn piào)	

ᦈᦰᦂᦷᦙᦱᦓᦺᦙ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 选票 (xuǎn piào) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือ บัตรเลือกตั้ง ส่วนภาษาไทลื้อคำว่า ᦈᦰ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือ ใบหรือบัตร คำว่า ᦓᦷᦂᦷᦙ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือ เลือก คำว่า ᦓᦱᦙᦺᦙ เป็นภาษาไทลื้อทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 选 (xuǎn) ความหมายคือ เลือก ส่วนภาษาจีน 选票 (xuǎn piào) ความหมายคือ บัตรเลือกตั้ง คำว่า 选 (xuǎn) ความหมายคือ เลือก คำว่า 票 (piào) ความหมายคือ ใบหรือตั๋ว ชาวไทลื้อ จึงเป็นวิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมาย

เดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦅᦳᦺᦓᦵᦋᦳᦺᦎᦲᦎᦲᦎᦳ ขึ้น คำว่าᦺᦎᦲᦎᦳ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีน 选 (xuǎn) ไม่มีเปลี่ยนแปลงความหมาย ความหมายคำศัพท์ภาษาจีนกับความหมายคำศัพท์ภาษาไทลื้อเหมือนกัน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦓᦵᦋᦳᦺᦈᦲᦈᦱ	更改	แก้ไข เปลี่ยนแปลง
[pen^{35}kai^{41}]	(gēng gǎi)	

ᦓᦵᦋᦳᦺᦈᦲᦈᦱ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 更改 (gēng gǎi) ยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือ แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง ส่วนภาษาไทลื้อคำว่าᦓᦵᦋᦳᦺ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือ เปลี่ยน คำว่าᦈᦱ เป็นภาษาไทลื้อทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 改 (gǎi) ความหมายคือ แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง ส่วนที่ภาษาจีน 更改 (gēng gǎi) ความหมายก็คือ แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง จึงเป็นวิธีการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦓᦵᦋᦳᦺᦈᦲᦈᦱขึ้น คำว่า ᦈᦱ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีน 改 (gǎi) ส่วนความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลง ความหมายคำศัพท์ภาษาจีนกับความหมายคำศัพท์ภาษาไทลื้อเหมือนกัน

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ	อักษรจีน	ความหมาย
ᦵᦋᦳᦓᦱᦎᦱᦋᦱᦎᦳᦖᦸᦎᦳᦈᦸᦅ	军分区	กองทหาร เขตทหาร
[hoŋ^{41}kan^{55}tha^{41}han^{55} tsin^{33}fɤn^{33}si^{33}]	(jūn fēn qū)	

ᦵᦋᦳᦓᦱᦎᦱᦋᦱᦎᦳᦖᦸᦎᦳᦈᦸᦅ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่ยืมมาจากภาษาจีนว่า 军分区 (jūn fēn qū) เป็นการยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ความหมายคือ กองทหารหรือเขตทหาร ส่วนภาษาไทลื้อคำว่าᦵᦋᦳᦓᦱᦎᦳ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือ หน่วยงาน คำว่า ᦋᦱᦎᦱᦎᦳ เป็นภาษาไทลื้อเดิม ความหมายคือทหาร คำว่า ᦖᦸᦎᦳ เป็นภาษาไทลื้อทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 军 (jūn) ความหมายคือ ทหาร คำว่าᦎᦸᦅᦳᦈᦸᦅเป็นภาษาไทลื้อทับศัพท์มาจากภาษาจีนคำว่า 分区 (fēn qū) ส่วนภาษาจีน คำว่า 军 (jūn) ความหมายคือ ทหาร คำว่า 分区 (fēn qū) ความหมายก็คือ เขต หรือกอง 军分区 (jūn fēn qū) ก็คือ กองทหารหรือเขตทหาร ชาวไทลื้อ จึงเป็นวิธีการการยืมแบบใช้ ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน มาสร้างคำศัพท์ไทลื้อ ᦵᦋᦳᦓᦱᦎᦱᦋᦱᦎᦳᦖᦸᦎᦳᦈᦸᦅ ขึ้น คำว่า

ꪋꪊꪀꪖꪕꪊꪀꪋꪊꪖ เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาจีน 军分区 (jūn fēn qū) ส่วนความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลงจริง ๆ แล้วการยืมแบบนี้จะทำให้คำศัพท์ภาษาจีนกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อมีความหมายซ้ำซ้อนกัน การยืมแบบนี้จะช่วยให้ชาวไทลื้อเข้าใจคำว่า ꪋꪊꪀꪖꪕꪊꪀꪋꪊꪖ มากขึ้น เพราะว่ามีภาษาไทลื้อ ꪉꪋꪗꪓꪀꪒꪉ ꪓꪀꪒ ประกอบอยู่ด้วย

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า คำยืมแบบใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อซึ่งมีความหมายเดียวกัน การยืมแบบนี้มีทั้งทับศัพท์ภาษาจีนและแปลความหมายภาษาจีนปนกันอยู่ คำศัพท์ที่ถูกยืมมาทับศัพท์ตามเสียงภาษาจีนมาสะกดเป็นภาษาไทลื้อ เป็นคำศัพท์ภาษาไทลื้อที่มีใช้มาก่อน ทับศัพท์ภาษาจีนมาใช้กับภาษาไทลื้อเดิม คำที่ทับศัพท์ภาษาจีนมีความหมายเหมือนกันกับคำศัพท์ภาษาไทลื้อ ความหมายซ้ำซ้อน ซึ่งการยืมแบบนี้เป็นการยืมทั้งเสียงทั้งความหมาย การยืมแบบนี้จะทำให้ชาวไทลื้อรุ่นใหม่รู้จักภาษาไทลื้อเดิมมากขึ้น เพราะว่ามีชาวไทลื้อรุ่นใหม่รู้ภาษาจีนมากกว่าภาษาไทลื้อ คำศัพท์ที่ใช้จึงมีทั้งภาษาจีนทับศัพท์และภาษาไทลื้อที่ใช้ในความหมายเดียวกันมีทับศัพท์ภาษาจีนอยู่ด้วย เพราะความหมายเหมือนกัน เช่นคำว่า ꪨꪫ ꪉꪒꪀꪊꪖꪋꪎꪗꪋꪊꪖ [phu^{13}să^{55}la^{35}tsɔn^{33}tsa^{33}] ผู้เชี่ยวชาญ ชาวไทลื้อรุ่นใหม่รู้จักคำที่ทับศัพท์มาจากภาษาจีน ꪊꪎꪗꪋꪖ ความหมายคือผู้เชี่ยวชาญ แล้วก็จะรู้ว่าภาษาไทลื้อ ꪨꪫ ꪉꪒꪀꪊꪖก็มีความหมายว่าผู้เชี่ยวชาญ เช่นกัน ชาวไทลื้อรุ่นเก่าก็จะรู้จักภาษาจีนที่ถูกยืมมาเหมือนกัน แต่มีข้อเสียต่อภาษาไทลื้อเดิมอย่างมาก เนื่องจากทำให้รูปร่างหน้าตาภาษาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (อ้างถึงในอุทัยวรรณ นิยมมี, 2534: บทนำ) ได้กล่าวว่า โดยธรรมชาติของภาษาการยืมคำ คำของภาษาที่ถูกยืมมามักจะถูกเปลี่ยนรูปคำ เสียงและเป็นไปตามลักษณะสำคัญของผู้ยืม เว้นแต่ว่าคำที่ยืมไปนั้นจะออกเสียงสะดวกอยู่แล้วและการเปลี่ยนเสียงจะมีมากน้อยก็แล้วแต่คำนั้น ๆ ถ้าคำใดไม่ต้องเปลี่ยนเสียงเลย เรารับมาใช้ตรงตามเสียงเดิมเรียกว่าการทับศัพท์โดยตรง การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ บางทียืมมาเพราะจำเป็นที่จะต้องใช้ แต่บางทียืมมาทั้งที่มีคำอยู่แล้ว เพื่อให้ภาษามีความสมบูรณ์ แต่ถ้าเมื่อใดการยืมคำเกินความจำเป็นก็ย่อมจะทำให้ภาษาเสียได้เช่นกัน

จากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 คำยืมแบบทับศัพท์

ประเภทที่ 2 คำยืมแบบภาษาไทลื้อนำหน้า คำทับศัพท์ภาษาจีนตามหลัง

ประเภทที่ 3 คำยืมแบบแปลความหมาย

ประเภทที่ 4 คำยืมแบบภาษาจีนนำหน้า ภาษาไทลื้อตามหลัง

ประเภทที่ 5 ใช้ทั้งคำทับศัพท์ภาษาจีนและคำไทลื้อ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน

ลักษณะโครงสร้างคำมีหลายรูปแบบ แม้กระทั่งคำที่มีความหมายเดียวกัน บ่งถึงสิ่งเดียวกัน

ก็มีการยืมหลายรูปแบบ มีทั้งยืมแบบทับศัพท์ ทั้งยืมแบบมีพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีนและบางเล่มอาจจะไม่ใช้คำยืม เลือกบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทลื้อแทน เช่น คำว่า " สำนักงานยุติธรรม " มีคำเรียกหลายรูปศัพท์ เช่น

ᦍᦱᧆᦋᦵᦎᦱᦓᦵ [sɯ^{55}fa^{11}tsiu^{11}] เป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน

ᦢᦹᦓᦋᦍᦱᦍᦧᦋᦵᦎᦱᦓᦵ [hoŋ^{41}kan^{55}sɯ^{55}fa^{11}tsiu^{11}] เป็นการยืมแบบมีพยางค์หน้าเป็นภาษาไทลื้อ ᦢᦹᦓᦋᦍᦱ พยางค์หลังเป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน ᦍᦱᧆᦋᦵᦎᦱᦓᦵ

ᦢᦹᦓᦋᦍᦱᦓᦋᦱᦍᦱᦋᦱ [hoŋ^{41}kan^{55}ʔat^{35}ja^{41}] เป็นภาษาไทยลื้อทั้งหมด

กรณีอย่างนี้ขึ้นอยู่กับผู้เขียนและประเภทของหนังสือ ผู้เขียนบางคนมีความรู้ภาษาไทลื้ออย่างลึกซึ้ง เวลาเขียนหนังสือก็ไม่ค่อยใช้ภาษาอื่นมาปน ไม่ค่อยมีคำยืม แต่ผู้เขียนชาวไทลื้อบางคนมีความรู้ภาษาไทลื้อจำกัด เช่น นักเขียนรุ่นใหม่ที่เรียนในระบบการศึกษาของจีน มักเลือกใช้คำทับศัพท์เพราะสะดวกรวดเร็วกว่าคิดหาคำไทลื้อ ในสิ่งพิมพ์ที่เลือกพิมพ์เนื้อหาทางประวัติศาสตร์หรือวรรณกรรมเก่าของไทลื้อ อาจจะไม่ค่อยมีคำยืมเพราะพิมพ์ตามเนื้อหาเดิม แต่ถ้าเป็นหนังสือวารสารหนังสือพิมพ์ ข่าวสารก็มีคำยืมเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นภาษาที่ใช้พูดอยู่ในชีวิตประจำวัน

ในกรณีที่ชาวไทลื้อพยายามไม่ใช้ยืมแบบทับศัพท์ ก็ยังสะท้อนให้เห็นว่า ชาวไทลื้อกลุ่มนี้ยังพยายามรักษาภาษาของตน ซึ่งคำไทลื้อเหล่านี้เป็นที่นิยมใช้เท่าๆกับคำยืมภาษาจีนและเป็นที่น่ายินดีว่า มีแนวโน้มจะรณรงค์ให้กลับมาเลือกใช้ภาษาไทลื้อมากขึ้น ทั้งนี้เพราะนักวิชาการท้องถิ่นและนักวิจัยด้านภาษาและวัฒนธรรมไทลื้อ ทั้งที่เป็นคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นชาวไทลื้อได้ตระหนักแล้วว่าควรศึกษาภาษาของตนให้เข้าใจลึกซึ้ง เพื่อรักษาและส่งเสริมให้แพร่หลายมากขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมไทลื้อเพื่อรักษาและเผยแพร่ภาษาไทลื้อ แต่ก็ยังไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่จะบัญญัติศัพท์ใหม่เพื่อรองรับสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามาตลอดเวลา หากได้มีการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ก็อาจทำให้ลดกระแสการรับคำยืมภาษาจีนให้น้อยลงได้บ้าง

คำศัพท์ที่ถูกยืมมามีหลายด้าน ทั้งตำแหน่ง อาชีพ องค์กร หน่วยงาน เครื่องเรือน เครื่องใช้ อาหารการกิน การเมืองการปกครอง ธุรกิจการค้า เป็นต้น ยังสะท้อนให้เห็นว่าภาษาจีนมีอิทธิพลต่อภาษาไทลื้ออย่างชัดเจน มีคำยืมจากภาษาจีนเป็นจำนวนมาก ภาษาจีนไม่เพียงแค่มีอิทธิพลต่อคำศัพท์ของชื่อสิ่งของที่เกิดขึ้นใหม่ในภาษาไทลื้อเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อภาษาไทลื้อโบราณอย่างมาก กล่าวคือชาวไทลื้อส่วนใหญ่จะเปลี่ยนมาใช้คำศัพท์ภาษาจีนแทนการใช้คำศัพท์เดิมในภาษาไทลื้อ การยืมแบบนี้จะทำให้ภาษาไทลื้อบางคำสูญหาย ชาวไทลื้อรุ่นหลังไม่รู้จักภาษาไทลื้อเดิมอีกต่อไป เนื่องจากการนำคำยืมมาใช้ในภาษาไทลื้อ ทำให้คำศัพท์ไทลื้อสมบูรณ์ขึ้นเรื่อย ๆ เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ชาวไทลื้อติดต่อกับชนเผ่าต่าง ๆ ปัจจุบันคำยืมในภาษาไทลื้อสมบูรณ์มากขึ้น มีเอกลักษณ์ที่ค่อนข้างชัดเจนอยู่ประเด็นหนึ่ง นั่นคือ นอกจากทับศัพท์โดยตรง ยังได้นำวิธี

สร้างคำของชาวไทลื้อและนำภาษาไทลื้อกับคำที่ยืมมาผสมกัน เกิดคำใหม่ขึ้น เช่นนี้แล้วไม่เพียงแต่ง่ายต่อการนำไปใช้และยังง่ายต่อการยอมรับอีกด้วย แสดงให้เห็นว่า ชาวไทลื้อมีความสามารถในการยืมคำในภาษาอื่นมาปรับใช้ ทำให้ภาษาของตนสมบูรณ์ขึ้น เจีย แยนจอง （谢远章 2005 : 320-321） ได้กล่าวถึงอิทธิพลของภาษาจีนว่า เนื่องจากแคว้นสิบสองปันนาเป็นส่วนหนึ่งของประเทศจีน ภาษาไทลื้อมีสภาพดั้งเดิมด้อยพัฒนา ประกอบทั้งไม่สามารถใช้ศัพท์บาลีสันสกฤตมาประดิษฐ์ศัพท์ใหม่ได้ เลยต้องยืมคำมาจากจีนเป็นจำนวนมาก ทำให้ภาษาไทลื้อปัจจุบันตกอยู่ในสถานะถ้าหากตัดศัพท์จีนออกแล้ว ก็ไม่สามารถสื่อความหมายด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีได้เลย ด้วยเหตุนี้นักวิชาการไทยอาจจะอ่านเอกสารโบราณไทลื้อได้ง่าย แต่ถ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์และวารสารภาษาไทลื้อสิบสองพันนา หรือฟังรายการวิทยุภาษาไทลื้อของเชียงรุ่งแล้วจะเข้าใจยาก เพราะมีศัพท์จีนปนอยู่มาก

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทลื้อสิบสองปันนา

ภาษาทุกภาษาย่อมมีคำศัพท์ภาษาอื่นเข้าไปปะปนอยู่เสมอ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การติดต่อสื่อความคิดของมนุษย์และภาษานับว่าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งย่อมจะมีการถ่ายทอดหยิบยืมกันได้ ทำให้ภาษามีคำใช้มากขึ้น สะดวกในการสื่อความหมาย รวมทั้งทำให้ภาษาเจริญงอกงามขึ้น เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่สำคัญที่สุด มนุษย์สามารถสื่อความคิดและถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ด้วยภาษา ดังนั้นจึงมีการหยิบยืมภาษากันใช้จึงไม่เป็นสิ่งเสียหายแต่ประการใด ทุกชาติทุกภาษามีการติดต่อสัมพันธ์กันเป็นระยะเวลานาน ไม่ว่าจะมีความสัมพันธ์ในด้านใด จะเกิดปรากฏการณ์ทางภาษาขึ้น คือ การยืมคำซึ่งกันและกัน แต่ทั้งนี้ต้องให้เป็นไปตามธรรมชาติของการหยิบยืมภาษา หากไม่ก็อาจมีข้อที่ควรตำหนิเกิดขึ้นได้ ในการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดคำยืมภาษาจีนเข้ามาใช้ในภาษาไทลื้อในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของปราณี กายอรุณสุทธิ์ (2526 : 17-18) ได้สรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำ ดังนี้

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำ คือ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างเจ้าของภาษาผู้ให้และเจ้าของภาษาผู้รับในด้านต่าง ๆ

1. ทางด้านเชื้อชาติ สัญชาติ หรือจากการแต่งงาน การสมาคมติดต่อและการได้เกื้อกูลอุปการะกัน

2. ทางด้านภูมิศาสตร์ คือ มีดินแดนใกล้ชิดกัน ซึ่งปัจจุบันการคมนาคม การสื่อสารและสื่อมวลชนที่เจริญก้าวหน้า ทำให้คนในดินแดนที่อยู่ห่างกัน มีโอกาสมาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันได้โดยสะดวก

3. ทางด้านประวัติศาสตร์ การอพยพโยกย้ายและการติดต่อทางการทูต ทำให้ภาษาเจ้าของถิ่นเดิมตกค้างอยู่ หรือทำให้ผู้โยกย้ายใหม่นำภาษาใหม่มาใช้ในภาษาของตน

4. ทางด้านธุรกิจการค้า การค้าระหว่างชนต่างชาติต้องพูดจาตกลงกัน การโฆษณาสินค้าต้องใช้ภาษาเป็นสำคัญ จึงเกิดการยืมคำกันขึ้นทั้งที่จงใจและไม่รู้ตัว

5. ทางด้านศาสนา การรับเอาศาสนาเข้ามาในประเทศ ย่อมต้องรับเอาภาษาที่ใช้ในการสอนเข้ามาไว้ในภาษาด้วยไม่มากก็น้อย เพราะผู้ที่ทำหน้าเผยแผ่ศาสนา จำเป็นต้องใช้ภาษาเป็นสื่อในการศาสนา

6. ทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการศึกษา วิทยาการและเครื่องมือเครื่องใช้ กรณีนี้ภาษาผู้ให้มักจะต้องเป็นชนชาติที่เจริญกว่าภาษาผู้รับ ตัวอย่างเช่น การศึกษาชั้นสูงมักจะใช้ตำราภาษาอังกฤษ มีการเรียนวิชาการปกครองของอังกฤษและฝรั่งเศส วิชาการแพทย์และเครื่องกลของเยอรมัน วิชาการเกษตรของนิวซีแลนด์ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดของ ปราณี กายอรุณสุทธิ์ มาวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อ ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อมี 10 ประการ ได้แก่

ประการที่ 1 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์
ประการที่ 2 ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์
ประการที่ 3 ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง
ประการที่ 4 ปัจจัยด้านการศึกษา
ประการที่ 5 ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า
ประการที่ 6 ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว
ประการที่ 7 ปัจจัยด้านสื่อมวลชน
ประการที่ 8 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม
ประการที่ 9 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม้สอย
ประการที่ 10 ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

ปราณี กายอรุณสุทธิ์ (2526 : 17-18) ได้สรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำ ไว้ว่า ทางด้านภูมิศาสตร์ คือ มีดินแดนใกล้ชิดกัน ซึ่งปัจจุบันการคมนาคม การสื่อสารและสื่อมวลชนที่เจริญก้าวหน้าทำให้คนในดินแดนที่อยู่ห่างกัน มีโอกาสมาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันได้โดยสะดวก เพราะเจ้าของภาษา

ทั้งสอง มีความเกี่ยวพันกันทางเชื้อชาติ สัญชาติและที่อยู่อาศัยตามสภาพภูมิศาสตร์

ชาวไทลื้อและชาวจีนอาศัยอยู่ในดินแดนที่มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ใกล้ชิดกัน เมืองสิบสองปันนาเป็นท้องถิ่นหนึ่งของมณฑลยูนนานสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งอยู่ภาคใต้ของยูนนาน ระหว่างละติจูด 21° 10" กับ 23° 40" เหนือและระหว่างลองติจูด 99° 55" กับ 101° 50" ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 25,000 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตปกครองของประเทศจีน มีชนเผ่าไทลื้อ ชนเผ่าฮ่อ ชนเผ่าฮานี ชนเผ่าจีเนาะ ชนเผ่าย้าว ชนเผ่าหยี ชนเผ่าแม้ว ชนเผ่าจ้วง และขู่ซุง เป็นต้น อาศัยอยู่ด้วยกันทุก ๆ ชนเผ่ามีภาษาของตัวเอง แต่ใช้ภาษาจีนเป็นหลักในการสื่อสารติดต่อกัน

ดังนั้นแต่ละชนเผ่าจึงมีคำในภาษาจีนใช้ในภาษาของตนมากบ้างน้อยบ้าง ตามความเข้มข้นของความสัมพันธ์กัน

2. ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์

เกรียงไกร กองเส็ง (2547 : 31) กล่าวไว้ว่าความสัมพันธ์ทางด้านประวัติศาสตร์การอพยพโยกย้ายและการติดต่อทางการทูตทำให้ภาษาของเจ้าของถิ่นเดิมตกค้างอยู่ หรือผู้โยกย้ายมาใหม่ นำภาษาใหม่มาใช้

สิบสองปันนาตั้งแต่สมัยโบราณก็มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจีนอยู่เสมอ เมื่อลัทธิจักรวรรดินิยมคืบคลานเข้าสู่เอเชีย ก็ทำให้สิบสองปันนาถูกแบ่งเป็นหลายส่วน ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้อำนาจของจีน บางส่วนอยู่ในพม่าของอังกฤษและบางส่วนถูกรวมเข้ากับลาวของฝรั่งเศส คริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นยุคสมัยที่สำคัญสำหรับสิบสองปันนา ความขัดแย้งอย่างรุนแรงและการแย่งชิงอำนาจของเจ้านายทำให้การเมืองภายในสิบสองปันนาปั่นป่วนวุ่นวาย เปิดโอกาสให้จีนเข้ามาจัดการปกครองและลดอำนาจของเจ้านายลง อิทธิพลของจีนจึงปรากฏชัดขึ้นทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม จนกระทั่งถึงสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ ค .ศ. 1950 สิบสองปันนาก็ถูกปรับเปลี่ยนให้มีการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยมของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มีคำภาษาจีนเข้ามาในภาษาไทลื้อมากขึ้น ตั้งแต่ไทลื้อมีการสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจีนมา คำยืมก็เกิดตามมา เช่น "เชอหลี่ 车里 chē lǐ" "แสนหวี 宣慰 xuān wèi" "เส้อ 社 shè" และ "เชียง 城 chéng" เป็นต้น เจีย แยนจอง (谢远章 2005:232) ได้กล่าวถึงภาษาไทลื้อโบราณไว้ว่า ภาษาไทลื้อมีภาษาจีนโบราณปนอยู่ คำว่า ขุน เชียง แว่น แคว้น (เดือน) เจียง (แม่มด) เส้น แผ่น พื้น ชั่ง เป็นคำจีนโบราณ หรือพ้องกับจีน เป็นร่องรอยชี้ให้เห็นว่าสมัยโบราณกาลไทลื้อเคยอาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินจีน (แถบใต้ลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง) สำหรับคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อด้านประวัติศาสตร์ เจีย แยนจอง (2548 : 308) ได้แบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ

2.1 คำยืมและคำพ้องกับภาษาจีนโบราณ ซึ่งเป็นคำเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่สมัยที่ไทลื้อยังมิได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานที่สิบสองปันนาและได้ผสมผสานกลายเป็นส่วนหนึ่งของคำพื้นฐานภาษาไทลื้อแล้ว ดังตัวอย่างคำต่อไปนี้

พื้น พ้องคำจีน ben (เปิ่น) นิยามในภาษาจีนหมายถึง ต้นตอหรือพื้นฐาน ซึ่งก็คล้ายกับความหมายในไทลื้อ

แผ่น พ้องคำจีน pian และมีความหมายเหมือนกันกับภาษาไทลื้อ

แป้น พ้องคำจีน bian (เปี่ยน) นิยามคำจีนหมายถึงแบน ในคำไทลื้อก็หมายถึง แบน เช่น ไม้กระดานเรียกว่าไม้แป้น ปลาที่มีลักษณะแบนเรียกว่าปลาแป้น

ขวาง พ้องคำจีน beng (เหิง) มีความหมายเหมือนกันทั้งในภาษาไทและภาษาจีน เหิงเป็นเสียงจีนกลางปัจจุบัน ภาษาจีนกวางตุ้งออกเสียง หว่าง

เงิน พ้องคำจีน yin (หยิน) ความหมายเหมือนกัน คือเงิน

2.2 คำยืมที่ได้จากฝ่ายจีนหลังจากอยู่ภายใต้ปกครองของจีน 700 กว่าปี ดังตัวอย่างคำต่อไปนี้

แซนหยี ทับเสียงคำจีน xuan wei (แซวน เว่ย) หมายถึง ประกาศ ปลอบโยน เป็นตำแหน่งที่ราชสำนักจีนแต่งตั้งประมุขชนกลุ่มน้อยเป็นทูตต่างพระเนตรพระกรรณ เกลี้ยกล่อมชาวบ้านให้สวามิภักดิ์ต่อราชสำนักจีน กรุณาสังเกตว่าคำทับศัพท์ 700 ปีมาแล้ว จะเป็นการทับศัพท์ตามสำเนียงจีนฮ่อยูนนาน

แสนจ้าง ทับศัพท์คำจีน xian zhang (เซี่ยนจ่าง) หมายถึง นายอำเภอ

ซือแหย ทับศัพท์คำจน shi ye (ซือแหย่) หมายถึง เลขานุการ เสมียนและเจ้าหน้าที่ต้นห้อง

ล่าวซือ ทับศัพท์คำจีน lao shi (หล่าว ซือ) หมายถึง ครู

เสาะถ่าง ทับศัพท์คำจีน xue lang (แซยะถาง) หมายถึง โรงเรียน

เสี่ยน หล่าง ทับศัพท์คำจีน gian liang (เจียนเหลียง) หมายถึง เงินและเสบียง เป็นการออกเสียงที่สิบสองพันนาก่อนเปลี่ยนการปกครอง ต้องถวายให้ราชสำนักจีน

ค. คำยืมที่ได้จากฝ่ายจีนหลังเปลี่ยนการปกครอง พ.ศ. 2493 ส่วนใหญ่เป็นภาษาทางการเมือง สังคม วัฒนธรรม การศึกษาและวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีฯ ดังตัวอย่างคำต่อไปนี้

กุ๋ง ซาง ทับศัพท์คำจีน gong chan (กุ้ง ฉ่าน) หมายถึงคอมมิวนิสต์ แต่เป็นคำย่อไม่มาตรฐาน โดยตัดคำว่า ต่าง ซึ่งแปลว่า พรรค ออก

กุ๋งซางต้าง ทับศัพท์คำจีน gong zuo คำว่าต่าง (กุ้ง ฉ่าน ต่าง) หมายถึง พรรคคอมมิวนิสต์จีน

กุง จ่อ ทับศัพท์คำจีน gong zuo zu (กุง จ๊อะ จู่) โดยตัด จู้ zu ออก คำนี้มีความหมายว่า หน่วยปฏิบัติงาน กุง จ่อ คำย่อนี้ ก็ขยายความเป็นเจ้าหน้าที่

ตุ๋ย จ้าง ทับศัพท์คำจีน dui zhang (ตุ้ย จ่าง) เป็นคำที่เรียกตำแหน่งหัวหน้ากองผลิตสหกรณ์การเกษตร

ซู จี๋ ทับศัพท์คำจีน shu ji (ซู จี๋) มีความหมายว่าเลขาธิการ ซึ่งต้องขยายความว่าหมายถึงเลขาธิการของหน่วยพรรคคอมมิวนิสต์จีนหรือเลขาธิการของคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีน ไม่ว่าจะเป็นระดับเขต อำเภอ หรือมณฑล

3. ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง

เบญจภรณ์ อ้อนประเสริฐ (2533 : 4) ได้ยกตัวอย่างปัจจัยด้านการเมืองการปกครองที่ก่อให้เกิดการยืมคำไว้ว่า เมื่อชาวอังกฤษเข้ามาแสวงหาอาณานิคมและมีอิทธิพลต่อประเทศทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วยจึงทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามาแผ่แพร่และมีอิทธิพลต่อภาษาไทย

สิบสองปันนาเป็นเขตปกครองตนเองพิเศษของประเทศจีน สามารถใช้ภาษาไทลื้อได้อย่างอิสระและมีนโยบายว่า ผู้ว่าการจังหวัด นายกเทศมนตรี ฯลฯ ต้องเป็นชาวไทลื้อ แต่ระบบการเมืองการปกครองของสิบสองปันนาต้องอยู่ภายใต้ของรัฐบาลจีนควบคุมดูแล ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองสิบสองปันนา เมื่อปี ค.ศ. 1950 ต่อมา ทุกๆโครงการ หน่วยงาน และตำแหน่งต่างๆ เปลี่ยนเป็นระบบของจีน ภาษาที่ใช้และจดหมายราชการต่าง ๆ ต้องเป็นภาษาจีน อาจจะมีจดหมายบางประเภทใช้เป็นภาษาไทลื้อ แต่ก็ไม่มากนัก ทำให้ชาวไทลื้อจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาจีนอย่างเต็มรูปแบบ คำยืมที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เช่น

ᦟᦵᧃᦎᦹᦓᦵᦟᦵᦎᦹᦟᦵᦎᦹᦟᦵᦉᦹᦟᦵᦉᦹᦟᦵᦉ

ꪵꪖꪵꪖꪵꪉ [tsɯ^{33}sin^{33}] 知青 (zhī qīng) เยาวชนที่ผ่านการศึกษา หรือเยาวชนที่มีความรู้

ꪮꪵꪕꪮꪶꪖꪖꪉ [noŋ^{11}xɤn^{41}] 农垦 (nóng kěn) เกษตรกรรม

ꪮꪵꪕꪮꪵꪗꪕ [noŋ^{11}saŋ^{41}] 农场 (nóng chǎng) ฟาร์ม

จากการศึกษาลักษณะคำยืมภาษาจีนในภาษาไทลื้อปัจจุบันจำนวน 586 คำ ผู้วิจัยพบว่ามีคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อตำแหน่ง อาชีพ องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ 200 คำ เป็นหมวดที่มีจำนวนคำมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการเมืองการปกครองมีอิทธิพลต่อการยืมภาษาจากจีนมาใช้ในภาษาไทลื้อมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามจำนวนข้อมูลในขอบเขตของการศึกษาในครั้งนี้

4. ปัจจัยด้านการศึกษา

เกรียงไกร กองเส็ง (2547 : 30) ได้สรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำไว้ว่า เมื่อประชาชนมีการศึกษาสูงขึ้น มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับชาติต่าง ๆ กว้างขวางขึ้น ย่อมต้องศึกษาภาษาของชาติอื่น ๆ เพื่อสะดวกในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาเล่าเรียนสมัยนี้มิใช่ศึกษาเฉพาะในประเทศของตนเท่านั้น ดังนั้นจึงทำให้เกิดการยืมคำจากภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนในภาษาของตน

ตั้งแต่สิบสองปันนาได้เปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อปี ค.ศ. 1950 ทำให้ การศึกษาในสิบสองปันนามีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว รัฐบาลได้สร้างโรงเรียนสอนภาษาจีนทุกอำเภอ ทุกตำบล เมื่อปี ค.ศ.1986 รัฐบาลจีนได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา “เก้าปีการศึกษาภาคบังคับ” ในกฎหมายได้ระบุไว้ว่า เด็กอายุถึง 7 ขวบ ผู้ปกครองต้องส่งไปโรงเรียนรับการศึกษา ตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมัธยมตอนต้น ทั้งหมด 9 ปี เป็นหลักสูตรภาษาจีน โดยรัฐบาลรับผิดชอบค่าเทอมค่าเล่าเรียนทั้งหมด ในสิบสองปันนายังมีบางโรงเรียนในชนบทที่เปิดสอนภาษาไทลื้อ แต่ก็ยังถือเอาภาษาจีนเป็นหลัก แม้กระทั่งในวัดไทลื้อบางแห่งก็ยังเปิดสอนภาษาจีนด้วยซ้ำ ทำให้เด็กรุ่นใหม่ชาวไทลื้อ นิยมเรียนภาษาจีนอย่างมาก นักเรียนบางคนเลิกเรียนกลับบ้านแล้วยังสอนภาษาจีนให้พ่อแม่ที่บ้าน พ่อแม่ก็ได้มีโอกาสเรียนรู้ภาษาจีนด้วย สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมที่เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาอยู่ตลอด ชาวไทลื้อรุ่นใหม่ก็ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ ทำให้เกิดการยืมคำจากภาษาต่างชาติเข้ามาปะปนในภาษาของตน ตัวอย่างเช่น

ꪑꪊꪵꪖꪉꪒꪉ [ta^{35}sɔ^{11}] 大学 (dà xué) มหาวิทยาลัย

ꪣꪊꪶꪊꪶꪉꪮꪵꪖꪉꪒꪉ [hoŋ^{41}hen^{41}tsoŋ^{33}sɔ^{11}] 中学 (zhōng xué) โรงเรียนมัธยมศึกษา

ꪣꪊꪶꪊꪶꪉꪗꪵꪖꪉꪒꪉ [hoŋ^{41}hen^{41}seu^{41}sɔ^{11}] 小学 (xiǎo xué)

โรงเรียนชั้นประถมศึกษา

ꪙꪙꪊꪎꪕꪀꪙꪎꪀꪊꪀꪙ [jɛn^{11}tsiu^{35}sɤn^{33}] 研究生(yán jiū shēng) ปริญญาโท

ꪙꪙꪕꪀꪙꪎꪊꪕꪀꪙ [tsɛu^{35}sɤu^{35}] 教授(jiào shòu) ศาสตราจารย์

ꪙꪊꪀꪙꪎꪊꪙ [kau^{33}xau^{41}] 高考(gāo kǎo) การสอบเข้ามหาวิทยาลัย

5. ปัจจัยด้านธุรกิจการค้า

เกรียงไกร กองเส็ง (2547 : 31) ได้สรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำ ไว้ว่า การยืมคำเกี่ยวข้องกับทางด้านการค้า เพราะชนชาติต่าง ๆ ได้เข้ามาค้าขายในประเทศไทย จึงต้องพูดจาตกลงกัน และการโฆษณาสินค้าก็ต้องใช้ภาษาเป็นสำคัญ จึงเกิดการยืมภาษาทั้งที่จงใจและไม่จงใจ

ปัจจุบันชาวไทยลื้อจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาจีนกันมากขึ้น เพราะคนที่เข้าใจภาษาจีนจะมีโอกาสในการทำการค้าหรือทำธุรกิจต่างๆ มากกว่าคนที่ไม่มีความรู้ด้านภาษาจีนเลยและจุดเด่นอย่างหนึ่งของประเทศจีน คือ ประเทศจีนมีจำนวนประชากรมากเป็นอันหนึ่งของโลกและมีคนจีนเป็นจำนวนมากเก่งในด้านการค้าขายจน ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ จนอยู่ในอันดับต้นของโลก ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีชาวต่างประเทศเป็นจำนวนมากที่เรียนภาษาจีนมากขึ้น เพื่อจะได้ติดต่อค้าขายกับประเทศจีนและชาวไทยลื้อที่มีความรู้ด้านภาษาจีนจึงมีโอกาสมากขึ้นในการทำธุรกิจกับชาวฮั่นและชาวต่างประเทศที่เข้าใจภาษาจีนมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่า การเรียนภาษาจีนจะเกิดประโยชน์หลายอย่างตามมา เช่น ชาวไทยลื้อที่มีความรู้ด้านภาษาจีนมักเป็นที่ยอมรับนับถือกันว่ามีความสามารถพิเศษด้านภาษานอกเหนือจากภาษาแม่ของตนเอง โอกาสในการทำงานดี ๆ มีมากขึ้น และความสามารถดังกล่าวยังก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านธุรกิจส่วนตัว ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ๆ ในประเทศจีน การติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างชาวไทลื้อกับชาวฮั่น ต้องมีการพูดจาตกลงกันและการโฆษณาสินค้าต้องใช้ภาษาจีนเป็นหลัก จึงเกิดการยืมคำกันเป็นจำนวนมากขึ้น ทั้งที่จงใจและไม่รู้ตัว ในภาษาไทลื้อมีคำยืมที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้าจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น

ꪊꪉꪙꪎꪊꪀ [kŭŋ^{33}sɯ^{33}] 公司(gōng sī) บริษัท

ꪎꪙꪕꪊꪀ [său^{33}sɯ^{35}] 超市(chāo shì) ห้างสรรพสินค้า

ꪎꪊꪙꪎ [si^{41}nc^{11}] 企业 qǐ yè วิสาหกิจ

ꪕꪊꪙꪕꪙꪎꪙꪙꪊꪎꪉꪙꪎꪊꪀꪙꪎꪀꪊꪀ [jiu^{41}sɛn^{35}tsɤ^{11}jɤn^{35}

kŭŋ^{33}sɯ^{33}] 有限责任公司(yǒu xiàn zérèn gōng sī) บริษัทจำกัด

ꪀꪖ ꪁꪯꪸꪊꪖ [ku^{41}fɤn^{35}] 股份(gǔ fèn) หุ้นส่วน

ꪀꪎꪊꪀꪸꪸꪊꪁꪖꪀꪊꪖ [kŭŋ^{33}sɯ^{33}tɛn^{35}jin^{41}] 电影公司 (diàn yǐng gōngsī) บริษัทภาพยนตร์

ꪉꪗꪖꪁꪙꪖ [sai^{41}phɛu^{35}] 彩票(cǎi piào) สลากกินแบ่งรัฐบาล หวย

6. ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว

สิบสองปันนาเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงมากเพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและมีวัฒนธรรมที่โดดเด่นอย่างมีเอกลักษณ์ของชาวไทยลื้อ ทุกปี ทุกฤดูมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่มาเที่ยวสิบสองปันนา เวลานักท่องเที่ยวใช้ภาษาจีนคุยกับชาวไทลื้อ ชาวไทลื้อได้เรียนรู้ภาษาจีนมากขึ้น ได้ความรู้ใหม่ ได้คำศัพท์ใหม่ที่ภาษาของตนไม่เคยมีมาก่อนและคำศัพท์ใหม่เหล่านี้เป็นภาษาจีนที่ต่อมากลายมาเป็นคำยืมในภาษาไทยลื้อ ขณะเดียวกัน สมัยนี้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อดีขึ้นเรื่อย ๆ และชาวไทยลื้อเหล่านี้มีความจำเป็นในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้เรียนรู้โลกภายนอกมากขึ้น ตลอดทั้งปีมีชาวไทลื้อจำนวนมากไปเที่ยวต่างมณฑลในประเทศจีน ซึ่งเป็นเขตที่ใช้ภาษาจีนเป็นหลักในการติดต่อสื่อสาร ชาวไทลื้อกลุ่มนี้มีโอกาสในการไปเปิดหูเปิดตาในต่างถิ่นมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ทั้งภาษาและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากโลกภายนอก ในภาษาไทลื้อมีคำยืมจากจีนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น

ꪤꪸꪎꪊꪖꪉꪀꪸꪙꪊ [li^{41}sin^{11}sɤ^{35}] 旅行社(lǚ xíng shè) บริษัทท่องเที่ยว

ꪙꪊꪎꪶ ꪉꪀꪀꪖꪁꪖ [tăi^{41}tsu^{11}jɛn^{11}] 傣族园(dǎi zú yuán) สวนไทลื้อ เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่ง

ꪤꪊꪀꪖꪁꪉꪊꪖꪁ [li^{41}jɛu^{11}thɔn^{11}] 旅游团(lǚ yóu tuán) ทัวร์ท่องเที่ยว

7. ปัจจัยด้านสื่อมวลชน

สื่อมวลชนต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าและเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ สื่อเหล่านี้ทำให้ชาวไทลื้อได้รับข้อมูลข่าวสารจำนวนมหาศาลเป็นภาษาจีนอยู่เสมอ เช่น วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์รายวัน โทรทัศน์และภาพยนตร์ ฯลฯ สื่อมวลชนเหล่านี้เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของชาวไทยลื้อ เพราะข้อมูลข่าวสารที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษากลางในการสื่อสารเหล่านี้จะทำให้ชาวบ้านเรียนรู้ภาษาจีนใหม่ ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อสมัยนี้มีความเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนอยู่เสมอ เมื่อชาวไทยลื้อดูทีวี ฟังวิทยุและอ่านหนังสือพิมพ์แล้ว

จะเกิดการเรียนรู้ภาษาจีน ความรู้ใหม่ ๆ และคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่ไม่มีในภาษาไทลื้อและคำเหล่านี้จะกลายเป็นคำยืมในเวลาต่อมาก คำยืมที่เกี่ยวกับสื่อมวลชนมีหลายคำ เช่น

ᦺᦺᦑᦟᦺᦺᦓᦵᦟ [tɛn^{35}jin^{41}] 电影(diàn yǐng) ภาพยนตร์

ᦖᦗᦎᦵᦑᦑᦵᦑᦗᦺᦟᦟᦵᦑᦵᦟᦵᦓᦵᦟᦵᦓᦵᦺᦟᦺ [nǎŋ^{55}sɯ^{55}phim^{41}jin^{11} nan^{11}jɯ^{11} pau^{35}] 云南日报(yún nán rì bào) หนังสือพิมพ์ยูนนาน

ᦺᦺᦑᦟᦺᦺᦟᦺᦗ [tɛn^{35}nao^{41}] 电脑(diàn nǎo) คอมพิวเตอร์

ᦵᦖᦺᦟᦵᦓᦗᦺᦟᦵᦓᦟᦵᦗᦵᦓ[ho^{55}sʏu^{33}jin^{33}tsi^{33}]收音机(shōu yīn jī) เครื่องวิทยุ

ᦵᦖᦺᦑᦵᦓᦗᦺᦟᦵᦓᦗᦵᦓ [ho^{55}jin^{41}te^{11}tsi^{33}] 影碟机(yǐng dié jī) เครื่องเล่นซีดี

8. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

เบญจภรณ์ อ้อนประเสริฐ (2533 : 7) ได้สรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำไว้ว่า อิทธิพลทางวัฒนธรรมเป็นอิทธิพลสำคัญ ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ดังนั้นจึงมีการถ่ายทอดระหว่างวัฒนธรรมได้และโดยปกติชาติที่มีวัฒนธรรมแข็งย่อมจะถ่ายทอดวัฒนธรรมไปยังชาติที่มีวัฒนธรรมอ่อนกว่า สำหรับชาติไทยเรานั้นแต่เดิมได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากจีน อินเดียและเขมร จึงปรากฏว่าในภาษาไทยมีคำภาษาของชาติเหล่านั้นมากที่สุด หลังจากสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์แล้วอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามาแทนที่ คนไทยจึงหันไปนิยมวัฒนธรรมตะวันตกและรับคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้อย่างกว้างขวาง

การรับวัฒนธรรมใหม่เข้ามาในวัฒนธรรมของผู้รับ มักจะทำให้เกิดการยืมคำที่เรียกสิ่งใหม่ ๆ เหล่านั้นด้วย ชาวไทลื้อที่อาศัยอยู่ในเมืองมักจะรับวัฒนธรรมชาวฮั่นเป็นอย่างมาก มีการฉลองวันตรุษจีน เทศกาลวันไหว้พระจันทร์ การแต่งงานแบบชาวฮั่น ใช้ชีวิตแบบชาวฮั่น การกิน การแต่งกาย การตั้งชื่อเป็นภาษาจีน การเข้าสังคม มีเป็นเพื่อนชาวฮั่นเป็นต้น ในกิจกรรมต่าง ๆ นี้ ทำให้เกิดการยืมคำที่เรียกสิ่งใหม่ ๆ เหล่านั้นด้วย ชาวไทลื้อที่อาศัยอยู่ในเมือง ในภาษาไทลื้อมีคำยืมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม เช่น

ᦸᦰᦵᦖᦺᦓᦵᦐᦵᦟᦵᦓᦵᦟᦵᦉᦵ [pi^{55}măi^{35}sŭn^{33}tse^{11}] 春节(chūn jié) ตรุษจีน

ᦉᦳᦉᦵᦗᦵᦟᦵᦓᦵᦗᦺᦟᦺ [xău^{13}man^{11}thʏu^{33}] 馒头(mán tou) หมั่นโถว

ᦃᦗᦺᦐᦵᦗᦵᦟᦵᦖᦺᦗᦺᦟᦺ [kăi^{35}xvaŋ^{11}mʏn^{35}] 黄焖鸡(huáng mèn jī) ไก่อบแบบสูตรจีน

9. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเครื่องใช้ไม้สอย

เกรียงไกร กองเส็ง (2547 : 31) ได้สรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยืมคำไว้ว่า การรับเอาเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนความรู้ทางวิชาการเฉพาะอย่างของชนชาติที่เจริญแล้วเข้ามา ชื่อและศัพท์เฉพาะวิชาบางคำ จึงติดเข้ามาด้วย

เนื่องจากประเทศจีนมีความเจริญก้าวหน้าสูงทางด้านเทคโนโลยี จึงมีการคิดค้นเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับอำนวยความสะดวกในกิจการต่าง ๆ ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม ชาวไทลื้อได้รับอิทธิพลความเจริญเหล่านั้น มีการรับเอาเครื่องมือเครื่องใช้และความรู้ทางวิชาการเฉพาะอย่างเข้ามาในชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี หรือเครื่องมือเครื่องใช้สมัยใหม่เหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งใหม่ในสังคมชาวไทยลื้อ ฉะนั้นเมื่อมีการนำสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้เข้ามาใช้แล้ว จึงมีการนำชื่อและศัพท์เฉพาะทางเหล่านี้มาใช้ในภาษาของตนเองด้วย ข้อมูลตรงนี้อาจกล่าวได้ว่า ในอนาคตคนไทยลื้ออาจจะมีคำยืมมากขึ้นอย่างค่อนข้างแน่นอน เพราะว่าเทคโนโลยีและเครื่องไม้เครื่องมือสมัยใหม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เป็นภาษาจีนมีมากขึ้นตามยุคสมัย ในภาษาไทลื้อมีคำยืมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสมัยใหม่อยู่หลายคำ เช่น

ᦃᦑᦍᦺᦓᦵᦙᦹᦃᦎᦺᦙᦹᦃ [tɛn^{35}piŋ^{33}sɛŋ^{33}] 电冰箱 (diàn bīng xiāng) ตู้เย็น

ᦃᦑᦍᦺᦂᦷᦙᦹᦅᦰᦍᦍᦺᦃ [tɛn^{35}foŋ^{33}san^{35}] 电风扇 (diàn fēng shàn) พัดลม

ᦓᦳᦃᦑᦍᦺᦓᦰᦍᦺᦂᦷᦃ [mɔ^{13}tɛn^{35}sau^{41}ko^{33}] 电炒锅 (diàn chǎo guō) กะทะไฟฟ้า

ᦢᦷᦑᦍᦺᦙᦹᦟᦷᦃ [ho^{55}tɛn^{35}pɛu^{41}] 电表 (diàn biǎo) แอมมิเตอร์

10. ปัจจัยด้านการแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

ปัจจุบันมีชาวไทลื้อแต่งงานกับชาวฮั่นเป็นจำนวนมาก และนี่ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภาษาจีนได้เข้ามาในภาษาไทลื้อ ช่วงเวลาที่ชาวฮั่นใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวชาวไทลื้อนั้น ชาวฮั่นมักจะพูดทั้งภาษาจีนและภาษาไทลื้อ บางคนก็พูดแต่ภาษาจีนอย่างเดียว ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ภาษาจีนไปด้วย เมื่อมีลูกหลานก็นิยมตั้งชื่อเป็นภาษาจีนและชื่อภาษาไทลื้อ บางคนมีแต่ชื่อภาษาจีนและปัจจุบันคนไทยลื้อที่แต่งงานกับคนฮั่นก็มีแนวโน้มว่าจะมีเพิ่มมากขึ้น ยิ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของทั้งสองชนชาติมากขึ้นเท่าไหร่ ก็จะยิ่งทำให้คำจีนถูกนำมาใช้ในภาษาไทยลื้อมากขึ้นเท่านั้น

ตัวอย่างชื่อ

李明 (lǐ míng) แซ่หลี่ ชื่อหมิง เป็นชื่อภาษาจีน ครอบครัวนี้พ่อเป็นจีนฮั่น แม่เป็นคนไทลื้อ

แซ่ตามพ่อ มีแต่ชื่อภาษาจีน

刀翔 (dāo xiáng) แซ่ตาว ชื่อเสียง 翔 (xiáng) เป็นภาษาจีน ความหมายคือ บิน ชื่อภาษาไทลื้อคนนี้คือ ᦷᦋᦸᦎᦺ [ʔai^{13}xăm^{41}] ความหมายคือ ทองคำ ความหมายชื่อภาษาจีนกับชื่อภาษาไทลื้อไม่เหมือนกัน ครอบครัวนี้พ่อเป็นไทลื้อ แม่เป็นคนจีนฮั่น

บางคนมีชื่อภาษาไทลื้อและชื่อภาษาจีน แต่ชื่อภาษาไทลื้อมีแค่ญาติพี่น้องเรียกเท่านั้น ส่วนมากใช้ชื่อภาษาจีนเป็นหลัก

สาเหตุที่ทำให้เกิดการยืมคำนั้น ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของนักภาษาได้ ดังนี้

1. เพราะคำในภาษาต่างประเทศนั้นมีความสอดคล้อง กับภาษาผู้รับแม้ว่าคำนั้นจะเป็นของใหม่แต่ผู้รับเข้าถึงได้ ผู้รับก็รู้สึกพอใจและมีความคุ้นเคย

2. เพราะคำในภาษาต่างประเทศมีความเด่น มีอารมณ์ขัน มีการส่อความหมายพิเศษไปในทางที่ดีหรือไม่ดี (ปิยนิตย์ เปี่ยมงาม, 2544 : 42)

ในการศึกษาปัจจัยการยืมภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทลื้อ ผู้วิจัยไม่พบว่ามีปัจจัยด้านศาสนา เพราะว่าชาวไทลื้อส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งใช้ภาษาบาลี สันสกฤตในคำสอน

ภาษาไทลื้อกับภาษาจีนก็เช่นกัน ภาษาจีนนั้นมีความสอดคล้องกับภาษาไทลื้ออย่างมาก มีภาษาจีนเข้ามาในภาษาไทลื้ออยู่เสมอ สิ่งของใหม่ที่มีชื่อเรียกเป็นภาษาจีน ชาวไทลื้อก็รับเข้ามาเพื่อนำมาใช้เป็นคำยืมในภาษาของตนเอง คำภาษาจีนบางคำมีความโดดเด่น มีอารมณ์ขันและสื่อความหมายได้ดีกว่าภาษาไทลื้อ ชาวไทลื้อก็เลยยืมมาใช้ในภาษาของตน

ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของภาษาผู้ให้และเจ้าของภาษาผู้รับในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ทำให้ภาษาจีนถูกนำมาใช้ในภาษาไทลื้ออย่างแพร่หลาย